

Mala dejanja za velike ideale

BREDA PAHOR

Veliki ideali se lahko udejanijo tudi z malimi dejanji. Včeraj je bil v Trstu že osmi pohod za mir, kar pomeni, da njegovemu rojstvu ni botrovala tragedija na območju bivše Jugoslavije. Ko so se udeleženci mirovnega shoda že skoraj razšli, pa se je v gledališču Rossetti začel tradicionalni novoletni koncert tržaskih trgovcev, izkupicek katerega bo sel Odboru Luchetta-Ota-D'Angelo-Hrovatin, ki si prizadeva, da bi v Trstu odprli dom za otroke-zrtve vseh vojn, odbor sam pa je nastal v spomin na novinarje, ki so bili ubiti v Mostarju oz. v Somaliji. Na dan svetih treh kraljev je torej Trst pokazal svoje dobronamernosti, pa čeprav omenjeni pobudi nista povsem primerljivi.

Ce pa nekoliko odmislimo besede, ki so bile včeraj izrečene in se nekoliko poglabimo v podatke o solidarnosti, ki se izraza z dejanji, se lice Trsta takoj zasene. Na območju bivše Jugoslavije vojna divja že dovolj dolgo, da bi vsi sprevideli, da ne gre za »kratkotrajno krvaločno obračunavanje med Balkanci«, kakor v lastno uetno se vedno radi po navljajo prestevilni Tržacani. V Trstu, mestu, ki je izredno blizu vojnemu območju, se ni pravega centra za pribeznike. Krivde tokrat ne gre pripisati samo »odgovornim oblastem«, pa čeprav je res, da se tudi ob pomoči prebivalcem vojnih območij prerade gredo upravno igrice o posameznih pristojnostih. Tudi navadni občan ne razmišlja radi o stiski, v kateri so se znašli njihovi sosedi. Prosto-voljni socialni delavci, katerim je pripadla beseda na včerajšnjem pohodu Trst za mir, namreč nenehno poudarjajo, da je treba premajhnemu razumevanju javnih upraviteljev dodati tudi precej nizko stopnjo občutljivosti Tržacanov. Ce torej ni »uradnega« doma za pribeznike, ce se pristojna komisija na občinski ravni ni sestala že mesece, se organizacijam prostovoljcem, ki so tudi v Trstu veliko konkretnega storile za ljudi, ki jim je vojna pobrala vse imetje, prijavlja zelo malo družin ali posameznikov, ki bi bili pripravljeni sprejeti k sebi osebe z vojnih območij, razen otrok seveda. Mala dejanja vsakodnevnosti solidarnosti kolesja vojne ne bodo zaustavila, vendar pa bodo pripomogla k spodkopavanju korenin sovražnosti in k izgradnji trdnjega miru.

ČEDAD / DAN EMIGRANTA

»Pripravljeni smo graditi našo skupno bodočnost«

Govora Luigie Negro in sen. Darka Bratina

ČEDAD - »Nismo se zbrali, da bi prisli koga kaj prositi ali se zjokati nad našo usodo. Prisli smo, da potrdimo našo pripravljenost prispevati svoj delež pri gradnji skupne bodočnosti, želimo pa tudi pozornosti in sodelovanje pristojnih oblasti, ki so se doslej do nas obnašale dokaj macehovsko.« Tako je v rezijanci podčrtala Luigia Negro na včerajšnjem Dnevu emigranta v Čedadu, na katerem je spregovoril tudi sen. Darko Bratina, ki je pohvalil kulturno in vsestransko »podjetnost« Beneskih Slovencev, saj so znali v nelahkih okoliscinah ohraniti svoj kulturni in narodnostni jaz.

Na 2. strani

MOSKVA / MERJENJE MOČI

Boris Jelcin pritiska na generale, da bi zaustavili vojaške napade na Grozni

GROZNI - Ruski predsednik Boris Jelcin je na zasedanju sveta za nacionalno varnost vnovic zahteval hitro in uspešen konec vojaškega posredovanja v Čečeniji. »Ne smemo zanemariti političnih prizadevanj za koncanje krize, toda hkrati moramo cimprej streti odpor in uničiti nezakonite oborožene tolpe ter spet postaviti ustavni red. Zato moramo odpraviti neusklajenost med posameznimi vojaškimi enotami in tudi med ostalimi organi oblasti, ki izvajajo akcije,« se je glasilo uradno sporočilo sveta. Na Grozni, ki ga se nadzirajo sile predsednika Dzoharja Dudajeva, so tudi včeraj nepretrgoma padale topniške granate. Proti mestu se premikajo nove ruske enote, med njimi tudi padalska divizija, zato poznavalci sklepajo, da bo kmalu sledil odločilni ruski napad. V tujini se nezadovoljstvo zaradi Jelcinovih potez stopnjuje. Ameriški predsednik Clinton je v pismu pozval Jelcina, naj pri reševanju krize uporabi mehanizme OVSE in človekoljubnim organizacijam dovoli vstop v oblegani Grozni.

Na 17. strani

TRST / OSMI MIROVNI POHOD

»Mir je treba graditi z dejanji solidarnosti«

TRST - Na osmem mestnem pohodu za mir, h kateremu je tudi letos pristopilo veliko organizacij in posameznikov, je sklepna beseda pripadla ženskam, »graditeljicam miru« v skladu z vabilom OZN in Cerkev. Ob zaključku včerajšnjega pohoda je delavka Loredana Scrigni predvsem opozorila na upad števila delovnih mest, prostovoljna socialna delavka Marisa Semeraro je opozorila na problem zapuščenih otrok, v slovensceni pa je zbrane pozdravila Roza Počkar. V imenu občinske uprave je govoril podžupan Damiani.

Na 5. strani

Zmagovite noveletne srečke

RIM - S skoraj polurno zamudo so sinoči izzrebeli šest zmagovitih srečk noveletne loterije Italia, ki je bila letos povezana s televizijsko oddajo Scommettiamo che.

Prve milijardne nagrade (od poldruge do sedmih milijard lir) bodo dobili lastniki naslednjih srečk:

AG 584213 Bologna
D 725304 Terni
A 124096 Turin
B 690666 Avellino
AI 220385 Ravenna
I 637602 Palermo

Dobitnike drugih nagrad bodo izzrebali danes.

KRANJSKA GORA / VELESALOM ZA SVETOVNI POKAL

Tomba najboljši tudi v Sloveniji

Približno 15 tisoč gledalcev razveselila tudi Slovenca Kunc in Kosir

Alberto Tomba je tudi v veleslalomu za svetovni pokal v Kranjski Gori potrdil, da ta čas med vratici na svetu nima pravih tekmecev. Italijanski as je zdaj tudi vse bolj resen kandidat za osvojitev zmage v skupnem seštevku. Približno 15 tisoč gle-

dalcev v Podkorenu pa sta razveselila tudi Slovenca Mitja Kunc in Jure Kosir. Kunc je z drugim mestom ponovil svoj doslej najboljši rezultat na tekmah belega cirkusa, Kosir pa se je uvrstil na četrto mesto.

Na 23. strani

DANES V PRIMORSKEM DNEVNIKU

Desnica napada Buttiglioneja

Tajnik Ljudske stranke je bil včeraj glavna tarča napadov Berlusconijevega zavezništva.

Stran 2

Zaposlenost v deželi FJK

V primerjavi z vsedravnim povprečjem se je stopnja brezposelnosti v Furlaniji-Juljski krajini malce zboljšala, vendar ostaja problem dela zelo zaskrbljujoč.

Stran 4

Doberdob za gradnjo telovadnice

Doberdobski občinski svet je odobril proračun in med prvenstvene naloge Občine uvrstil gradnjo nove telovadnice.

Stran 8

Borza čaka na razvoj krize

Milanska borza ima za seboj razmeroma ugoden teden, vendar jasnih trendov ni mogoče predvideti, ker so odvisni od razvoja vladne krize.

Stran 9

Rast in propad miljske ladjedelnice

Zgodovinski prikaz razvoja ladjedelnice sv. Roka in antifasističnega gibanja v Miljah v pricemanjih miljskih ladjedelniških delavcev, ki sta jih zbrala Marina Rossi in Sergio Ranchi.

Stran 13

ITALIJA / POLITIKA

Ofenziva desnice proti Scalfaru in Buttiglioneju

D'Alema sviri, da bi takojšnje volitve zaostrele ekonomsko krizo

RIM - Gripa, ki je prisilila predsednika republike Oscarja Luigija Scalfara, da je prekinil posvetovanja, je bila skoraj dobrodošla pavza, med katero so italijanske stranke se točneje izrisale svoja stališča. Morda bo prav to omogočilo predsedniku republike, da se bo v sredini prihodnjega tedna hitro odločil pri izbiri mandatarja za sestavo nove vlade. Kajti vse kaže, da Scalfaro ne namerava razpustiti parlamenta takoj, ampak zeli prej preveriti, ali bi predsedniška vlada lahko dobila zaupnico v parlamentu.

Taki resitvi odločno nasprotujejo premier v odstopu Silvio Berlusconi in njegovi zavezniki. Po Berlusconiju so tudi njegovi zavezniki sklenili, da skušajo pogojevati predsednika republike, kateremu ne preveč prikrito grozijo z razkritjem afere obveščevalne službe Sisse, če ne bo razpustil parlamenta in razpisal predčasne volitve.

Druga tarca ofenzive desnice je Ljudska stranka, proti kateri so usmerili »artiljerijo« vsi predstavniki vladne koalicije. Razlog napadov je Buttiglionejeva grožnja, da se v primeru predcasnih volitev poveže z levico. Desnemu zavezništvu bi se postavila po robu levo-sredinska koalicija in vprašanje je, ali bi v tem spopadu Berlusconi in njegovi lahko zmagali. Tajnik DSL Massimo D'Alema je v četrtek prvič segel po predvolilnih anketah, da bi dokazal, da bi leva sredina v volilnem spopadu zmagala.

Trditev je vprašljiva, nedvomno pa bi volitve ne bile za Berlusconija več sprehod, ko bi se moral spoprijeti z močno levo-sredinsko koalicijo.

Od tod koncentrični napadi desnice na tajnika Ljudske stranke in pozivi, naj ne »razsipa politične identitete katolikov«.

Z drugega brega je včeraj odgovoril samo Massimo D'Alema, ki je dejal, da se DSL ne boji predcasnih volitev, obenem pa opozoril, da bi bile pogubne za državo in bi zaostrele družbeno in gospodarsko krizo. Proti volitvam se je izrekel tudi koordinator liberalcev Raffaello Morelli, ki je ozigosal kot »neodgovorne« Berlusconijeve napade na predsednika republike.

ČEDAD / V NABITO POLNEM GLEDALIŠČU RISTORI

Dan emigranta spet dokazal življenjskost Beneške Slovenije

Govora Darka Bratine in Luigie Negro ter bogat kulturni spored

Nastop članov Beneškega gledališča na Dnevu emigranta (Foto Krizmančič KROMA)

ČEDAD - »Nismo se zbrali, da bi koga kaj prosili ali se zjokali nad svojo usodo. Prišli smo, da potrdimo pripravljenost prispevati svoj delež pri gradnji skupne bodočnosti. Zelim pa tudi pozornost in sodelovanje oblasti, ki so se doslej do nas obnasale dokaj macehovsko.« Tako je v rezijanscini podčrtala Luigia Negro na včerajšnjem Dnevu emigranta, ki je ponovno dokazal, da je med Slovenci na Videmskem občuten in potreben. V polnem Ristorijem gledališču so ljudje iz Nadiskih dolin, Terskih hribov, Kanalske doline in Rezije izpostavili svoje tezaže, a tudi svojo življenjskost in zaupanje v prihodnost.

To je podčrtal tudi senator Darko Bratina, ki je pohvalil kulturno in vsestransko »podjetnost« Beneskih Slovencev, ki so znani v nelahkih okoliscinah ohraniti svojo kulturno in narodnostno identiteto. Sama prisotnost predsednika slovenskega parlamenta Jozefa Skoljca, državnega sekretarja za Slovence po svetu Petra Venclja, generalnega konzula v Trstu Jozeta Susmelja, predsednice komisije za manjšinska vprašanja v slovenskem parlamentu Jadranke Sturm-Kocjan, zastopstev slovenskih organizacij in strank ter javnih upraviteljev z obmejnega prostora pa je bila pomenljiva solidarnost s slovenskimi organizacijami z Videmskega, ki so akterji tiste vitalnosti, o kateri je govoril Bratina. Po pozdravnem nagovoru cedajske podzupanje Michele Bacchetti, je Luigia Negro kot hči emigranta izpostavila trpljenje, trud in skrb svojega očeta, da bi otrokom zagotovil lepši in manj travmatični jutri. »Zato je prav,« je se ugotovila, »da se mladi, ki živijo danes v dolinah, z ljubeznijo približajo stvarnosti v Beneciji in sodelujejo, da vsi skupaj ustvarijo skupni jutri, na katerega bodo njihovi otroci ponosni, tako kot smo sami ponosni na naše očete emigrante.«

Senator Bratina je ugotovil, da se leto, ki je pred nami, nakazuje kot težko in nepredvidljivo. Italija je pred zahtevnim izpitom demokracije in gorje, ko bi v tem zgodovinskem trenutku zaslala s poti demokratičnosti in izbrala krajšnico, ki pelje v avtoritarizem. Bojazen pred takšnim scenarijem obstaja in zato je treba biti posebej pozorni in oprezn.

Glede odnosov med Italijo in Slovenijo je Bratina menil, da bo čas zbrisal določene napetosti. Vprašanje pa je, ali bomo za spremembe primerno opremljeni. Perspektivnejša bodočnost Benecije bo verjetno v spremenjenih mednarodnih odnosov, je dejal Bratina, ki je podprl videmskega nadškofa Alfredda Battistija, ko je na božični polnocnici v Matajurju izrazil solidarnost tem krajem.

Kulturni spored ob včerajšnjem Dnevu emigranta je bil kot vedno pester in zanimiv. Uvedli so ga pevke in pevci, ki so se najboljše odrezali na lanskem Senjamu beneske pesmi, nadaljevale pa so ga članice pevske skupine Rože majave iz Rezije.

Tudi tokrat pa ni manjkalo Benesko gledališče. Prisotni so se zabavali ob dogajanju na odru, ko so Mario Bergnach, Loredana Drecogna ter Gianni in Teresa Trusgnach pod spretno režijo Alda Clodica predstavili komedijo »Berite Novi Matajur«.

Rudi Pavšič

KOMENTAR / LONDONSKI »THE GUARDIAN«

Politika v Italiji? Južnoameriški puč!

Korupcija je povzročila politično praznino, v katero je vdrl medijski magnet

LONDON - V članku z naslovom »Preiskusati do propada« ugledni britanski dnevnik »The Guardian« analizira posebnost italijanskega političnega dogajanja: televizija ni uveljavila politikov, pač pa jih ustvarila, zato ni pred 8 meseci prišel na oblast politik, pač pa poslovnež. Po mnenju »The Guardian« je Italija »neke vrste politični laboratorij v svetu, ki se je po padcu berlinskega zidu popolnoma spremenil... Preiskus, ki se vodi v Italiji, razkriva ocarljivo, obenem pa pretresljivo bodočnost, v kateri ne bo politika imela nič skupnega z ideologijo in se bitka ne bo več vodila za glasove, pač pa za javna občila.«

»Skandali, v katerih so bili

vpleteni prejšnji politični predstavniki, so povzročili nezaupanje, zaradi katerega je v političnem življenju nastala velika praznina. Nekaj podobnega se je pripetilo v Latinski Ameriki v 19., v večjem delu Tretjega sveta pa v 20. stoletju, ko so propadli kolonialistični režimi. V večini primerov so nastopili vojaki, ki so napolnili politično praznino z zagotovilom, da bodo sposobni in pošteni, kar domači politiki niso bili. Morda nam Italija kaže, kaj se zgodi, ko se podobni pogoji pojavijo v družbi, kjer ni moč vojaški državni udar: v politično praznino vdreta medijski magnet ali pa znani sodnik.« Očitno je clankar imel v misli hipotezo, da bi Antonio Di Pietro postal pred-

sednik vlade.

Po mnenju »The Guardian« je iz italijanskega dogajanja treba pogniti tri zaključke. Prvi, ki velja se posebej za Francijo, Spanijo in Grčijo, je, da korupcija, ki postane vodilo političnega delovanja, tako osiromasi družbeni ustroj, da njegove posledice lahko primerjamo z vojaškim udarom. Drugi zaključek zadeva sirs krog držav: v Italiji se je izkazalo, da se nadzor nad televizijskim sistemom lahko izkoristi ne samo kot mamilo množic, ampak tudi v ideološke namene. Tretji zaključek pa zadeva samo Italijo: »Tradicionalni spopad med desnico in levico je se prava os njenega političnega življenja in bo ostal v ospredju političnega življenja se dolgo časa.«

NOVICE

Goljufivi obmejni policaji

COMO - Okrog sto policajev, ki delajo na švicarski strani mejnega prehoda Ponte Chiasso, se bo moralo zagovarjati pred sodniki, ker so prejeli visoko odškodnino za bivanje na švicarskem ozemlju, v resnici pa so stanovali kar v veliko cenejši Italiji. Preiskovalci so namreč ugotovili, da so si za »bivališče« v Svisi izbrali neobljudene hise ali pa jih je v istem stanovanju »stanovala« kar cela ceta.

Napad na tujca, ker »krade delo«

POTENZA - Stirje mladenici so preteklo noč napadli 37-letnega argetinskega delavca Huga Escobarja, ki je delal na bencinski crpalci v predmestju Potenze. Grozili so mu s pistolo in mu zabicali, da se mora vrniti domov, ker da jim krade delo. Karabnjerji so uspeli napadalce identificirati na osnovi avtomobila (fiat panda), s katerim so se pripeljali na crpalco, in so jih prijavi sodstvu zaradi nezakonite posesti orožja in nasilja.

V Latini okradli Alžirca

LATINA - Policija preiskuje primer napada, do katerega je prišlo v četrtek zvečer v Borgu Sabotinu pri Latini in katerega žrtev je bil 40-letni alžirski državljani Kada Hassan. Ko je moski ob 22. uri pozvonil na vhodu v gasilsko stavbo, je bil v soku in ranjen po glavi in roki. Tujec, ki se nahaja v Italiji šest mesecev, je gasilec povedal, da so ga trije neznanci napadli ob odhodu s trga, kjer je zaposlen kot kurir, in ga okradli za tedensko plačo v znesku okrog 300 tisoč lir. Pridrveli so z avtomobilom, ga napadli z železnim drogom in mu odvzeli denar. V Latini je to le zadnji primer iz vrste napadov na tujce.

MILAN / PREISKAVA O KZE

Tajnik Lombardske lige je na zaslišanju zanikal svojo vpletenost

Pri sodniku tudi svetovalka PPI Peronijeva

MILAN - Namestnik milanskega državnega pravdnika Fabio Leone je včeraj poldrugo uro zasliševal Lombardske lige Luigija Negrija v zvezi s preiskavo o imenovanju menedžerjev lombardskih krajevnih zdravstvenih enot. Negri je ob prihodu v sodno palaco izjavil, da je bil v času, ko je bil posnet inkriminirani razgovor o delitvi »stolkov«, v Parizu in da je za zadevo izvedel iz dnevnika Corriere della Sera. »Razjezil sem se,« je dodal, »in izrazil kritike svojim strankarskim prijateljem.«

S tajnikom Lombardske lige sta prispela na sodnijski tudi vodja svetovalske skupine Severne lige v deželni skupščini Lombardije Stefano Galli in

dezelna svetovalka Buttiglionijske PPI Margherita Peroni. Negri je sodniku pojasnil, da se inkriminiranega sestanka ni udeležil in da ni nikoli pritiskal za izbiro katerega od kandidatov za vodstvo zdravstvenih enot, vendar ni skrival zagrenjenosti: »Ponavljajo se metode, proti katerim smo se zeleli boriti. Sam sem bil vedno zelo kritičen do njih in menim, da se bomo s tem problemom ukvarjali na ponedeljekovem zasedanju nacionalnega sveta.« Svetovalka Ljudske stranke Peronijeva pa je na zaslišanju povedala, da se sestanka o imenovanjih na celo krajevnih zdravstvenih enot ni bila udeležila zaradi političnega razhajanja z dezelnim odborom.

RIM / PO IZBRUHU »AFERE MANDALARI«

FI je v protinapadu, Finiju pa je nerodno

Sestala se bo protimafijska komisija

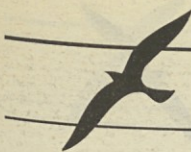
RIM - Zadeva Mandalari vse bolj zastruje politično vzdušje, a tudi same odnose znotraj Kartela dobrega vladanja, kakor pravijo zavezništvo med Berlusconijevimi gibanjem Forza Italia in Finijevim Nacionalnim zavezništvom.

»Ce bo sodstvo dognalo, da je bil Mandalari res komercialist Totòja Riine, in če bom odkril, da je Scalone to vedel, ga bom posteno obrcal,« je pokomental Gianfranco Fini. Filiberto Scalone je senator NZ, ki naj bi se Mandalariju aprila lani zahvalil za pomoč pri volitvah in zelel skupaj z njim nazdraviti zmagi. Očitno je Finiju nerodno, koliko pa to velja za clane FI, ni znano. Zaenkrat se vsi krcevitno branijo, češ, mi da imamo kaj skupnega z mafijo? Predsednica pravosodne komisije v poslanski zbornici Tiziana Maiolo je na primer vso zadevo označila kot napad na FI in na njene izvoljene predstavnike na Siciliji oziroma kot začetek volilne kampanje z nizkimi udarci in političnim zlorabljanjem sodnih aktov.

Palermski zupan in voditelj gibanja

Rete Leoluca Orlando je izjavil, da je bilo lanskega marca vzdušje v tem mestu enako kakor ob volitvah leta 1987, in zahteval takojšnje razčiščenje odnosov med clani FI in mafiji. V isti sapi pa je pozval parlamentarno protimafijsko komisijo, naj se čimprej sestane. Za to sta se bila že poprej zavzela sam podpredsednik te komisije Pino Arlacchi (Progresisti) in vodja skupine Severne lige v komisiji Antonio Serena. Tiziana Parenti (FI) je povedala, da je komisija že zaprosila za preiskovalne akte. Podtajnik na ministrstvu za prevoze in deželni koordinator FI na Siciliji Gianfranco Miccichè pa je naravnost zahteval, naj ga protimafijska komisija naglo zasliši.

Mandalarijev branilec Ubaldo Leo je medtem pozval senatorja FI La Loggio, naj se komercialist ne mudoma oprosti zaradi zaljivih izrazov, s katerimi ga je bil označil. Leo je tudi najavil ovadbo proti casopisom Stampa, Messaggero, Repubblica, Unità in Manifesto, ker so zapisali, da je bil Mandalari Riinov blagajnik in mafijec.

RIM / OB ANGELOVEM ČAŠČENJU

Papežev poziv ugrabiteljem

Spodletela ugrabitev na Sardiniji

RIM - Po molitvi ob Angelovem čaščenju, ki je privabilo včeraj na Trg sv. Petra skoraj 30.000 vernikov, je papež Janez Pavel II. (telefoto AP) pozval ugrabiteljske tolpe, naj brz izpustijo nesrečnike, ki so jih zadržale kot talce. Obenem je izrazil najglobljo solidarnost s svojci ugrabljenih, kakor tudi drugih oseb, ki so izginile brez sledu.

Zadnji primer ugrabitve, ki je na srečo spodletela, so zabeležili predvčerajšnjim v Oristanu na Sardiniji. Neznanci so hoteli odvesti s seboj 68-letnega notarja Carla Passina, policija pa je to preprecila, ker je pravocasnno zapazila blizu njegove vile parkiran avto, v katerem so nasli dve br-zostrelki, pusko s preza-

gano cevjo, pistolo, stre-livo, dva oddajnika oz. sprejemnika, dva neprebojna jopica, verige, ključavnice, izolirni trak in maskirna pokrivala. Policisti so bili namreč po decembrski ugrabitvi podjetnika Giuseppa Vinc-

ja v stanju pripravljeno-sti.

Ugrabitelji imajo vzdolz Apeninskega polotoka v rokah zdaj se šest oseb, nadaljnjih sedem pa je dobesedno izginilo, med njimi stirje otroci.

DELILI SO SI IZKUPIČEK

Organizatorjem del nagrad kviza TeleMike

Nepravilnosti tudi pri Raievi oddaji »Ko bi bil Sherlock Holmes«

GENOVA - Nagradni kviz »TeleMike«, ki ga vodi na Canale 5 Mike Bongiorno, je v vrtincu preiskav zaradi domnevnih nepravilnosti. Ze pred časom so odkrili, da je večjo vsoto zmagal udeleženec iz Turina, ki je lahko popravil svoj prvi zgrešeni odgovor, ker je pač bil funkcionar, ki je dodeljeval Fininvestu televizijske frekvence. Tokrat pa so zaslišali 27 oseb, med katerimi tudi notarja, ki nadzoruje potek kvizov. Ugotovili so, da so zmagovalci morali deliti nagrado z organizatorji. Tako je na primer 37-letna Patrizia Cai iz Genove leta 1991. zmagala 130 milijonov lir, 60 pa jih je morala odstopiti osebi, ki ji je pomagala, da so jo izbrali za nastop v Mikejevi oddaji in ji tudi posredovala možna vprašanja. Primer ni edini: med nastopajocimi iz Genove so jih ze odkrili vec, ki so jim pomagali do zmage v zameno za del nagrade, pa tudi v Milanu in drugod. Notar Ludovico Peregrini, ki naj bi nadzoroval redni potek oddaje, in »suflerka« Gabriella Baiesi sta obtožena, da nista placevala davkov na vsote, ki sta jih pridobila »na crno«.

Da pa ne bi bile na udaru samo Fininvestove nagradne igre, je poskrbela humoristicna oddaja Berlusconijeve TV »Striscia la notizia«: odkrili so, da so udelezence kviza na programu Rai 2 »Ko bi bil Sherlock Holmes« nekdanje sodelavce voditelja oddaje same Joicelyna.

ITALIJA / ZA TRI KRALJE IN »BEFANO«

Prireditve in sejmi po vsej Italiji

Premog za premiera Silvia Berlusconija in milanskega župana Marca Formentinija

RIM - Kljub mrazu so se včeraj po vsej Italiji spomnili treh kraljev, predvsem pa »befane«, starke, ki dobre obdaruje, hudobnim pa namenja premog. Prireditve in priloznostni sejmi, na Videmskem pa kresovi so bili v malone vseh mestih in vaseh. Politiki pa so izkoristili priloznost za vzajemno izmenjavo premoga. Tako so zeleni včeraj »podarili« vreco premoga premieru Silviu Berlusconiju, pripadniki FI in NZ pa so se s premogom oddolžili milanskemu županu Formentiniju.

Na telefoto AP dobro obiskan sejem na Trgu Navona v Rimu.

GENOVA / POMOTA

Sredozemske ptice so zamenjali za arktične pingvine

To je potrdil biolog Juan Romero

GENOVA - Nekaj ur so vsi mislili, da je pred Genovo priplaval skupina malih pingvinov. To je vsaj trdila posadka nekega izvidniškega colna genovskega pristaniskega poveljstva, ki se je nato vrnila na morje z ravnateljem genovskega akvarija Juanom Romerom. Biolog je takoj ugotovil, da so ptice, ki so se potapljale pred genovskim pristanisce, iz družine »puffinus«, neke vrste pingvinom podobni kormorani. Kot pingvini imajo cokat vrat, belo perje na trebuhu in temno na hrbtu. Juan Romero je ptice slikal, ker mu ni jasno, ce so to ptice vrste »puffinus puffinus«, ali pa sorodne vrste »puffi-

nus khuli«. Vsekakor pa so te ptice povsem neobicajne za Genovski zaliv. Kot je povedal ravnatelj genovskega akvarija, te ptice živijo na odprtem Sredozemskem morju med Spanijo in Turčijo in pridejo na samotne skalnate obale le v obdobju valitve. Pod vodo vzdržijo tudi pet minut, dosežejo pa precejšno globino, ker je njihova hitrost pod vodo 10 vozlov.

Zakaj so ptice včeraj prispele pred Genovo, ni jasno. Po mnenju Juana Romera jih je zmotilo neurje, ki je v teh dneh divjalo nad srednjo in južno Italijo. Po-dali so se na sever, da bi poiskali nekoliko toplej-se vode.

LOTERIJE / ANKETA DATAMEDIE

Sanjski avto in dom glavni želji Italijanov

Sreči anketirani niso pripravljene žrtvovati veliko

RIM - Veliko Italijanov je včerajšnji večer preživelo pred televizijo in čakalo, da jim bo zreb povedal, ali so zadeli katero od sedmih milijardnih nagrad na novoletni loteriji. To je obred, ki se ponavlja dvajset let, od kar so leta 1975 uvedli loterijo Italia, povezano z vsemesečnimi televizijskimi oddajami. Nekoc je slo za Canzonissimo, letos je na nagradno zrebanje vezana oddaja Scomettiamo che.

V dvajsetih letih se je marsikaj spremenilo. Od zasnove samih oddaj do nagrad in cene srečk. Leta 1975 je loterijska srečka novoletne loterije stala tisoč lir, prva nagrada pa je veljala 100 milijonov. Letos je bila cena srečke 6.500 ler, prva nagrada pa velja 7 milijard lir. Povedati pa treba, da je tisoč lir izpred dvajsetih let veljalo vec kot današnjih 6.500.

Ce se je s tega vidika marsikaj spremenilo, so pa sanje Italijanov podobne kot pred dvajsetimi leti. Tako vsaj izhaja iz raziskave, ki jo je za Raiev dnevnik TG2 pripravila Datamedia. Kaj bi kupil, ko bi zadel na loteriji? Glavni ze-

lji Italijanov sta avtomobil in dom.

Raziskovalci Datamedie so po telefonu intervjuvali vzorec 1.224 odraslih. Dobra cetrtina anketiranih (26, 7%) se je opredelila za »sanjski avtomobil«, le za spoznanje manj (25%) anketiranih bi si izbralo dom. Nemajhen del anketiranih (10, 8%) pa bi celotno stavo ali vsaj del namenil dobrodelnim namenom. Samo manjhen del intervjuvanih (4, 3%) bi se odpovedal službi in ne bi hodil vec na delo.

Sreči vsekakor Italijani ne nameravajo žrtvovati veliko. Dve tretjini anketiranih nista pripravljena na nikakršno odpoved, da bi si zagotovili naklonjenost sreče, 12, 5% bi se odpovedalo rojstnemu kraju, 9, 1% bi se odpovedal vsemu, najbolj cinicni (4, 5%) pa zeni ali sorodnikom.

Koliksen del zmagane vsote bi Italijani odsteli v dobrodelne namene? Celotno vsoto (vendar je težko preveriti iskrenost tega odgovora) bi dalo 9, 5% anketiranih, medtem ko bi vecina (tretjina anketiranih) bi odstopila od 1 do 15 odstotkov zmagane vsote.

SKLAD MITJE ČUKA

Otroku mora biti jasno, kaj sme in česa ne sme

Cas, ki ga posvečamo svojim otrokom, naj bo resnicno koristno, prijetno in razumno uporabljen. Za to so posebno pomembne skupne dejavnosti staršev z otroki, skupni doživljaji, skupne izkušnje, skupno zanimanje, skupno izobraževanje. Tudi strokovnjaki so mnenja, da je zadoščen in zadovoljen otrok veliko bolj pripravljen na sklepanje kompromisov s starši, tudi če ne gre vse tako, kakor bi on sam zelel. Glavno je, da otroci začutijo, da jih starši sprejemajo in da je okolje, v katerem živijo varno.

Nas celostni vsakdanji odnos do otroka in njegov vsakdanji odnos do nas sta zelo pomembna dejavnika za otrokovo, pa tudi za naše, starševsko počutje. Bodimo dovolj tolerantni in dovolimo, da bo otrok izkusil sam, kar mi ze zdavnaj vemo. To je prvo pravilo. Drugo pravilo: bodimo dovezetni za skupno igro med starši in otrokom. Tudi pri igri gre za izražanje osnovnih potreb. Zato je tudi pri igri zelo potrebno razumevajoče okolje. Otrok se ne navduši vedno enako nad igro, zato moramo biti starši potrpežljivi in dovolj elastični. Ze ko je otrok se zelo majhen, ne moremo vplivati na to, koliko casa se bo igral in kdaj ter s cim se bo najraje igral. Prav gotovo je, da majhnega otroka lahko laze zaposlimo z »odraslimi« triki, toda dovolj potrpežljivi moramo biti, ko bo on nam kazal svoje (pri-znam: velikokrat odraslim dolgočasne in ponavljajoče se) »podvige« á la »mama poglej me!«.

Kajti otroci niso vsi enaki: nekaterim bo vse, ce jim ocka gradi visoke stolpe iz kock in jih bodo podirali zaradi zabave, drugi pa jih bodo jezno zrusili, ker sami ne znajo zgraditi tako visokega stolpa. Bodimo uvidni, razumevajoči in občutljivi za potrebe prav »tistega« otroka. Tudi naši sinovi in hčere niso vsi enaki.

Starši ne smemo biti torej vsiljivi pri skupni igri z otrokom, pa tudi ne rivalski. Pri nekaterih otrocih se lahko v nasprotnem zgodi, da se ne bodo vec hoteli igrati, da bodo iskali le priloznost za to, da bi igro motili, da bi nekaj podirali. Njihova pozornost se bo z igre preselila na iskanje nacina, kako igro motiti.

V našem vsakdanjiku z otroki je zelo pomembno tudi, kako reagiramo na to, da nocoje poceti tega, kar jim mi veleavamo, marvec neposlušno silijo v svoje. Tudi pri tem je zelo pomembno dobro skupno razumevanje, vendar to se ni dovolj, da bi izločilo vse probleme, ki lahko nasta-

nejo med otrokom in starši.

Vezi med otrokom in starši gradimo dnevno. Dnevno moramo starši tudi znati voditi vajeti v stvarih, ki so pomembne za skupno življenje in si pridobiti sposobnost neodstopanja, neglede na morebitne modne vzgojne novosti.

Vedno moramo imeti v zavesti dejstvo, da otroci se ne poznajo nekaterih splošnih družbenih pravil, ki jih bodo morali sele spoznati in se jim pokoravati. Pri tem pa se starši varujmo eksperimentiranja. Ce nečesa otroci ne smejo storiti, potem jih moramo trdno prijeti, da tega ne bodo storili, sleherni starševski obotavljanje bo otroke naredilo negotove in kasneje celo agresivne.

Otrok mora vedeti, da bo v primeru, ce ne bo ubogal staršev, v stvarih, od katerih ne morejo odstopati, (denimo, v tem, kar je za otoka nevarno) moral računati s posledicami. Ne gre za posledice, ki bi morale v otroku vzbujati strah, gre predvsem za doslednost staršev. Ce se na primer otrok ne zmeni za priporočilo, naj pospravi svoje igračice preden gre spat in jih dan za dnem pusca sredi svoje sobe, potem mora računati s tem, da bo te igračice dosledna mati v skladu z napovedanim nekega dne pospravila na podstresje.

Operiranje s takimi posledicami v vzgojne namene je seveda nekoliko bolj komplicirano in zahteva večjo starševsko soudeleženost in več casa, kakor je to zahtevala stara, nenadna zausnica, toda v zadnji konsekvenci se staršem in otrokom ta metoda veliko bolj obrestuje.

Nestetokrat je bilo ze izgovorjeno in napisano, da potrebujejo otroci ljubezen in razumevanje ter starševsko potrpežljivost. Toda hkrati potrebujejo tudi tako vzgojo, po kateri jim bo jasno, kaj smejo in česa ne smejo poceti.

Ce dveletni otrok grize, kar mu pride pod zobe (od sovrstnika, do macke in mame), ce nemirni triletnik ne uboga, tudi ce ga v obupanosti stresajo, ce ima stanovanje, za tem, ko je v njem preživel dan stireletnik, videz havajske vasi po orkanu, potem pomeni, da so nekateri otroci se vse prevec agresivni in problematični.

Po tem, kar slisimo na roditeljskih sestankih in beremo v posebnih rubrikah vzgojnih revij, bi dejali, da je takih otrok vse vec. Kako si lahko starši problematičnih otrok pomagajo pri vzgoji? O tem bomo skusali razmisljati drugic.

Jelka Cvelbar

OSMI MIROVNI POHOD / GLAVNO BESEDO DALI »GRADITELJICAM MIRU«

Mir je mogoče graditi tudi z malimi dejanji solidarnosti

Podžupan Damiani o pomenu dialoga med Slovenci in Italijani

Zenske, ki prostovoljno delajo na socialnem področju, skušajo spodbujati mirovno miselnost, ki tako postane sredstvo za graditev dejavnega miru. Marisa Semeraro je na včerajšnjem mestnem pohodu za mir tako povzela vlogo žensk oz. prostovoljk, ki vsakodnevno pomagajo ljudem v stiski - v konkretnem se Semerarova posveča otrokom - in tako udeležajo vabilo OZN in katoliške Cerkve. Po seg Marise Semeraro in ostalih govorcev ob zaključku osmega trzaskega pohoda za mir je bil precej kratek, ker se je shod zaključil na odprtem. Iz tehničnih razlogov - pripravljaljo postavitev opere Boheme in pripombe so imeli tudi gasilci - organizatorjem niso dovolili, da bi bili govori s krajšim glasbenim programom v dvorani Tripcovich. Krajsji govori so bili pred dvorano, napovedana glasbena točka s pianistom Aljoso Starcem, ki je želel opozoriti na pored položaj Glasbene matice, pa je odpadla.

Zaradi mraza so seveda zbrani morali nekoliko potrpeti, vendar pa, kot je v imenu organizatorjev poudaril pokrajinski predsednik ACLI Franco Purini, ni to nič v primerjavi z vsem, kar morajo prenašati prebivalci številnih vojnih območij, katerim je sla solidarnost udeležencev včerajšnjega mirovnega shoda. Kot so napovedali že ob predstavitvi letošnjega, že osmega zaporednega pohoda za mir, so organizatorji

Udeleženci včerajšnjega pohoda Trst za mir, ki se je s krajšimi govori zaključil pred dvorano Tripcovich (Foto KROMA)

osvojili misel OZN in Cerkve, ki zenskiodeljuje bistveno vlogo graditeljice miru. Zato je glavna beseda včeraj pred dvorano Tripcovich pripadla zenskam. Delavka Loredana Scignijepredvsem opozorila na težak gospodarski položaj Trsta in na nujnost, da bi se za ogrožene delavce in njihove družine konkretno zavzel cel Trst. Srečnejši, ki jih ni doletela tragedija, da bi bili ob službo, bi morali izkazati solidarnost ne pa brezbriznost. Prostovoljna socialna delavka Marisa Semeraro je govorila o mladoletnih, ki imajo težave. Povedala je, da je v Trstu, mestu z

upadajočim številom rojstev, kar 77 otrok v raznih zavodih, zato bi bilo treba končno razrešiti pravno-upravni vozelposvojitev oz. zaupanja v rejo zapuščenih otrok. Zato pa je potrebna občutljivost, ki bi jo moral vsakdo kazati do vseh, katerih primarne pravice so kršene. Zbrane je pozdravila v slovenscini Roza Počkar, odbornica skedenjskega kulturnega društva »Grbec«, ki je poudarila, da je z včerajšnjim shodom jasno prisla do izrazateznja po miru in sožitju.

V imenu pokrovitelja je zbrane, ki so prehodili »mirovno pot« od Trga Garibaldi do dvorane

Tripcovich, pozdravil trzaski podžupan Roberto Damiani. Približno pred enim letom, je spomnil prisotne, so na ronsko letališče iz Mostarja pripeljali trupla Sase Ote, Marca Luchette in Daria D'Angela, in takrat je Trst spoznal, da je vojna blizu, vse do danes pa se se ni povsem otrese prepričanja, da gre za »interno obracunanvanje med Balkanci«. Zato mesto ne zna vselej pokazati občutljivosti, ki je nujno potrebna za rešitev najrazličnejših problemov. Trst, katerega zgodovino je bolj od dialoga označevalo nerazumevanje, bi se moral končno, tudi v dejanjih,

opredeliti za tvorno strpnost, tako v velikih kot v malih vprašanjih. Samo, če se bodo znali vsi odpovedati konfliktualnosti, je se podčrtal Damiani, bo mogoče rešiti vprašanja, ki se vsakodnevno potavljajo javnim upraviteljem. Samo tako bo mogoč dialog med avtoktonima skupnostima Slovencev in Italijanov, samo tako bo lahko Trst postal stičišče različnih kultur. Zaključni zahvali vsem, ki so se mrazu navkljub udeležili mirovnega pohoda, pa so organizatorji pridali se željo, da bi se ideali miru odrazili tudi v malih dejanjih konkretne solidarnosti. (bip)

NOVICE

Devin-Nabrežina: prispevki za kulturo in prosti čas

Občina Devin - Nabrežina je objavila javno obvestilo o predložitvi prosenj za prispevke za redne letne dejavnosti v letu 1994 na področju kulture ter na področju prostega časa (sport in rekreacija). Prispevke lahko prejmejo zasebne ustanove, združenja, krožki in druge institucije zasebnega značaja, ki imajo status pravne osebe in delujejo v prid krajevnega prebivalstva, kot tudi nepriznana združenja in odbori, katerih pobude so v korist prebivalstva občine. Njihova ustanovitev pa mora v tem primeru izhajati iz akta, ki je bil odobren vsaj šest mesecev pred predložitvijo prosnje za prispevek.

Prosnje, sestavljene po posebnem obrazcu, morajo biti opremljene s proračunom za leto 1994, programom dejavnosti za isto leto, statutom in poročilom o izdatkih v letu 1994. Te dokumente mora podpisati predsednik ali tajnik ustanove in v primeru, da obstaja - predsednik nadzornega kolegija. Rok za predložitvev prosenj znasa 30 dni od 5.1.1995. O podelitvi prispevkov bo odločal občinski odbor v roku 60 dni od poteka roka za predložitvev prosenj. Za vsa pojasnila je na razpolago Urad za solstvo in kulturo, soba stev. 2, tel. 67031111.

Vodeni ogledi razstave »En dan v varšavskem getu«

Nadaljujejo se vodeni ogledi razstave »En dan v varšavskem getu«, ki jo je pripravil muzej Yad Vashem iz Jeruzalema, v Italijo prineslo Združenje Italija - Rusija iz Pordenona, v Trstu pa priredili občinska uprava, občinski muzeji zgodovine in umetnosti ter občinski muzej Rizarne. Danes bo tak ogled ob 16. uri, jutri pa ob 11. uri. Obakrat bo obiskovalce spremljala prof. Tullia Catalan.

V Mieli moderni ples na videoposnetkih

V gledališču Miela se danes začena krajši niz videoprojekcij modernega plesa, ki se vedno sprecejšnje težavo pride v naše dvorane. Prav zato je združba Bonaventura poskrbela, da si bodo ljubitelji te zvrsti lahko ogledali vsaj posnetke plesov nekaterih zanimivejših sodobnih koreografov in skupin. Povezala se je s prireditelji festivalov »modern dance«, tako da bo lahko priredila več krajsih nizov projekcij. Prvi, na katerem bodo prikazali ples iz obdobja '80-'90, bo na sporedu danes in jutri, februarja pa bodo ob plesnem prikazu tanga »Muerte del angel« predvajali tudi posnetke neapeljskega festivala Elektronski koreograf, v naslednjih mesecih pa bo prislo na vrsto gradivo, ki ga bosta posredovala festivala Riccione TTVV in Video Film Dance Festival iz Ljubljane. Danes - ob 18. in ob 20. uri - bodo predvajali skoraj izključno francoske videofilme. V prvem sklopu bodo prikazali koreografijo Jeana Claudea Gallotte in dva plesa Philippea Découffléja, v drugem bo spet prisel na vrsto Jean Claude Gallotta, nato belgijski film s koreografijo Frédérica Flamanda, sledila bosta dva plesa koreografije Régine Chopinot in se kratek Solo koreografa-plesalca Bernarda Mouteta. Tudi jutri bosta predvajani ob 18. in 20. uri.

NA POBUDO ZDRUŽENJA TRGOVCEV NA DROBNO

Novoletni koncert v Rossettiju

Na pobudo Združenja trgovcev na drobno in ob sodelovanju trgovinske zbornice ter Casse di Risparmio je bil včeraj popoldne v Rossettiju tradicionalni novoletni koncert (na sliki KROMA), katerega izkupicek so namenili

dobrodelnemu skladu »Luchetta, D'Angelo, Ota, Hrovatin« v spomin na lani tragicno preminule kolege. Na 15. novoletnem koncertu je simfonični orkester Verdijevega gledališča pod taktirko Tiziana Severinija in z nastopom

tenorista Josēja Curaja izvedel tradicionalne skladbe Straussa, von Suppeja, Leharja in zaključil z Radetzkyjevim maršem.

Med manifestacijo v Rossettiju so tudi podelili »srebrno rožo«, vsakoletna priznanja zaslužnim

trzaskim ustanovam, in sicer zavarovalnici Assicurazioni Generali ter jadralnemu krožku Società velica Barcola-Grignano.

Zbranim je spregovoril trzaski zupan Riccardo Illy. Leto, ki se je pravkar zaključilo, je dejal Illy, ni bilo ugodno za trzasko gospodarstvo in zaposlitev. Kljub pozitivnemu trendu, ki se opaza drugod po svetu in tudi po Italiji, je Trst se vedno v globoki krizi, ki je posledica težav v državah srednje in vzhodne Evrope, vojne na Balkanu pa tudi pomanjkanju novih gospodarskih pobud v Trstu. Za Illyja je v interesu Trsta, da se Slovenija cimprej vključi v Evropsko unijo, sicer bo mesto odrezano od razvoja trgovskih in gospodarskih tokov. Kot napotnico v novo leto je zupan pozval zbrano publiko in vse Tržacane, naj si pričakujejo manj podpor in se sami bolj angajirajo za razvoj svojega mesta.

PO JULIJANSKEM KOLEDARJU / 13 DNI PO NAŠEM

Pravoslavci praznujejo Božič

V srbsko-pravoslavni cerkvi sv. Spiridiona slovesnost »badnjaka«

Danes je za pravoslavce božič, ki ga praznujejo po starem julijanskem koledarju in torej s 13-dnevno zamudo napram nasemu. Trzaska srbsko-pravoslavna skupnost je včeraj pričakala božič v cerkvi sv. Spiridiona ob prisotnosti metropolita Jovana z obredom »badnjaka« (na sliki KROMA), kot pravijo glavni slovesnosti na božično vilijo: izmenjali so si tradicionalne hrastove vejice koz znamenje rodovitnosti, na

slovesnosti v dvorani ob cerkvi pa so tudi stregli čaj z medom in zganjem ter tipični božični srbski kruh in drugo pecivo. Med udeleženci so bili, poleg »starih« pripadnikov trzasko srbsko-pravoslavne skupnosti, ki je v Trstu uradno prisotna od leta 1736, tudi številni priseljenci in pribegli.

Danes bo v srbsko-pravoslavni cerkvi slovesna božična masa in tudi večernica, jutri pa bodo praznovali sv. Stefana.

NA POBUDO PEVK DEKLIŠKEGA ZBORA VESNA

V Križu obudili staro tradicijo koledovanja

Priprave na 20-letnico ustanovitve zbora

V Križu so včeraj spet obudili staro tradicijo koledovanja. Potem ko so v prejšnjih casih domači fantje obiskovali družine in jim voscili vso srečo v novem letu, je ta tradicija precej let romala v pozabo. Pred nekaj leti so jo spet obudile pevke dekliskega zbora Vesna, ki so se včeraj, kljub mrazu, zbrale pred cerkvico Sv. Roka in nato s pesmijo in z voščilom opravile »mimohod« po vaških ulicah.

Pevke (na sliki - foto Ferrari/KRO-

MA) in njihov dirigent Bogdan Kralj, so bili povsod lepo sprejeti. Včerajšnje koledovanje je dokazalo, da si Križanke in Križani toplo želijo obujanja starih tradicij in seveda kulturne dejavnosti. Po včerajšnji pobudi se bo dekliski zbor Vesna začel vneto pripravljati na 20-letnico delovanja. V ta namen vabi vse bivše pevke, da se udeležijo pripravljalnega sestanka za praznični koncert, ki bo v petek, 13.1., ob 20.30 v Sirkovem domu v Križu.

NEKAJ NASVETOV MOREBITNIM KUPCEM

Spet razprodaje

Smo v času razprodaj. V drugih mestih so se že množično začele, pri nas trgovci v glavnem še čakajo, da minejo praznični dnevi.

Kaksne bodo letošnje razprodaje? Bodo popusti v redu? Si bomo res lahko po znižanih cenah nabavili tisto, kar si v redni prodaji nismo?

Takšna so bila vprašanja, ki smo jih postavili nekaterim trgovcem v središču mesta, pa tudi pri Sv. Jakobu.

»Po uradnih predpisih so razprodaje predvidene zato, da trgovci prodajo to, česar niso utegnili prodati v določenem letnem času. To je torej čas, ko trgovci z obutvijo prodajo čevlje zelo majhnih ali velikih stevilk, ki niso sli v prodajo, ali pa, ki niso več v modi. Isto velja za konfekcijo. Za popuste pridejo v postev tisti deli garderobe, za katere trgovci nimajo na razpolago vseh mer, vseh barv in različnih krojev. To so osnovna pravila razprodaj.«

Zato torej izginejo kar čez noč iz izlozbo artikli, ki so bili se do nedavna na ogled?

»Seveda. Trгоvec bo želel najprej prodati tisto, za kar ve, da ne bo mogel drugače vnovčiti. Seveda pa to ni pravilo. Tudi ostale artikle lahko dajo trgovci v razprodajo. Od kupcev je odvisno, če bodo prave izbrali. Najbolje je, da se držijo tistih trgovin, ki jih že poznajo, kjer so že sicer marsikaj kupili, kjer lahko primerjajo ceno s popustom s tisto, ki jo je imel artikel pred začetkom razprodaj.«

Včasih so bile razprodaje res zelo ugodne. Ljudje so čakali nanje, ker so si lahko kupili tiste predmete, ki bi si jih sicer ne. Kako pa je danes, smo povprašali enega od predstavnikov odbora za zaščito pravic kupcev.

»Se vedno so lahko nakupi na razprodajah zelo ugodni in koristni. Danes so kupci veliko bolj razgledani in poučeni. Pa vendar se zgodi, da prihaja prav ob času razprodaj na dan blago, napravljen prav za razprodaje, torej nekvalitetno, brez vsakršne vrednosti. Kupec ne sme gledati samo na ceno, temveč tudi na kvaliteto. Mi z naše strani kupce opozarjamo in jim svetujemo, da kupijo dobre proizvode in da jih pred tem pregledajo, da ni-

majo napak. Res je, da piše v vseh trgovinah, da se blago na razprodaji ne zamenjuje. Zato pa ima kupec pravico, da si vsak artikel dobro ogleda in ga sele nato kupi.«

Kaksni so upi trgovcev pred začetkom razprodaj? »Mi imamo največ kupcev z onstran meje; se največ iz Madžarske. V naše mesto prihajajo redno ob torkih in petkih. Niso izbirni in bodo prav gotovo izkoristili sedanja znižanja cen.« je mnenje trgovcev v bližini železniške in avtobusne postaje.

»Mi nismo takšni optimisti,« so nam povedali trgovci pri Sv. Jakobu. »V naše trgovine prihaja le malo kupcev z onstran meje, ki se ustavljajo bolj v mestu; nekaj zaradi tega, ker ne najdejo tu pri nas parkirišč, nekaj pa zaradi večje reklame trgovin, ki so jim bolj pri roki. Tako lahko računamo samo na redne kupce, ki pa dobro poznajo cene in vedo, če smo določenemu artiklu res znižali ceno.«

Največ razprodaj bo seveda v trgovinah s čevlji, tekstilom in konfekcijo. Razprodaje pa so v teku tudi v stivilnih maxi-marketih, kjer prodajajo prehranske izdelke po znižanih cenah ali, kakor je sedaj v modi, 3x2.

Neva Lukeš

ZVEZA CERKVENIH PEVSKIH ZBOROV vabi na

BOŽIČNI KONCERT

ki bo jutri, ob 16.00
v stolnici sv. Justa v Trstu.

Združeni tržaški ženski in moški zbor vodi
Aleksandra Pertot

OBVESTILO BRALCEM

DAROVE in PRISPEVKE za objavo v časopisu sprejemajo v tajnistvu Uredništva PD in preko poverjenikov posameznih društev in ustanov.

V izrednih primerih sprejema prispevke tudi urad KRUT - Trst - Ul. Cicerone 8 (pritlicje), s sledecim urnikom: 9.00-12.00 in 14.00-17.00 od ponedeljka do petka.

VČERAJ-DANES

Danes, SOBOTA, 7. januarja 1994

RAJMUND

Sonce vzide ob 7.45 in zatone ob 16.37 - Dolžina dneva 8.52 - Luna vzide ob 10.47 in zatone ob 23.51.

Jutri, NEDELJA, 8. januarja 1995

SEVERIN

VREME VČERAJ OB 12.
URI: temperatura zraka 3,8 stopinje, zračni tlak 1017,3 mb ustaljen, veter vzhodni severovzhodnik 44 km na uro, burja, nebo jasno, morje razgibano, temperatura morja 9,5 stopinje.

LEKARNE

Od ponedeljka, 2., do nedelje, 8. januarja 1995

Normalen urnik lekarn od 8.30 do 13.00 in od 16.00 do 19.30

Lekarne odprte od 13.00 do 16.00

Ul. Bernini 4 (tel. 309114), Ul. Felluga 46 (tel. 390280), Milje - Lungomare Venezia 3 (tel. 274998).

OPCINE - Proseška ulica 3 (tel. 215170) - samo po telefonu za najnujnejše primere.

Lekarne odprte od 19.30 do 20.30

Ul. Bernini 4, Ul. Felluga 46, Largo Piave 2, Milje - Lungomare Venezia 3.

OPCINE - Proseška ulica 3 (tel. 215170) - samo po telefonu za najnujnejše primere.

NOCNA SLUŽBA

Lekarna odprta od 20.30 do 8.30

Largo Piave 2 (tel. 261655). Za dostavljanje zdravil na dom tel. 350505 - TELEVITA

Urad za informacije KZE-USL - tel. 573012.

Urad za informacije KZE deluje od ponedeljka do petka od 8. do 13. ure. - tel. 573012.

Zdravstvena dežurna služba

Nocna služba od 20. do 8. ure, tel. 118, predpraznična od 14. do 20. ure in praznična od 8. do 20. ure.

Hitra pomoč tel. 118.
Telefonska centrala KZE-USL: 399-1111.

KINO

ARISTON - 14.30, 17.00, 19.40, 22.15 »Sotto il segno del pericolo«, i. Harrison Ford.

EXCELSIOR - 10.30, 15.00, 16.45, 18.35, 20.25, 22.15 »Il Re Leone«, risanka, prod. Walt Disney.

EXCELSIOR AZZURRA - 16.30, 18.15, 20.00, 21.45 »Sirene«, r. John Duingan, i. Hu-

POHIŠTVO

Koristić snc

POPUSTI do 50%

zaradi prenovitve razstavnih prostorov

Ul. S. Cilino 38 - Trst
Tel. 54390

PUBLIEST

Tel. (040) 7796611 - Fax 768697

oglasi - obvestila:
8.30 - 12.30

osmrtnice - sožalja:
8.30 - 12.30

13.30 - 17.00 (razen sobote)

KD SKALA

priredi danes,
ob 20.30 v Gropadi

BOŽIČNI KONCERT

Sodelujeta:

MePZ iz Hrvatitov
in
domači MePZ Skala.

benega in Križpota, naj omejijo porabo vode jutri, 8. januarja od 8. do 12. ure, ker bo družba ENEL prekinila dobavo električnega toka zaradi popravilnih del na vodovodnem omrežju.

KMECKA ZVEZA obvešča svoje člane, da bo danes urad zaprt.

KMETIJSKA ZADRUGA v Trstu obvešča vse oljkarje, da meljemo oljke zadnjic v sredo, 11. januarja. Zainteresirani naj nujno telefonirajo na st. 382555.

TRŽASKI PARTIZANSKI PEVSKI ZBOR »P. Tomazič«, obvešča, da bo jutri, v gledališču Prešeren v Boljuncu, ob 15. uri vaja na odru. Ob 16. uri nastop.

Izšla je glasbena kaseta vokalne skupine KRILA za Sklad Mitja Čuk s slovenskimi ljudskimi, latinskimi in crnskimi duhovnimi pesmimi. Dobrodelni nakup - prijetno darilo!

TRŽASKA KNJIGARNA sporoča cenjenim odjemalcem, da bo danes zaprta zaradi inventure.

SK BRDINA organizira tečaj za bebi skitim, ki se bo vršil v nedeljah. Informacije na sedežu kluba, Proseška ul. 131 na Opcinah, vsak ponedeljek od 19 do 21. ure. Tel. 212859.

Slovenska prosveta in DSI vabita v ponedeljek, 9. t.m., ob 20.30 v Peterlinovo dvorano, Donizettijeva 3 na svečanost ob podelitvi priznanj Zveze kulturnih organizacij Slovenije prof. Lucki Susić (Linhartovo za gledališko dejavnost) in gospe Marti Pozar (Maroltovo za delo na etnografskem področju).

SK DEVIN obvešča, da organizira v petkih od 20.30 do 22. ure rekreacijsko telovadbo za odrasle v soli De Marchesetti v Selslanu. Prva vadba bo v petek, 13. t.m. Telefon 200912 v večernih urah (Katja).

MePZ Mackolje bo imel v nedeljo, 8. 1. 95 Božični koncert v Kostaboni. Pricetek ob 16. uri.

ŠOLSKE VESTI

SINDIKAT SLOVENSKE SOLE - tajništvo Trst sporoča solnikom v stalezu, da so roki za vložitev prošnje za premeštitve naslednji: vzgojiteljice in profesorji srednjih sol do 25. januarja; učitelji osnovnih sol do 5. februarja; profesorji višjih sol do 10. februarja. Pojasnila na sedežu sindikata v Trstu, tel. 370301 ob dnevih in urah poslovanja.

MALI OGLASI

ISCEN zaposlitev kot pro-

dajalka ali otroška varuska. Tel. st. 212730.

ISCEN stanovanje v najem na Krasu ali okolici. Tel. st. 212730.

GOSPO srednjih let iscemo za družbo in gospodinj-sko pomoč pri ostareli osebi. Nudimo hrano, bivalisce in plačo po dogovoru. Tel. st. (040) 200377.

PRODAM stiri lita platiska znamke Melber st. 6 JX 14H2 za fiat in podobni. Tel. st. 327342 v popoldanskih urah.

PRODAM najboljšemu ponudniku avtomobil Volkswagen hrošč (maggolino) letnik 1974, v zelo dobrem stanju. Tel. (0481) 34642.

OSMICO ima Livio Pernarcic, Stivan. Toci belo in crno vino ter nudi prigrizek.

OSMICO je odprl v Zgoniku 71, Mario Milic.

PRISPEVKI

Ob 5. obletnici smrti (8.1.) dragega Svetkota Gomizelj darujejo zena Cvetka, sin Edi in hči Vanda 100.000 lir za cerkev v Zgoniku.

V spomin na starše darujejo Gigi in Angela 200.000 lir za gradnjo Ljudskega doma v Lonjerju in 200.000 lir za obnovo Stadion 1. maj.

V počastitev spomina Meri Ostrouska darujeta Guerina in Milko 30.000 lir za SD Primorje.

Namesto cvetja na grob pok. Maria Semez darujejo letniki '33 190.000 lir za vzdrževanje spomenika padlim v NOB iz Prečnika.

Za popravilo strehe Prosvetnega doma na Opcinah darujejo: Anica in Meri 100.000 lir, Društvo slovenskih zdravnikov 100.000 lir, Elvira in Anton Feri 100.000 lir in prijatelji društvenega bara 57.000 lir.

Vanja Turina daruje 100.000 lir za knjižnico P. Tomazič in tovarši.

Nadja Pahor daruje 100.000 lir za Sklad »Stadion 1. maj«.

Wilma Fait daruje 25.000 lir za Zadrudni center za socialno dejavnost.

Ob priliki silvestrovanja darujejo udeleženci 50.000 lir za Zadrugo Ban.

V spomin na pok. Edvina Komarja daruje Edda Corbatti 25.000 lir za Godbo na pihala iz Ricmanj.

Ob 80. obletnici rojstva Justa Hrvatica darujeta Edda in Tamara Rodella 30.000 lir za Godbo na pihala iz Ricmanj.

V spomin na Meri Petaros - Rojc daruje Mirko Zobec z družino 25.000 lir za obnovo Stadion 1. maj in 25.000 lir za Zvezo borcev Borst-Zabrezec.

V spomin na Meri Rojc daruje družina Viller 100.000 lir za Sklad Mitja Čuk.

Umrli je naš dragi tata

Branko Babič

- Vlado

nosilec partizanske spomenice

Pogreb bo v ponedeljek, 9. januarja 1995, ob 13. uri iz vežice sv. Jakoba na Plečnikovih Zalah v Ljubljani.

Za njim zalujemo: zena Vida, otroci Neva, Drago in Mira z družinami ter ostalo sorodstvo.

Ljubljana, Kontovel, Trst, Koper, 7. januarja 1995

Naseg dragega
VLADOTA

ni več.

Za njim zalujemo vsi njegovi s Kontovela in Milj.

ADRIA

ADRIA AIRWAYS

SLOVENSKI LETALSKI PREVOZNIK

NOVA GORICA • KOPER • MARIBOR

Povezava z letališčem Ljubljana

(moderno opremljeni kombi, mobitel, klima, osvežilne pijače, Časopisi)

Rezervacije in informacije:

ADRIA AIRWAYS, Koper, Pristaniška 45, tel.: 066/38-458, 38-512

ADRIA AIRWAYS, Maribor, Cankarjeva 3, tel.: 062/27-038, 26155

ADRIA AIRWAYS Ljubljana, Kuzmiceva 7, tel.: 061/131-81-55

Ljubljana, Gosposvetska 6, tel.: 061/313-312

POZOR!

Primorski obdaruje naročnike!

*Vsem naročnikom
Primorskega dnevnika
za leto 1995 nudimo
vrsto ugodnosti in
prijetnih presenečenj:*

GRAFICENTER

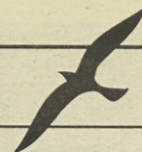
- Vsako jutro vas pred vrati čakajo sveže novice iz sveta in bližnje okolice...
- ...in bistra razmišljanja, komentarji, reportaže in razvedrilo
- Brezplačno vam bomo objavljali male oglase in čestitke
- Za novoporočence v letu 1995 bo naročnina brezplačna
- Ob novem letu vam bomo podarili stenski koledar za leto 1995, tiskan na originalnih strojih v partizanski tiskarni "Slovenija"
- Ob petdeseti obletnici Primorskega dnevnika vam bomo maja meseca podarili lepo in dragoceno knjigo
- Do 31. januarja 1995 ostane prednaročnina nespremenjena (300.000 lir)

KAKO PLAČATE:

- ▶ prednaročnino lahko plačate na upravi Primorskega dnevnika v Trstu in Gorici
- ▶ pri vseh slovenskih bančnih zavodih v FJK
- ▶ pri vseh raznašalcih Primorskega dnevnika na Tržaškem in Goriškem

Moj dnevnik.

NOVICE

Novoletna akcija Kraških krtov

Kraški krti - jamarski odsek Slovenskega planinskega društva, prirejajo jutri prvo akcijo odpiranja novih jam v letu 1995. Zbrali se bodo že okrog 9. ure v jamarskem domu na Vrhu, od koder bodo v skupinah odšli na že nekaj mesecev evidentirane "lokacije" novih votlin. Izvedeli smo, da bodo delali na starih različnih krajih, ki pa so vsi v bližini jamarskega doma. Kraskim krtom se bodo ob novoletni akciji (prirejajo jo že vrsto let doslej) pridružili tudi prijatelji iz jamarskih društev z Banjsic, Lokev, Ajdovscine in Trzaskoga. Obiskali pa jih bodo tudi številni prijatelji in člani planinskega društva.

Geraldine Trovato in Jo Squillo v Perli

V novogoriški Perli bosta v četrtek in petek, 12. in 13. t.m. nastopili dve znani italijanski pevki. V četrtek ob 22. uri bo pela Geraldine Trovato, naslednjega dne pa bo v Perli Jo Squillo, vendar ne bo nastopala v vlogi pevke. Predstavila bo namreč modne kreacije Versace.

Prošnja Društva za varstvo živali

Društvo za varstvo živali urejuje, na območju ulice degli Scogli, novo zavetišče za pse. Občina je namreč društvu izdala soglasje, da na to območje, na parcelo, ki je velika kakih tisoč petsto metrov, preseli zavetišče za zapuščene živali, ki je zdaj v Puccinijevi ulici. Območje je treba seveda primerne urediti. Pri tem bi lahko pomagali posamezniki in zdaj je pravi čas, ugotavljajo pri društvu. Obracajo se namreč na občane, ki so kupili božično drevesce s koreninami in bi rastline zdaj radi presadili. Priložnost je na dlani. Dovolj je da zavrtijo telefonsko številko 82173 za dogovor o prevozu, oziroma prevzemu smrecic, ki naj bi jih zasadili na omenjeni parceli.

Gledališka večera v Trziču Igra Stalno gledališče iz Firenc

V okviru abonmajske gledališke sezone v Trziču bo v ponedeljek, 9. t.m. in torek, 10. t.m. gostovalo Stalno gledališče iz Firenc z delom Samuela Becketta "Finale di partita" (Končna partija). Režiser predstave je Carlo Cecchi. Delo, napisano leta 1957 in istega leta tudi prvič uprizorjeno v Parizu, velja za najpomembnejšo stvaritev znane irskega dramaturga. Gre za zgodbo dveh invalidov, ki sta odvisna drug od drugega, dogajanje se odvija v napol prazni in temacni sobi, kjer se občasno pojavljata iz posode za odpadke se starša enega od dveh glavnih junakov. Prizorišče torej, ki daje vtis apokalipse. Obe predstavi bosta ob 20.30.

Od ponedeljka zaprti Mamelijevo in Semenška ulica

Iz županstva so sporočili, da bodo od ponedeljka 9. t.m. zaprti za promet Mamelijevo in Semenško ulico. Zgora je v zvezi z deli za prenovitev tlaka, pločnikov in instalacij, trajala pa bo do zaključka del. Prav tako v ponedeljek pa bodo zaprti, predvidoma za tri tedne, križišče med Verdijevim korzom, Mamelijevo ulico in ulico Svete Klare. Prošijo za razumevanje.

DOBERDOB / ODOBRILO PRORAČUN OBČINE

Med investicijami prednost telovadnici

Gradnja bo veljala okrog 1,3 milijarde lir
Nadaljevanje gradnje plinskega omrežja

Doberdobska občinska uprava bo letos upravljala 5,6 milijarde lir. Za redno poslovanje občine bodo porabili približno 1,3 milijarde lir preostali del sredstev pa se nanasa na investicije, bodisi za dokončanje že zacetih del, bodisi za financiranje novih načrtov, od katerih je vsekakor najzahtevnejši tisti, ki se nanasa na gradnjo občinske telovadnice (1,3 milijarde lir). Po vrednosti naložb je na drugem mestu izgradnja socialnega centra v Jamljah (590 milijonov lir), zatem predvidena gradnja prvega odseka greznicega omrežja (450 milijonov lir) ter dograditev plinskega omrežja (410 milijonov lir). Med "težje", s finančnega vidika namreč, postavke sodita se saniranje starega pokopališča (120 milijonov lir) ter zgraditev parkirišča (90 milijonov lir). Seznam predvidenih posegov zajema tudi vrsto manjših del za vzdrževanje solskih plospij, vzdrževanje in ojačitev omrežja javne razsvetljave, smetarske službe itd.

Od kod bo občina zbrala denar za redno poslovanje in investicije? 350 milijonov bodo dobili od davkov, milijardo in 27 milijonov lir bodo znasali predvideni prispevki Države, Dezele, Pokrajine in drugih ustanov, raznih izvedavčnih dohodkov načrtujejo za 86 milijonov, za nekaj nad dve milijardi naj bi znasali prispevki raznih ustanov in dohodki od prodaje premoženja, oziroma prenosa lastninskih pravic, za milijardo in 750 milijonov lir pa naj bi najeli novih posojil.

V programskem poroči-

lu je posebej poudarjeno, da je gradnja telovadnice, potem ko so bili v glavnem zaključeni posegi za razširitev županstva, in za ureditev solskih plospij, prvenstvenega pomena, čeprav občina ne namerava zanemarjati tudi drugih področij, kakor n.p.r. metanizacije, gradnje greznicega omrežja itd.

Pomislike glede usmeritve za porabo proračunskih sredstev je na seji izrazil predstavnik Slovenske skupnosti Quinzi, ki se je ob glasovanju o finančnem načrtu tudi vzdržal. Oporoval je predvsem izbiro, da se da prednost izgradnji socialnega centra, telovadnice in drugih objektov. Po njegovem, bi bilo bolj utemeljeno, da bi, tudi zaradi ekoloških razlogov, v Jamljah najprej

zgradili plinsko omrežje, medtem ko bi z drugimi načrti lahko počakali, oziroma jih časovno odgodili.

V proračunski razpravi je bil govor tudi o zapletenem vprašanju kako ob upoštevanju starih in novih omejitev glede zaposlovanja osebja biti kos vedno novim pristojnostim. Glede nagrad občinskim upraviteljem pa je ob sestavi osnutka občinskega proračuna, ki je bil na seji tudi odobren s plebiscitarno večino, prevladalo stališče, da se odškodnine za obdobje do izteka mandata (letos so namreč upravnice volitve) povišajo le minimalno in to za kvoto, ki je po zakonu določena, v drugem obdobju, po volitvah, pa bo o zadevi ponovno odločala nova uprava.

Asquini bo skušal pojasniti načrt

Cas kritik, pojasnjevanja, umikov, predlogov in razmišljanja o najbolj primerni strategiji, da se zmanjša nevarnost iznicenja in ukinitve Goriske proste cone, kot posledica zakonskega odloka podtajnika Asquinija o uvedbi kontingenta bencina za celotno območje FJK. Vprašanje je v ospredju zanimanja že nekaj tednov in najbrž bo tako se lep čas.

Podtajnik pri finančnem ministrstvu najbrž ni pričakoval tolikšne in tako ostre in kritične reakcije in skuša zdaj umiriti polemike. V ponedeljek bo vsebino odloka obrazložil na zasedanju razširjenega odbora trgovinske zbornice, ki bo predvidoma odprto tudi javnosti. V četrtek bo predstavnik Severne Lige skušal pomiriti pokrajinske svetovalce, ki so na zadnji seji izrazili serijo pomislekov glede ukrepa. Načrt, ki ga je podtajnik uspel izpeljati v trenutku ko se je vlada že znašla sredi krize, ustvarja trenja tudi znotraj Severne Lige na Goriskem.

ŠTANDREŽ / LEP JUBILEJ

Tridesetletnica delovanja dramske skupine

V tisku je tudi publikacija

V Standrežu bo januar minil v znamenju niza prireditev ob trideseti obletnici delovanja dramskega odseka PD "Standrež". Gre za skupino, ki se je z vztrajnim delom prebila v sam vrh amaterskih odrov na Goriskem in ki namerava s to dejavnostjo se bolj uspešno nadaljevati tudi v prihodnje. Vpogled na prehojeno pot - tako so si namreč zamislili niz prireditev, ki se bodo zvrstile v prihodnjem in naslednjih tednih - bo tudi spodbuda za nadaljevanje dela v prihodnje. Prva prireditev bo že v sredo 11. t.m. ob 20. uri ko bodo v domu Antona Gregorčica predstavili publikacijo o dejavnosti amaterske dramske sku-

pine. Istega dne bodo v domu odprli tudi dokumentarno razstavo.

V soboto, 14. januarja ob 20.30 bodo predstavili (krstna izvedba) igro Janeza Povseta Kandidiraj, le kandidiraj v režiji Emila Aberska. Igro bodo ponovili tudi v nedeljo, 15. t.m. ob 17. uri.

Osrednja proslava pomenbe obletnice bo v nedeljo, 22. januarja ob 17. uri. Istega dne, ob 10.30 pa bo v cerkvi masa za umrle člane dramske skupine.

Zanimiva in obenem spodbudna bo tudi okrogla miza o ljubiteljskem gledališču. Pogovor - srečanje bo v torek, 24. januarja ob 20. uri, prav tako v domu Antona Gregorčica.

ČRPALKE

Danes popoldne in jutri bodo na Goriskem obratovalne naslednje bencinske crpalke:

GORICA
ESSO - Ul. Aquileia 40
MONTESHELL - Trg Municipio 20
AGIP - Ul. Lungo Isonzo
IP - Ul. Di Manzano 4
ESSO - Ul. Trieste 102
GRADISCE
ESSO - Trg Unità
MEDEA
ESSO - Most na Birsu
TRZIC
AGIP - Ul. Valentinis 65
MONTESHELL - Drevored S. Marco 82/A
IP - Ul. IV Novembra
ROMANS
AGIP - Ul. Aquileia
SKOCJAN
ESSO - Trg Libertà
STARANCAN
ERG - Trg Repubblica 2
KRMIN
AGIP - Drevored Ven. Giulia
FARA
ERG - Ul. Gorizia
FOLJAN-SREDIPOLJE
IP - Ul. III Armata 58

RAZSTAVE

V GALERII KINODVORANE VITTORIA je se danes in jutri, ob urniku filmskih predstav, na ogled razstava fotografij Videmcana Maurizia Zamoja. Razstavo prireja likovni krožek Exit v sodelovanju z upravo kina.

KINO

GORICA
VITTORIA 15.00-16.45-18.30-20.15 - 22.00»Il Re Leone - The Lion King«, Walt Disney. Ozvočenje Dolby stereo.
KULTURNI DOM 18.00-20.00 - 22.00»Quattro matrimoni e un funerale«.
CORSO: 18.00-20.00-22.00»S.P.Q.R. - 2000 anni e mezzo fa«. M. Boldi in L. Nilsen.

TRZIC
COMUNALE 18.00-20.00-22.00»Sirens«. J. Duigan. Igrajo H. Grant, T. Fitzgerald.

LEKARNE

DEZURNA LEKARNA V GORICI
ALL'ORSO BIANCO (Tavasani), C. Italia 10, tel. 531576.
DEZURNA LEKARNA V TRZICU
RISMONDO, Ul. E. Toti 52, tel. 410701.

POGREBI

Danes, ob 8.30, Pietro Cominotto, iz splosne bolnišnice v Spilimbergo, ob 9.30, Teofila Plesničar vdova Valantič, iz mrliške veže na glavnem pokopališču, ob 11. uri, Eleonora Stacul vdova Gregori, iz mrliške veže na glavnem pokopališču v cerkev sv. Justa, ob 12.30, Maria Pipia vdova Felicello, iz splosne bolnišnice v cerkev pri Sv. Ani.

PRAZNIK / STARI OBIČAJI IN NOVE KONSUMISTIČNO OBARVANE NAVADE

Tri kralje vse bolj izpodriva starka Befana

Kresovi (seime) v krajih na Trziškem - Na Vrhu pa so tudi letos obnovili koledovanje

Minil je se zadnji od praznikov, ki označujejo prehod starega v novo leto, ki so posebej zabeleženi v cerkvenem koledarju, vendar pa prav tako živo zapisani v številnih običajih, katerih korenine segajo stoletja in

tisocletja nazaj. Tako so že v četrtek zvečer v številnih krajih na Goriskem, se več pa sinoci prizgali kresove. V krajih v okolici Trzica so zagorele številne "seime", kresovi, ki naj bi prav tako imeli čudežno moč napo-

vedovanja prihodnosti. V mestih izpodriva klasične Tri kralje starka Befana. Stara vendar dobrosrčna zenica, ki so ji mestni redarji v noči od četrta na petek postavili hišico na križišču pred sodiščem, je le omehčala

številne trgovce in posameznike, da so tudi letos pozabili na obcasne spore in obdarili mestne redarje. "Befana" se je v četrtek zvečer pojavila na Kornu, povabili pa so jo člani kluba Amici del taieto. Ob navajanju raz-

nih dogodkov in običajev pa nikakor ne gre spregledati koledovanja na Vrhu. Tudi včeraj so se zbrali fantje in s pesmijo O treh kraljih popoldne obsli vse vrhovske hiše. Pred sodnijo in na Kornu-foto Studio Reportage.

gospodarstvo in finance

TRENDI / FINANČNI TRGI

Razmeroma dober obračun tedna na milanski borzi

Odvisnost od razvoja vladne krize

MILAN - Milanski borzni trg ima za seboj sicer pozitivni teden, vendar z izrazito izmenični fazami: po Silvestru je »Piazza Affari« preživela štiri dni, ki so jo ločevali od dolgega prazničnega konca tedna sv. Treh kraljev med plazi nakupov in premori za premislek, ki jih je povzročal v prvi vrsti razvoj dogodkov okrog vladne krize. Kazalcu Mib je uspelo akumulirati 2-odstotni porast in zlestiti na kvoto 1.020 točk (kolikor se je pac zvišal od začetka novega leta), medtem ko si je telematski Mibtel glede na pretekli 30. december prislužil 0,77 odstotka in je pristal pri 10.269 točkah.

Na finančni sceni je torej prevladovala politika, ki so jo posebej pozorno spremljali tuji investitorji. Prvi borzni sestanek, 2. januarja, ki je bil za večino mednarodnih borz se prazničen dan, je v Milanu potekel v popolnem ravnodušju, s padajočimi cenami in posli, ki niso presegli skromnih 240 milijard lir vrednosti. Tujci so se upali v hitro rešitev vladne krize in se zanasali predvsem na oblikovanje tehnične vlade, ki bi jo vodila ena izmed vidnih ekonomskih osebnosti, sposobna zaceti sanacijo javnih financ. Na tej osnovi so se menjave v torek povečale na 580 milijard lir in indeks Mibtel poti-

snile za 1,59 odstotka navzgor. Sledila je mrzla prha odložitve posvetovanj za sestavo nove vlade zaradi bolezni predsednika republike, ki je ohladila duhove, čeprav ni povzročila vrtnitve pesimizma na trge, ki so se ga bali mnogi borzni operaterji. Dokaz je tudi obseg opravljenih poslov, ki se je ohranil pri povprečju 515 milijard lir vse štiri borzne dni.

K znižanju borznih tečajev v drugi polovici tedna (v kateri se je Mibtel gibalo med zgornjo mejo 10.337, ki jo je dosegel v torek, in spodnjo mejo 10.242 v četrtek) sta prispevala svoje tudi nizevanje tečajev na ostalih evropskih borzah in bližanje tehničnih zapadlosti. Vendar politični scenarij in niti tehnični dejavniki niso vplivali na tečaje nekaterih vrednotnic, ki so bili pod izrazitim vplivom dogajanj v matičnih družbah. To je primer delnic Credito Italiano, za katere vlada veliko povpraševanje v pričakovanju 31. januarja, ko se bo moral zavod odločiti, ali naj predstavi novo ponudbo za nakup banke Credito Romagnolo, ali pa naj od namerjane odstopi. Na splošno lahko recemo, da so se okrepile vse vrednotnice najbolj kapitaliziranih družb, borza pa medtem ostaja brez jasnih smernic in v napetem pričakovanju razvoja politične krize.

ZAVAROVALNI TRG / ŽIVLJENJSKO ZAVAROVANJE

Z zamiranjem socialne države narašča interes za zasebne pokojninske sklade

Kaj lahko posameznik sam naredi za svojo pokojnino? To vprašanje je postalo z novim finančnim zakonom še bolj aktualno. Vse več oseb se zaveda stare modrosti, ki pravi: »Pomagaj si sam in Bog ti bo pomagal.« Veliko ne samo samostojnih, ampak tudi odvisnih delavcev sprašuje za informacije v zavarovalnih agencijah, v zadnjem času pa tudi v bankah. Navadno jim postrežejo s projekcijami, torej s hipotetičnimi računi o tem, koliko naj bi prešli čez pet, deset ali petnajst let, seveda v sorazmerju z vsoto, ki jo investirajo.

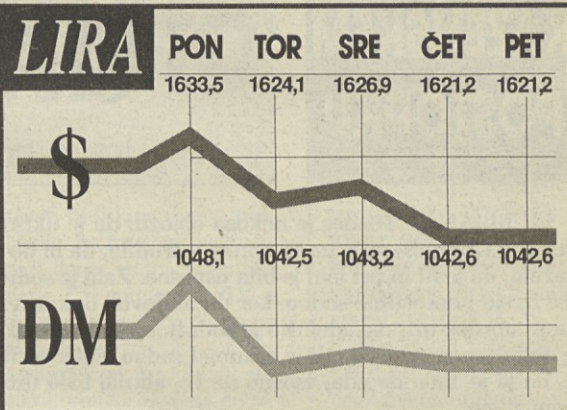
Vendar gre v teh primerih le za hipoteze, ki vsebujejo tisti znameniti »ce«: ce bi se na finančnem trgu ponavljale razmere zadnjih let, boste privarčevali kapital, ki vam bo omogočal določeno rento. Na žalost pa gre samo za hipotezo, ker seveda nihče ne more napovedati, kakšne bodo obrestne mere državnih obveznic čez pet let in sploh koliko bo takrat veljala lira. Zato velja upoštevati te projekcije le za to, kar so.

Z njimi pa si lahko kljub vsemu pomagamo, ker na njihovi osnovi, seveda če so primerljive, lahko izračunamo, kolikšni so stroški, ki si jih zaračunavajo zavarovalne družbe za te storitve. To so stroški, ki si jih zavarovalnice zaračunajo ob vsakem placilu premije in so znani kot »caricamen-

ti«. Italijanske zavarovalnice jih navadno skrivajo, v nasprotju s prakso v ostalih evropskih državah.

Kolikšni so ti izdatki? Pri življenjskih zavarovanjih s stalno premijo si zavarovalnica Generali zračuna 20, 35% premije, Lloyd Adriatico 17, 40%, Ras 18,89%, Reale Mutua 17, 67%, Fondiaria 20,40%. Med večjimi italijanskimi zavarovalnicami se je doslej samo Unipol prilagodila evropskim parametrom in je stroške znižala na 9,61% premije.

Pri donosnosti življenjskega zavarovanja pa imajo prav ti stroški pomembno težo. Ko izbiramo med različnimi zavarovanji, se namreč ne smemo omejit na navadno zelo reklamizirano donosno stopnjo internega sklada. Zaradi predlanskih izrednih razmer na trgu državnih obveznic je bila donosnost zelo visoka (v povprečju čez 12%) in ne moremo pričakovati, da bodo zavarovalnice se naprej enako uspešne. Stroški, ki si jih zaračuna zavarovalna družba, lahko različno zmanjšajo uspešnost internega sklada in torej finančno učinkovitost investicije. Pri življenjskih zavarovanjih nekaterih zavarovalnic moramo npr. končni čisti rezultat, torej tisto, kar zavarovalnica prepusti zavarovancu od donosnosti sklada, zmanjšati tudi za 20 odstotkov, z leti pa se ta razlika kar precej pozna. (kd)

NOVICE

Radice ne nasprotuje podaljšanju rokov za gradbeni odpust

RIM - Morebitno podaljšanje oziroma ponoven razpis rokov za gradbeni odpust je sicer v pristojnosti parlamenta, vendar minister za javna dela Roberto Radice taki možnosti ne nasprotuje. Predvsem ne - kot je sam izjavil - zaradi velikega povpraševanja prizadetih, ki se niso uspeli »pobotati« z zakonom v komaj minulem roku. Minister dodaja, da bi vlada v primeru soglasne odločitve parlamenta brez pomislov sprejela predlog za razpis novih odpustnih rokov.

Antitrust usmeril pozornost na »nagrade« po pošti

RIM - Sleherni Italijan je nekega dne v svojem poštnem predlaku najbrz našel obvestilo, da je postal ljubljenec Sreče in zmagal v tem ali onem nagradnem natečaju. Večina seveda taki vabi ni nasedla in je sporočilo mirno odvrгла v kos, dva gospoda, Giuseppe Lombardo in Mario Zappa, pa zadeve nista pustila mimo, ampak sta se odločila, da ji bosta sla do dna. Tako sta družbi Euroservice in Internail Flora, ki sta ju »obdarila« s podobnimi obvestili o nagradah, prijavila naravnost organu za antitrust, ta pa je obe obsodil zaradi reklamnega sleparjenja in jima prepovedal nadaljevanje poštnega razposiljanja nagradnih sporočil. Toda poglejmo, kaj sta družbi ponujali. Euroservice je zagotavljala naslednje nagrade (s »prisrčnimi cestitkami«): 15 milijonov in 10, 5 milijona lir v zlatih zetoni, videokamera, videoregistrator in barvni televizor. V bistvu pa je slo le za možnost sodelovanja pri zrebanju za eno od nastetih nagrad, in se to pod pogojem, da naslovnik pisma kupi ponujeno blago. Po mnenju antitrusta pa je bil naslovnik v tem primeru zlahka zaveden v prepričanje, da je z dobrotnik navedenih nagrad. Enak postopek je ubrala tudi družba Internail Flora, ki je po vrhu jamčila prejem ene od navedenih nagrad za vse tiste, ki bi kupili njeno blago.

Tretjina zavarovalnih polic v Italiji je »iz uvoza«

RIM - Kar tretjina vseh zavarovalnih polic, ki jih ponuja italijanski zavarovalni trg, ima tujo »registracijo«. 30. junija lani je slo 30 odstotkov vseh zbranih premij v blagajne tujih zavarovalnic, v samem sektorju škodnega zavarovanja pa se je ta odstotek povisal na 34,6 odstotka. Na področju življenjskega zavarovanja, ki je tačas v velikem razmahu, je delež tujih kompanij nekoliko skromnejši in dosega 18,8 odstotka, vendar mu je usojena rast, saj je samo leta 1993 prešlo v tuje roke 14 zavarovalnih družb. Med italijanskimi zavarovalnicami pa pripada levji delež življenjskih polic tržaskemu velikanu Generali, ki ima 28 odstotkov tega trga, sledi pa mu INA s 14,1 odstotka.

GIBANJA / ITALIJANSKI VINARJI SE LAHKO POHVALIJO Z LASKAVIMI ŠTEVILKAMI

Lani nov rekorden porast izvoza žlahtne kapljice

Glavni uvoznik ostaja Nemčija, narašča pa tudi izvoz v ZDA in Kanado, kjer se uveljavljajo tudi Goričani

GORICA - Lansko leto je bilo zelo ugodno tudi glede prodaje italijanskih vin na tuje trge. Dokončni podatki bodo sicer znani sele čez čas, vendar vse kaže, da je bil dosežen izjemen rekord. Na jesen, ko so bili znani podatki o izvozu vin v prvih osmih mesecih, torej od januarja do avgusta, ko so Italijani izvozili svoja vina v skupni vrednosti 1.512 milijard lir, je marsikdo predvidel, da bodo do konca leta dosegli vrednost 2.500 milijard, kar bi pomenilo 25-odstotni porast v primerjavi z letom prej.

Sicer je treba priznati, da je bilo tudi leto 1993 v tem oziru rekordno. Leta 1992 so namreč Italijani izvozili vina v vrednosti 1.824 milijard, kar je pomenilo le 1,9-odstotni porast v primerjavi z letom prej. Leta 1993 pa je vrednost izvoza dosegla 2.113 milijard in je porast dosegel 16 odstotkov. Gre za čisti izvoz, saj so v prvih osmih mesecih lani v Italijo uvozili le za 68 milijard lir vinske kapljice. V glavnem gre za zelo kvalitetna francoska vina, saj drugih skoraj da ne najde-

mo ne v dobrih trgovinah in niti v najboljših restavracijah. Največ tujih vin vidimo na sejmu Vinitaly v Veroni, vendar ta med italijanskimi odjemalci očitno ne naletijo na odziv. Pa ne samo zaradi okusa, ampak tudi zato, ker so za italijanske pojme zelo draga.

Velik porast vrednosti izvoza v zadnjih dveh letih je treba seveda v dobri meri pripisati padcu vrednosti italijanske lire, zaradi katerega popijejo v raznih državah Evrope, v ZDA in tudi na Japonskem vedno več italijanskih vin. Na prvem mestu med uvozniki je bila v prvih osmih mesecih lanskega leta Nemčija, ki je uvozila za 682 milijard lir vinskega pridelka. Na drugem mestu so ZDA s kar 282 milijardami, tretji so Britanci s 172 milijardami, četrta pa Francozi s 150 milijardami lir. Celo Rusija uvaja italijansko vino, in sicer v vrednosti kar 66 milijard lir, kar jo postavlja na zavidljivo sesto mesto. Kanadčani so uvozili vino v vrednosti 46 milijard, na desetem mestu pa so Japonci, ki so uvozili za 25

milijard lir vina.

Italijanske izvoznike zanimajo predvsem Nemci, ki kupujejo tako cenena vina kot tista boljša v steklenicah. Celo v francoskih prodajalnah je opaziti čedalje več steklenic z italijanskimi etiketami. Čeprav so ta vina v francoskih trgovinah kar precej dražja kot v italijanskih, so se vedno cenejša od domačih, ki so za italijanske pojme daleč predraga. Francozi pač znajo prodajati svoja vina in tudi v najskromnejši restavraciji steklenica najcenejšega vina stane kar precej čez dvajset tisoč lir. Podobno velja tudi za ZDA, kjer se poraba vin iz leta v leto veča, predvsem seveda po službi kalifornijskih vin, ki so med najcenejšimi. Njihove cene se vrtijo okrog petih, šestih dolarjev, italijanska pa so vsaj za nekaj dolarjev dražja (ugotovitev velja za vina velikih trgovskih družb, ki so sorazmerno cenejša). Najboljša italijanska vina, tudi tista iz Furlanije-Juljske krajine in iz Veneta, pa se v ameriških trgovinah po cenah kosajo s prizna-

nimi francoskimi vini.

Strokovnjaki za marsikateri italijanski izdelek napovedujejo, da v prihodnje ni več pričakovati tako ugodnih izvoznih trendov, kakršni so veljali v letih 1993 in 1994. To pa najbrž ne bo veljalo za vina. Da bi si zagotovili se več izvoza, si največji italijanski vinogradniki in vinarji oziroma njihove poslovne skupnosti prizadevajo, za čim večjo udeležbo na raznih vinskih in zivilskih sejnih, saj se zavedajo, da je vino sestavni del zivilske industrije. Poleg sejmov v Bruslju, Parizu, Bordeauxu, Kölnu, Londonu in v Barceloni, se italijanski vinarji že udeležujejo tudi razstavnih prireditvev v Moskvi, Krakovu, Brnu, pa tudi sejmov v Kanadi, Združenih državah Amerike, Japonski in v drugih krajih jugovzhodne Azije. Goriška vina, tako briska kot nizinska, bodo kmalu razstavili v ZDA in Kanadi, kamor so posamezni vinarji v zadnjih letih sicer izvozili že kar precej žlahtne kapljice.

Marko Waltritsch

ADRIA

ADRIA AIRWAYS

SLOVENSKI LETALSKI PREVOZNIK

NOVA GORICA • KOPER • MARIBOR

Povezava z letališčem Ljubljana

(moderno opremljeni kombi, mobilni, klima, osvežilne pijače, časopisi)

Rezervacije in informacije:

ADRIA AIRWAYS, Koper, Pristaniška 45, tel.: 066/38-458, 38-512

ADRIA AIRWAYS, Maribor, Cankarjeva 3, tel.: 062/27-038, 26155

ADRIA AIRWAYS Ljubljana, Kuzmičeva 7, tel.: 061/131-81-55

Ljubljana, Gosposvetska 6, tel.: 061/313-312

NOVI ZAKON O KAZENSKEM POSTOPKU

LJUBLJANA - Tozilec je nekoga obtožil, da je ukradel uro. Obramba se je na vse pretege trudila, da bi dokazala, da je ni in pri tem je bila uspešna. Zato je sodišče izreklo oprostilo sodbu, ker da ni dovolj dokazov, da je storilec uro ukradel. Ko je sodnik sodbu raglasil, je obdolženca vprašal, ali je razumel sodbu. Odgovoril je, da jo je, toda da zdaj vseeno ne ve, ali naj tisto uro vrne ali ne.

To je zgodba, ki jo tožilci v zadnjem času radi povedo, zato da bi ponazorili, kaj pomenijo novosti, ki jih je državni zbor vnesel v nov zakon o kazenskem postopku, ki velja od 1. januarja letos. Posledic novosti, ki jih je prinesel zakon, sploh se ni mogoče predvideti, toda tako sodniki kot tožilci pritrjujejo, da bo zaradi novih pravil, ki zdaj veljajo v kazenskem postopku, nekaj časa zagotovo veliko težav.

Največ hude krvi je ob sprejemanju zakona o ka-

zenskem postopku povzročilo vnašanje načela kontradiktornosti v nas postopek. Ob omembi tega načela, se veliko ljudi spomni na ameriške filme, ki prikazujejo posamezne sodne postopke in kjer se tozilec in obramba neusmiljeno dajeta, sodnik pa je bolj ali manj nevtralen opazovalec njune spopada. Pri nas vendarle ne bo tako, saj načelo kontradiktornosti nismo sprejeli v čisti obliki, ampak z nekaterimi popravki. Toda konradi-

ktornost vendarle pomeni odstopanje od načela materialne resnice in tega se pri nas mnogi ne zavedajo. In če se vse tri strani (tozilec, sodnik, obramba) v posameznih postopkih ne bodo trudile, da bi prisli do resnice, bomo imeli takšne sodbu, kot smo jo opisali uvodom.

Obdolženec in obramba na eni strani ter državni tozilec na drugi strani imata torej po novem v postopku enake pravice in dolžnosti. Sodnik ne bo le pasivni opazovalec boja dveh strank, ampak mu je vendarle naloženo, da išče materialno resnico. Enako velja za državnega tožilca, ki ima se vedno možnost pritožbe v korist obtoženca in predlaganje vsakršnih dokazov, tudi takšnih, ki so za obtoženca

razbremenilni. Toda tozilec ima po novem več dolžnosti, kot jih je imel prej. Prisoten mora biti na vseh obravnavah in pri vseh zaslišanjih obdolženca med preiskavo in v času preiskovalnih dejanj. Predlagati mora dokaze in jih tudi iskati. In ker je pričakovati večjo aktivnost tožilca, ima tudi obdolženec večje pravice do obrambe. Obveznosti do obdolženca ima tudi država, saj mu mora zagotoviti zagovornika in ga tudi plačati, seveda ob pogojih, ki jih zakon predvideva glede na težo posameznega kaznivskega dejanja in glede na posamezne faze postopka.

Zakon o kazenskem postopku prinaša dva pomembna nova instituta. To sta odlozitev kazenskega pregona in odstop od pregona zaradi razlogov smotnosti. Tako lahko državni tozilec odloži kazenski pregon za lažje kaznivo dejanje (za tisto, za katero je predpisana denarna kazen ali zapor do enega leta), če se je osuđenec pripravljen ravnati po tožilčevih navodilih in izpolniti določene naloge, s katerimi bo zmanjšal ali odpravil škodljive posledice dejanja, ki ga je storil (plačilo škode...). Tozilec pa ni dolžan zacetiti kazenskega pregona oziroma sme od njega odstopiti, ko gre prav tako za lažja kazniva dejanja in ko je v kazenskem zakonu določeno, da sme sodišče storilcu kazen odpustiti, tozilec pa na oceni, da obsojba brez sankcije ni potrebna ali ko obdolženec predpreči škodljive posledice ali poravnava vso škodo.

Tisti, ki spremljajo posamezne kazenske posto-

pke, se mnogokrat ne morejo znebiti vtisa, da imamo pred očmi vedno samo pravice tistega, ki je nekaj slabega storil, namesto da bi prednostno skrbeli za pravice tistega, ki ni stori ničesar, pa se mu je zgodila krivica. Takšen vtis bo lahko ostal tudi naprej, posebej če pogledamo, kako je po novem urejen pripor. Pripori razlogi (begosumnost, bojazn, da bo storilec uničil sledove ali vplival na priče in nevarnost, da bo storilec ponovil kaznivo dejanje) so namreč takšni, da celo pri nekaterih zelo hudih kaznivih dejanjih ne bodo mogli priti v postev. Na primer, pri umoru. Če bo storilec imel stalno prebivališče, če ne bo težav pri dokazovanju, če nikoli doslej ni storil česa podobnega, ga ne bo mogoče pripreti, saj po novem ni več razloga, ki smo mu prej poenostavljeno rekli vznemirjanje javnosti. Čeprav je bil ta razlog slabo opredeljen, saj ga je bilo mogoče zelo široko razlagati, zakonodajalec ni uzakonil ničesar drugega, kar bi nadomestilo to sicer slabo rešitev.

Doslej je bilo veliko pripor, da so nasi postopki izjemno dolgotrajni in zapleteni tudi takrat, ko je to povsem nepotrebno, torej ko gre za lažja kazniva dejanja, ko storilec dejanje prizna in mu ni čisto nič do tega, da bi hodil na sodišče. V teh primerih bi bilo možno, da bi tozilec vložil obtožnico, sodišče bi izreklo kazen, storilec bi nanjo pristal in zadeva bi lahko bila zaključena. Toda te možnosti državni zbor ni sprejel.

Majda Vukelic

Ali moram vrniti ukradeno uro?

Živalsko farstvo

DIMITRIJ RUPEL

Kot je znano, se je zadnja leta v naši deželi spremenilo precej reči. Razvila so se mesta, vasi so se modernizirale, pa tudi gozdovi niso več tisto, kar so bili. Le starejši bralci Republike se bodo spomnili pragozdov in velegozdov, v katerih so kraljevali levi. Zaradi industrializacije in urbanizacije skoraj ni več mogoče govoriti o pravih gozdovih in pravih živalskih kraljestvih. To so napol gozdovi, napol farme. V njih živijo levi, pa tudi krave. Danes želim povedati zgodbo o Glavnem gozdu in živalski farmi ali, če hočete, živalskem carstvu, ki se nahaja in razvija v bližini glavnega mesta Delirije.

Dolga desetletja so v Glavnem gozdu vladali levi. S tistimi, ki jih ni ubogal, so se najprej poigrali, na koncu pa so ga raztrgali in požrli. Toda leta so tekla, stari levi so pomrli, mladi levi pa so rajši kot nepokorne živali jedli napolitanke, hamburgerje, hrenovke, cokolado gorenjka in jajca kinder. V Glavni gozd je končno pršla demokracija.

Levi nikoli niso posebno cenili krav in volov, nekoliko prijaznejši so bili z lisicami, zajci so jim bili zopmi, jeleni so se jim zdeli domisljavi, merjasce so prav sovražili in jih zmerjali s svinjami. S posameznimi opicami in vevericami se sploh niso ukvarjali. V demokraciji pa je treba sodelovati. V Velikem gozdu so se najprej odločili glede državne oblike. Sporazumeli so se, da carstvo ne more biti, farma pa tudi ne; torej bodo »farstvo«. Nakar so ustanovili stranke, parlament in vlado. Levi se niso več hoteli imenovati levi, ker bi ostale živali to ime povezoval z zgodovino levje diktature, ko so levi namesto čokolade jedli krave in jelene; ko so dobivali levji delež vsakega plena in tako naprej. Levi so se sklenili preimenovali v Stranko Prijaznih Zivali (SPZ). Jeleni so si nadeali ime Rogati, drugi pa so dobili bolj prozaična imena: Ta pikcasti, Ta strahasti, Ta dlakasti, Ta repati ipd. Levi bi seveda najraje vladali kar sami, toda v teh casih se to ni spodobilo, nekoliko pa so jih pomehkuzili tudi razni moderni prigrizki in napitki. Proti levom so se kar močno koalicijsko postavili merjasci, krave, petelini, lisice in zajci. Posebno merjasci so dolge mesece vodili kampanjo proti levom, češ da so pokvarjeni, da so »iz prejšnjega režima«, da so »vse pokradli«, da imajo »krvave tace« itn. Krave so pri tem veselo mukale, petelini so se na vse pretege drli pred levjimi brlogi, lisice so pa begale sem in tja. »O, plemeniti in visoki gospodar, dragi predsednik SPZ!« so govorile predstavniku levov, »mi, lisjaki in lisice, člani in članice TR (Ta repati)« mislimo, da lahko z vami dosežemo primerno večino in postavimo te prasce merjasce na svoje mesto, to se pravi, v opozicijo. Predsednik SPZ je hrustal čokoladne napolitanke kras in si obližoval kremplje. »Merjasci so svinje,« je rekel lev, »nobenih higienskih navad, nobene politične morale nimajo!« »Za vsak primer,« je rekla lisica, »bi bilo dobro v koalicijsko pritegniti se jelene, da bo bolj zihel!«

Lev je kimal. »Oblast je važna,« je rekel. »Važno je biti zraven!« je odgovorila lisica. Po obisku v levjem brlogu je šla na obisk k merjascem. Njihovega sefa je nasla zatopljenega v igro s pomijami iz bližnjega motela. Ndalec stran je ležala krava Mica in jedla solato. »Dicni moj merjasec, visoka živina,« je zacela lisica, »kaj ko bi sklenili koalicijsko proti levom, ki jim kri teče od tac?« »Mučno muzikalno,« je rekla krava skozi smrček. »Prav,« je rekel merjasec, »to bo svinjsko komicno.«

Nakar se je lisica vrnila v glavni stab svoje stranke in se zelo hvalila z doseženimi političnimi uspehi. Prišel je čas kongresa živalskega farstva in živali so se zacele zbirati sredi Glavnega gozda. Ko so se pomirile, je prednje stopil lev in rekel naslednje zgodovinske besede:

»Mi, levi smo dolgo vladali brez nadzorstva, pa tudi brez posebnega navdušenja. Komu se pa hoče mrcvariti druge živali, če lahko vse, kar rabi, nabavi v Intersparu!? No, da bi nam bilo lepo in da bi lahko demokratično urejali nase živalske odnose, predlagam veliko koalicijsko vseh pglavitnih živali: poleg nas, levov, bi bili v njej se gospe in gospodje merjasci in divje svinje, petelini, krave, voli in jeleni, ki imajo odlično rogovje in uživajo sloves plemenitih živali.« Živali so zarjovele od veselja in odobravanja, nakar je živalsko farstvo dobilo primerno široko koalicijsko. Edino lisice in lisjaki, ki so v prejšnjih casih veljali kot najtesnejši sodelavci in zaupniki levje družine, so begali sem ter tja in zaprepaščeno spraševali, kaj se je zgodilo. »Mi smo vendar vaši,« je od daleč gestikulirala lisica. Sef levov pa je le odprl novo skatlo slastic.

Popravek

V včeraj objavljenem članku »Kolumbijski odpadki« so že v Franciji, objavljenem na prvi strani našega časnika, nam je tiskarski skrat vsebinsko močno popacil podnaslov, ko je pravilno zapisani stavek Tokrat naj ne bi bila krsena baselska konvencija spremenil v Tokrat naj bi bila krsena baselska konvencija. Bralcem in prizadetim se iskreno opravičujemo. Uredništvo

ŽUPANI / LOKALNA SAMOUPRAVA

Župani Rupel, Križman in Zimšek ostro kritizirajo zakon

CELJE - Ljubljanski, mariborski in celjski župan so se včeraj sestali v Celju, da bi ugotovili, okoli katerih vprašanj s področja lokalne samouprave lahko združijo moči. Pri tem ni slo za kakšno medmestno izmenjavo kulturnih prireditvev, temveč za ostro kritiko zakona o lokalni samoupravi. Teze, ki so jih včeraj v Celju podprli tako Dimitrij Rupel kot Alojz Križman in Joze Zimšek, bo celjski župan v ponedeljek predlagal v sprejem vsem slovenskim županom, ki se bodo zbrali v Mariboru.

Trojica županov treh največjih slovenskih mest oziroma treh mestnih občin je ugotavljala, da pristojnosti med župani mest in mestnimi sveti v zakonu niso dovolj jasno razmejene, nejasna pa je tudi vloga predsednikov mestnih oziroma občinskih svetov. Ti se ponekod že obnašajo kot nekakšni župani iz druge vrste. Tudi občinski odbori, ki

jih imenujejo mobcinski sveti, ne bi smeli imeti, kot sicer to veleva zakon, izvršilnih pristojnosti. Predvsem pa bi moral zakon, so menili trije župani, slovenskim mestnim občinam natančno določiti pristojnosti, teh pa bi vsakakor moralo biti več. Rupel, Križman in Zimšek ne nasprotujejo izločitvi služb takojimenovanih državotvornih

funkcij iz občinskih uprav. To tudi nikoli ni bilo sporno. Bolj vprašljivo je, kako naj se mesta razvijajo, če ne morejo sama več nadzorovati niti izdajanja gradbenih in lokalcijskih niti obrtnih dovoljenj. To vse bi morali s spremembami zakona o lokalni samoupravi popraviti. Obenem bi bilo dobro tudi, če bi jasno ločili vloge načelnikov upravnih enot in županov, saj se ponekod že pojavljajo težnje, da bi nekakšne »vzporedne župane« v občinah poleg pravih županov in predsednikov občinskih svetov »igrali« tudi načelniki državnih upravnih enot.

Brane Piano

HELSINŠKI MONITOR / KRŠITVE ČLOVEKOVIH PRAVIC

Najpogostejše kršijo pravice na uradih MNZ

Dozdaj se je nabralo že več kot tisoč vlog

LJUBLJANA - Helsinski monitor, nevladna organizacija za človekove pravice je v zadnjem obdobju prejela se okoli 270 novih vlog o kršitvah človekovih pravic v Sloveniji. Od začetka svojega delovanja pa se jih je nabralo več kot tisoč. Ljudje, ki prihajajo po pomoč v to organizacijo, so večinoma pripadniki narodov iz nekdanje SFRJ, ki so zdaj slovenski državljani ali pa to niso, pa živijo v Sloveniji že več let kot redno prijavljeni prebivalci naše države.

Med kupom prošenj za pomoč je veliko tudi vlog Slovencev, ki so se zaradi teh ali onih težav po razpadu nekdanje države znali v težavnem, mnogi celo v nevzdržnem položaju.

Najpogostejše kršitve človekovih pravic, s katerimi se srečuje Helsinski monitor, so, po besedah Neve Miklavčič Predan, tiste, ki jih počno na uradih ministrstva za notranje zadeve. Tako, na primer, posameznikom nočejo izdati veljavnih osebnih doku-

mentov kljub pravnomočni sodbi, potne liste tujih državljanov zadržujejo tudi po pol leta in jim tako onemogočajo izhod iz države, otrokom tujihdržavljanov, ki pa so sicer rojeni v Sloveniji nočejo izdati veljavnih osebnih dokumentov, pri prošnjah za ureditev državljanstva ali statusa tujca ali bivalne vize MNZ venomer terja neke nove dokumente ali potrdila, ki jih zakon ne zahteva...

Drugi velik problem, s

katerim se srečujejo družine, manj pa posamezniki, ki so se po vseh mogočih pritožbah in prošnjah odločili poiskati pomoč tudi pri Helsinskem monitorju, pa so državne zahteve, da se izselijo iz (večinoma) stanovanj, ki so bila nekdanj v lasti bivše JLA, potem pa so omenjeni ljudje postali povsem zakoniti nosilci lastninske pravice ali pa celo lastniki teh stanovanj. Zdej mnogim - menda gre za več kot 400 družin - preti nasilna izselitev. Zato predstavniki Helsinškega monitorja takšno prakso obsojajo in menijo, da bi bilo prizadetim družinam potrebno vsaj zagotoviti nadomestno stanovanje, če jih že ne pustiti v stanovanju, do katerega so v prejšnji državi prišli po povsem zakoniti poti. (J. K.)

Cesta bratstvo-enotnost »prehodna« za Slovence

BEOGRAD (STA) - Vse več je možnosti, da bo nekdanja avtocesta bratstva in enotnosti, kot ena najpomembnejših prometnic v Evropi, ponovno v celoti odprta za promet. Pomembna koraka v tej smeri sta nedavna sklepa o odprtju dela ceste, ki gre prek Hrvaske in Krajine ter odprava prepovedi za vstop vozil iz ZRJ v Slovenijo, piše včerajšnja Politika.

Beograjski časnik meni, da bi lahko Slovenci sedaj vsaj formalno uporabljali omenjeno cesto. Slovenci so že prej lahko potovali na Hrvasko, nedavno tega pa tudi v Republiko Srbsko krajino (RSK) oziroma čez zahodno Slavonijo, že prej pa so lahko potovali tudi v Srbijo in Makedonijo.

V podobnem položaju so tudi Makedonci, ki lahko po omenjeni avtocesti potujejo v Srbijo in naprej na Zahod, seveda ob vseh peripetijah, s katerimi se srečujejo na novih mejnih prehodih. Tudi prebivalci RSK lahko potujejo prek Hrvaske, ZRJ, verjetno pa tudi prek Makedonije in Slovenije, toda potovanje po ozemlju njihove nekdanje republike je zanje pod posebnim nadzorom. Na meji med ZRJ in Hrvasko je na jugoslovanski strani mejni prehod Batrovci s cariniki in policijo, vendar obsejne službe se ne delujejo v popolnosti. Skratka, piše Politika, če bi se na tem mejnem prehodu pojavil državljani Slovenije ali Makedonije, formalno ne bi smelo priti do tehničnih zapletov. Toda pristojni opozarjajo, da ta postopek »se ni vpeljan«, zato je po oceni Politike se prezgodaj govoriti o avtocesti, ki bi spominjala na »dobre stare case«.

CELJE / TEHARSKA KOMISIJA

Razgrnitev načrtov za spominski park

Teharski spominski park naj bi uredili do petdesetletnice pobojev, ki bo 10. junija letos

V zadnjih dneh lanskega leta se je se zadnjič sestala takojimeno Teharska komisija celjske skupščine, ki ji je predvčerajšnjim mestni svet na svoji ustanovni seji takoj podaljšal mandat. Decembra so se člani komisije seznanili s pripravami na nadaljevanje urejanja Spominskega parka Teharje, kjer naj bi postavili pomnik žrvam povojnih pobojev na Teharjah

Predsednik Janez Lampret je dejal, da je bil kot član vladne komisije za grobišča pred mesecem na sprejemu pri predsedniku Milanu Kucanu, ki so mu izročili dokumentacijo o načrtih ureditve Teharja. Lampret je poudaril, da je predsednik precej dobro seznanjen s prizadevanji za ureditev grobišč na Teharjah in v Kočevskem Rogu, kjer pa s pripravami močno zaostajajo za napori Celjanov.

Sicer pa je že lani decembra celjska vlada sprejela odločitev o trideset-

dnevni javni razgrnitvi prostorsko izvedbenih načrtov za ureditev sirsega območja in Parka spomina na Teharjah samega. Razgrnitev bo izvedena ta mesec, že februarja pa bi lahko načrte obravnavali novi mestni svet. Se isti mesec bodo poskusili razpisati natečaj za izvedbo gradbenih in drugih del in vsaj osrednji pomnik, ki so ga tako celotno ureditev zasnovali v ateljeju arhitekta Marka Musiča v Ljubljani, postavili do 10. junija letos. Takrat naj bi bile zaporedoma, najprej

v Kočevskem Rogu in nato na Teharjah, komemoracije ob petdesetletnici pobojev.

Pred tem bo treba vendarle še marsikaj postoriti, urediti pa tudi nekatere postranske stvari, ki so jih v komisiji doslej spregledali ali pa se jim niso dovolj posvečali. Tako bi bilo treba kaj ukreniti z zavetiščem za pse v nekdanjih vojskih objektih vzhodno od komunalnega odlagališča odpadkov na Teharjah in gotovo ni najprimernejši sosed parku spomina. Predvsem pa, so ugotavljali na decembrski seji Teharske komisije, bi bilo zanimivo izvedeti, kam je z osrednjega spominskega obeležja izginil križ, ki je bil menda na prvih risbah vrisan.

Brane Piano

PORTOROŽ / HOTEL METROPOL

Garažna hiša že prihodnje leto

Minister Gaspari je porabil rezervirani denar

Nadvse potrebna garažna hiša pod hotelom Metropol bo odprla vrata šele maja prihodnjega leta. Po zapletih, ki so trajali več kot eno leto, je ob koncu svojega mandata piranska občinska skupščina vendarle sprejela spremembe in dopolnitve prostorskih ureditvenih pogojev za območje Metropol in s tem dala zeleno luč za načrtovano gradnjo.

Vendar pa so med tem čakanjem na odločitev piranskih odbornikov nastale nove težave v zvezi s finančnim delom projekta. Portoroška igralnica, ki bo sovlagatelj pri tej finančno zelo zahtevni naložbi, je imela že rezerviranih 4 milijone mark za ta namen, ki pa jih je »zasegel« minister za finance. Tudi zaradi tega bo Portorož namesto letos dobil garažno hišo šele v prihodnjem letu. Vodja investicij v hotelu Metropol je povedal, da sedaj potekajo priprave za ustanovitev podjetja, ki bo investitor gradnje in izdelava finančne kon-

strukcije. Posebna studija, ki so jo izdelali ob pripravi finančnega elaborata je prinesla zanimivo ugotovitev, da bi bila garažna hiša lahko celo rentabilna, če bi nekoli-ko zmanjšali prvotno predvidene zmogljivosti iz 650 na 500 parkirnih mest. Zaradi sezonskih nihanj zasedenosti bi bila večja garaža premalo izkoriščena. Za glavna uporabnika, Casino in Metropol bi 500 boksov zadostovalo, dodatnih 150 mest pa naj bi bilo namenjeno prebivalcem tega območja. »Mi moramo izhajati iz našega podjetniškega interesa, če hoče občina ob tem re-

ševati tudi komunalne probleme, bo morala zagotoviti tudi denar za to« pravi Bedene. Od sprejetega PUP-a do gradbenega dovoljenja pa je potreben še dolg upravni postopek za pridobitev soglasij. Vendar Bedene meni, da zmanjšanje velikosti objekta glede na okvire, postavljene v PUP-u, ni utemeljen razlog za oviranje gradnje. Idejni projekti so sedaj v zaključni fazi izdelave, v pripravi je tudi dokumentacija za izdajo lokacijskega dovoljenja.

Gradbena dela bodo predvidoma stekla v mesecu novembru. Potrebna bodo obsežna zemeljska dela, garaža bo vkopana v hrib in zato morajo s tem počakati do konca letošnje sezone, saj bi bilo sicer ogroženo poslovanje igralnice in hotelov.

Boris Vuk

NOVICE IZ GORNJE RADGONE

Vrtca v naravi ne bo

V radgonskem VVZ, ki oskrbuje nekaj več kot 300 malčkov, so si zamislili, da bi prvič organizirali vrtec v naravi, in sicer na Glazuti na Pohorju. Žal pa je ta projekt dokončno propadel, kajti občinska vlada na svoji zadnji seji ni odobrila potrebnih sredstev za kri-tje stroškov za 30 otrok. »Ker v lanskem letu, ko je bilo leto družine, od občine nismo dobili nobenih sredstev, smo ob koncu leta vlado zaprosili za financiranje tega, menim, koristnega projekta. Ker pa so nekateri bili člani stare vlade, naša vloga ni šla skozi, tako da s projektom ne bo nič,« nam je povedala ravnateljica radgonskega VVZ Breda Forjanec. Člani občinske vlade so namreč menili, da morajo šole in vrtec v naravi financirati starši, tako da glasovanje ni bilo uspešno (3:3). Ravnateljica vrtca meni, da bi v tej socialni stiski bilo neodgovorno staršem naprtiti dodatne stroške. Kakorkoli že, vrtca v naravi letos ne bo, mogoče pa bo kdaj drugič. Zapišimo tudi to, da občinska vlada VVZ ni odobrila sredstev niti za nujno potrebno električno pečico (vse skupaj, pečica in vrtec v naravi, naj bi stalo 578 tisoč dolarjev).

Uredili bodo prostore za stalne likovne razstave

V Gornji Radgoni so v zadnjem času pripravili veliko zanimivih likovnih razstav, a žal vedno na različnih krajih, kajti v mestu doslej ni bilo stalnega razstavnega prostora. Zato se je občinska ZKO v sodelovanju z prejšnjo vlado odločila urediti stalni razstaveni prostor v avli kulturnega doma v središču mesta. Ker gre za lepe prostore, ki so bili pred nedavnimi obnovljeni in ker so prostori po zimi ogrevani (zaradi kinodvorane), bo novi projekt dobrodošel v tem kulturno mrtvem obmejnem mestu. Kot smo izvedeli, bodo prostore oddali v najem zasebniku, ki bo lahko uredil tudi manjši bife. Poleg stalnih likovnih razstav bodo poslej v avli kulturnega doma prirejali tudi druge kulturne prireditve za ožji krog obiskovalcev.

»Diplomatski vikend« v Pomurju

Pomurska turistična zveza iz Murske Sobote bo v kratkem organizirala obisk tujih diplomatov, akreditiranih v Sloveniji, v Pomurje. Kako pomembno je to za tukajšnji turizem in gospodarstvo, ni treba posebej poudarjati, zato so se na prošnjo za finančno pomoč odzvale tudi občinske vlade na tem območju.

Petina vinogradov že obrezanih

Podjetje Radgonske gorice, ki zaposluje 140 delavcev, je lastnik 300 hektarjev vinogradov in 50 hektarjev nasadov jablan. Zaradi nekaterih neresenih denacionalizacijskih vlog, je to podjetje v zadnjem času opustilo investiranje v nove vinograde in nasade, posebno pozornost pa je namenilo obnavljanju kletnih prostorov in skladisc. Sedaj ko je denacionalizacija skoraj končana, pa so začeli tudi vlagati sredstva v nove vinograde. Letos nameravajo obnoviti ali na novo posaditi trse na treh hektarjih površin. Sicer v Radgonskih goricah tudi v zimskih razmerah ne sadijo krizem rok, kajti že konec lanskega novembra so začeli obrezovati trse. Tako so že pred prvim snegom obrezali približno 60 hektarjev ali petino vseh vinogradov.

Novice zbral Oste Bakal

KOPER / RADIO CAPRIS

Vse več poslušalcev

Radijska postaja že presega lokalne okvire

Na lokalni radijski postaji Radio Capris so ob koncu lanskega leta slovesno proslavili prvo obletnico svojega delovanja.

Od lanskega 23. decembra je novi radio pridobil številne poslušalce, ne le v koprski občini, ampak tudi v širšem obalnem prostoru; poslušajo pa ga tudi Krasovci in tržaski zamejci. Glavni in odgovorni urednik Iztok Presel navaja rezultate zadnjih raziskav, po katerih ima Radio Capris približno 10 tisoč poslušalcev. Vsak dan v studio telefonira več kot 50 ljudi, prevladujejo ti isti iz starostne skupine od 25 do 35 let, ki največkrat

prosiijo za izpolnitev glabe-ne želje.

Po zacetnih korakih, ko so predvajali predvsem glasbo, je njihov program postal zelo pester in zanimiv. Redno posredujejo kratke informacije iz sveta, pa tudi pomembnejše lokalne dogodke ne zanemarjajo. Izoblikovalo se je tudi nekaj rednih zabavnih oddaj, ki so zaradi živahnosti in duhovitosti voditeljev osvojile poslušalce. V prihodnje nameravajo ohraniti sedanji programski koncept, dopolnili pa ga bodo z več vestmi in izboljšali mrežo svojih oddajnikov.

Boris Vuk

KOPER / TRŽNICA

Po novembrskem požaru je večina lokalov spet odprtih

Osrednja tržnica v Koprju, zgrajena pred približno petimi leti, je arhitektonsko posrečen, sicer pa precej nesrečen objekt. Zaradi slabe nosilnosti terena se je zgradba v teh letih posedla za skoraj 10 centimetrov.

Novembra lani pa je tržnico prizadel tudi večji požar, v katerem je bilo povsem uničenih 6 trgovskih lokalov v nadstropju, se 20 drugih pa je bilo močno poškodovanih. Za mnoge zasebne najemnike je bila to prava katastrofa, saj so skupaj z uničenimi zalogami nekateri utrpeli tudi več kot 10 milijonov tolarjev škode, nekaj

pa ni bilo niti zavarovanih.

Zato je bil pri koprski Obrtni zbornici odprt ziro račun za solidarnostne prispevke, na katerega so zasebna podjetja nakazala že več kot milijon tolarjev. Celotna škoda pa se ni ocenjena. Medtem je odbor, ki so ga organizirali najemniki lokalov, poskrbel tudi za sanacijo prostorov, ki je doslej stala približno pet milijonov tolarjev. V tržnici je že obnovljena električna napeljava, popravljene so skupne naprave, lokali in skupni prostori so že tudi prebeljeni. Tako je od 26 prizadetih trgovih 20 že spet odprtih.

Boris Vuk

ŠEMPETER PRI GORICI / ISKRA AVTOELEKTRIKA

Prevzeli bodo del Boscheve proizvodnje

S svojim delom se prebijajo v evropski vrh

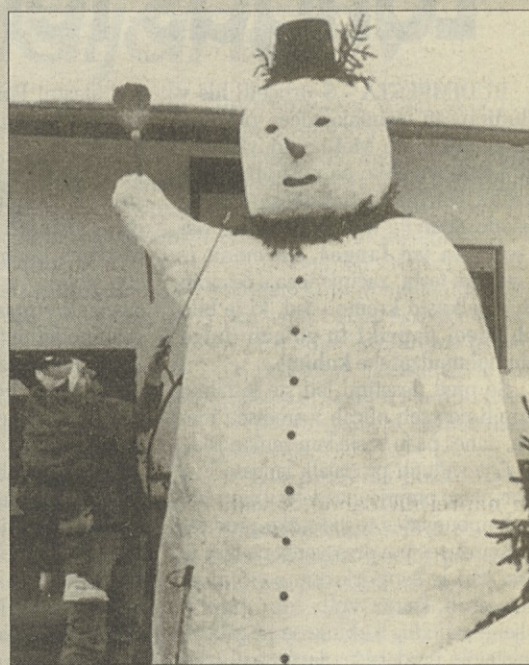
»Obvladati kakovost pomeni misliti na prihodnost,« je geslo, ki so ga v Iskri Avtoelektriki d.d. vzeli zares. Z njim usmerjajo 1.410 delavcev. »Po dveh suhih letih se je lansko leto v poslovnem smislu končalo uspešno, stara bremena pa žal, tako kot marsikje, iznicujejo pozitivne rezultate,« je na včerajšnji tiskovni dejal konferenci generalni direktor Iskre Avtoelektrike Ales Nemeč.

Zaradi relativno uspešnih lanskih rezultatov se tudi letošnje leto začneja z velikim optimizmom. Razlog zanj je lani podpisana pogodba z Boschom, po kateri bodo letos v sempetrsko tovarno prenesli kompletno proizvodnjo enosmernih elektromotorjev in impulznih krmilnikov, ki so jih doslej delali v Nemčiji. Tako bo Iskra postala največji proizvajalec teh naprav v Evropi, oziroma si bo delila prvo mesto pri izdelavi le-teh na svetu. Investicija, v katero so vsteti nakup in preselitev strojev, solanje Iskrinih delavcev pri

Boscohu in zagonski stroški proizvodnje, ki bo v celoti potekala v sedanjih delovnih dvorinah v Sempetru, bo Iskra Avtoelektriko stala okoli 160 milijonov tolarjev. Največji del posla je v tem, da bo Iskra prevzela ves dosedanji Boshev trg. Kaj to pomeni za Iskro je direktor povedal z naslednjimi besedami: »S tem projektom se uresničuje naša dolgoletna želja, biti vodilni proizvajalec enosmernih elektromotorjev za mobilno hidravliko v Evropi. Za nas pomeni ta posel dovolj dela vsaj za deset let, s tem pa tudi dobiček.«

Na vprašanje, kako da so Nemci proizvodnjo tega artikla tako zlahka in sorazmerno poceni dali iz rok, so vodilni odgovorili, da zato, ker je Iskra sposobna ponuditi cenejše delo in boljši inženiring. Od izdelave in prodaje enosmernih elektromotorjev (pretežno v tujino) si Iskra obeta vsako leto zaslužek v vrednosti več kot 16 milijonov mark. Sicer si je Iskra Avtoelektrika zastavila v letošnjem letu doseči prihodek za skoraj sedem milijard in pol tolarjev. Poleg že omenjenega prevzema Boshevega programa nameravajo uresničiti še druge naloge, med njimi postati drugi evropski proizvajalec zaganjalnikov in alternatorjev za gospodarska vozila, to pa naj biu dosegli s stimulativnim nagrajevanjem in izobraževanjem.

Snežak velikan

POLZELA - Snežnih padavin so gotovo najbolj veseli otroci, najmanj pa komunalci. Tako otrokom sneg omogoča prave užitke. Pri Germadnikovih na Polzeli sta oče in sin naredila snežaka - velikana. Podobnih, vendar manjših, so otroci s pomočjo staršev gotovo naredili veliko tudi v drugih krajih, vendar snežak na našem posnetku prekaša vse, saj je visok skoraj pet metrov.

Tekst in foto: Tone Tavčar

NOVICE

Grasser za krepitev sosedskih odnosov z Republiko Slovenijo

CELOVEC - Namestnik koroškega deželnega glavarja Karl-Heinz Grasser (svobodnjaska stranka), je ob priliki avstrijskega pristopa k Evropski zvezi poudaril potrebo po nadaljnji krepitvi dobrososedskih odnosov z Republiko Slovenijo. Dejal je, da meja med Koroško in Slovenijo, ki je s pristopom Avstrije postala tudi zunanja meja EZ, ne sme negativno vplivati na sodelovanje med obema deželama. V zvezi z napovedanim ostrejšim nadzorom mejnih prehodov s Slovenijo je Grasser od zveznih organov zahteval, da kontrole ne smejo obremeniti pozhitiven razvoj v gospodarskem in potniškem prometu. V zvezi z letošnjim praznovanjem koroškega plebiscita pa je svobodnjaski politiki dejal, da bi »vsako nadaljnjo zvišanje naravne karavanske meje nasprotovalo gospodarskemu in političnemu razumu v odprti Evropi«.

Zaposlitveni položaj na Gradiščanskem se je izboljšal

DUNAJ/ZELEZNO - Po odstranitvi »železne zaveze« se je zaposlitvena situacija na Gradiščanskem bistveno izboljšala, poroča dunajski Institut za gospodarske raziskave (WIFO). In to kljub dejstvu, da iz nekdanje gospodarsko nerazvite regije slej ko prej mnoga podjetja premesčajo svojo proizvodnjo v vzhodne države. Bistven delez pri narascanju stavila zaposlenih imajo tudi zdomski delavci iz sosednje Madžarske, ki se prek meje vozijo na delo. Tudi oni so zajeti v limitirano število zdomskih delavcev v Avstriji, ki je od 1. januarja 1995 znižano na 262.000.

Siemens Austria bo še okrepil svoj angažma v Sloveniji

DUNAJ - Osrednje vodstvo nemškega velekoncerna Siemens AG je potrdil sklep, ki dunajski hčeri Siemensu daje polno poslovodstveno odgovornost za delovanje koncerna v Sloveniji, na Hrvaškem in na Slovaškem. Siemens Austria s tem pridobiva dodatni poslovni volumen v višini treh milijard silingov, ki ga srednjeročno misli povečati na letno 10 milijard silingov, je povedal dunajski generalni direktor podjetja Albert Hochleitner. Večina prometa koncerna v omenjenih treh državah je povezana z investicijami v infrastrukturo, energetsko oskrbo in telekomunikacijo.

Štajerska banka posveča veliko pozornost Sloveniji in Hrvaški

GRADEC/DUNAJ - Štajerska »Steiermärkische Bank und Sparkassen AG« je v okviru združitvenih procesov v preteklih letih postala največja bančna ustanova na jugu Avstrije, kar je navsezadnje potrdil tudi razvoj vlog in posojil v letu 1994 - bilancna vsota je narasla na 52 milijard silingov. Pri delovanju banke sosednja Slovenija in Hrvaška zavzemata važno vlogo. Zaradi omejitev pri ustanavljanju novih bank se je »Steiermärkische Bank und Sparkassen AG« opredelila za operacije v obeh državah. S hrvaškimi bankami je npr. v teku izdaja deviznih hranilnih knjižic, za katerih izplačilo jamči stajerske bančna ustanova, v Sloveniji je dejavna z predstavništvi in korespondenčno mrežo, je izpostavil generalni direktor Werner Rauchenwald.

AVSTRIJA / STRANKE

Erhard Busek hoče ostati predsednik ÖVP

Koalicije s Haiderjem ne bo

DUNAJ - Predsednik ljudske stranke (ÖVP) Erhard Busek, ki je v zadnjih dneh stal v središču dokaj ostre kritike iz lastnih vrst, je včeraj napovedal, da ne namerava kloniti svojim kritikom in da bo na zveznem kongresu stranke 21. aprila letos »seveda ponovno kandidiral za položaj predsednika«.

Dejal je tudi, da je razprava, ali je on prava oseba na vrhu ÖVP, stranki bolj škodovala kot koristila. Zato tudi na danasnem tradicionalnem Trilaljevskem srečanju ÖVP blizu Salzburga tudi ne bo večjih razprav o personalnih zadevah, glavna težišča srečanja bodo vsebinske narave, se posebej delo v vladni koaliciji.

Busek je s tem v zvezi jasno zavrnil tudi najnovejšo ponudbo sefa avstrijskih svobodnjakov Jörga Haiderja, ki je ljudski stranki zagotovil podporo, če bi le-ta izstopila iz komaj sklenjene velike koalicije s socialdemokracijo in ustanovila manjšinsko vlado.

Kot smo poročali, je Haider sredi tega tedna dejal, da se je sestal z »vodilni politiki ljudske stranke«, katerim ni več za sodelovanje s socialdemokratsko stranko kancelerja Vranitzkega. Imena Haider do danes ni povedal, ni pa nobena skrivnost, da obstaja znotraj ljudske stranke močno krilo, ki se zavzema za konzervativno-svobodnjasko, torej za malo koalicijo.

Ivan Lukan

27 KRŠITEV

Avstrija na četrtem mestu...

DUNAJ - Avstrija je v letih 1960 do 1994 v 27 primerih krsila Evropsko konvencijo o zaščiti človekovih pravic.

To je razvidno iz zdaj objavljenega letnega poročila Evropskega sodišča v Strasbourgu.

Glede števila kršitev se je Avstrija skupaj s Francijo - znasla na četrtem mestu evropske lestvice, največ kršitev pa je Evropsko sodišče ugotovilo v Italiji (82), na drugem mestu pa Velika Britanija (33).

V Belgiji, Nemčiji, v Svcii in na Švedskem je Evropsko sodišče zabeležilo po deset primerov.

JEDRSKA ENERGIJA / ANKETA

90 odstotkov Avstrijcev se boji nukleark

Akcija proti JE Mohovce

DUNAJ-V vzhodni Avstriji se nadaljujejo protesti proti obstojem ali načrtovanim jedrskim elektrarnam na teritoriji sosednje Ceske in Slovaske.

Javnomenjske ankete so pokazale, da se 90 odstotkov Avstrijcev boji vzhodnih nukleark, 85 odstotkov prebivalstva pa je tudi mnenja, da pri vprašanju jedrske energije in varnosti za avstrijsko politiko nista umestna diplomatska previdnost in zadržanost (kot jo je pred nedavnim se zahteval zunanji minister A. Mock) - nasprotno, na Cesko in Slovaško naj bi avstrijska vlada začela izvajati tudi gospodarski pritisk, s katerim naj bi izsilila preobrat v energetski politiki sosed.

Anketirani Avstrijci s tem v zvezi ne dopuščajo dvoma o tem, da je prav tako nenamerna in škodljiva dvoreznost na avstrijski strani. Zato so pri povpraševanju instituta Okumult jasno zavrnilo zahtevo gornjeavstrijske zveze industrijalcev po »uvažanju« poceni električnega toka iz ceske nukleark v Temelinu.

Ministrica za okolje Maria Rauch-Kallat pa je v luči dokaj uspešne podpisne akcije proti jedrski elektrarni Mohovce na Slovaškem že napovedala javni avstrijski »hearing« občanov o vprašanju dogradnje slovaske elektrarne sovjetskega tipa. Slovaška mora investiti ekspertizo o skladnosti načrtovane nuklearko z okoljem, pri tem pa naj bi imeli možnosti sovplivanja tudi obmejni Avstrijci.

Podobno kot pri ceski jedrski elektrarni Temelin je dogradnja slovaskega atomskega reaktorja pri Mohovcih možna le z zapadno pomočjo, konkretno z visokimi krediti Vzhodnoevropske banke (EBRD).

Gradbena dela so bila zaradi finančnih težav ukinjena 1991. leta, slovaška energetska agencija SEP pa je leta 1994 ustanovila skupno družbo s francoskim energetske koncernom EdF, ki je udeležen z 31 odstotki.

Poleg varnostnih pomislov neodvisnih strokovnjakov (neskladnost kombinacije reaktorja vzhodnega tipa z zapadno varnostno tehnologijo) je medtem - zaradi dolgega cakanja na kredite za dogradnjo - prislo do eksplozije strokov. (I.Sch.)

KOROŠKA / OBNOVA IZOBRAŽEVALNEGA DOMA V TINJAH

Dežela odklonila podporo

TINJE - Katoliške dom prosvete »Sodalitas« v Tinjah na avstrijskem Koroškem, ki se po (skoraj) končani obnovi oz. dogradnji predstavlja v sodobni obliki, bo tudi v letu 1995 stal med najbolj aktivne izobraževalne centre na Koroškem, se naprej pa bo tudi kraj dialoga in srečanj med Slovenci z obeh strani Karavank ter tudi med manjšino in večino v deželi. To je razvidno iz te dni predstavljenega programa doma za prvo obdobje letošnjega leta.

Rektor doma Jože Kopeinig je ob predstavitvi

Rektor Jože Kopeinig.

programa in hiše sporočil, da bo obnova oz. dogradnja doma stala približno 37 milijonov silingov. 20 milijonov silingov pa da so medtem že zbrali: 10 milijonov s prodajo gradbenih kamnov, deset milijonov pa znasa podpora ordinariata krske skofije. Financiranje ostalih 17 milijonov silingov pa je še odprto.

Kopeinig je s tem v zvezi ostro kritiziral koroške politike, ki niso pripravljene podpreti investicije iz sredstev deželne proračuna.

Dom je zaprosil za finančno podporo v višini deset milijonov silingov, je dejal Kopeinig, toda tako deželni glavar in fi-

nanci referenti Christof Zernatto kot tudi kulturni referent Michael Ausserwinkler sta že signalizirala, da finančne podpore za tinjski dom »zaradi napete finančne situacije« dežele Koroške ne bo.

»Isti odgovor sem slišal že pred 15 leti iz ust takratnega deželnega glavarja Wagnerja, ko smo zaprosili za finančno podporo pri prvi dogradnji doma«, je dejal razočarni rektor doma in pri tem opozoril na dejstvo, da so drugi izobraževalni domovi na Koroškem v preteklosti bili deležni podpore. Ivan Lukan

MADŽARSKA / KULTURNA DEDIŠČINA

Langaš tone v pozabo

BUDIMPEŠTA - S procelij his v Budimpešti izginjajo rdece zvezde - zamenjujejo jih McDonaldovi napis, Leninove slike pa portreti polkovnika Harlanda Sandersa. Enako usodo doživlja tudi madžarska nacionalna jed langas, narejena iz ocvrtega testa, začinenega s česnom in kislasto kremo - jed, ki je bila ob rdeci papirki in golazu dolgo simbol madžarske kuhinje.

Se pred desetimi leti ste jo lahko kupili na vseh ulicah v središču mesta, danes pa jo boste tam zaman iskali. Ena zadnjih prodajalk langasa Eva Datonai je prepričana, da je v času pic in hamburgerjev to jed težko prodajati. Ker ni več povpraševanja po njej, je Eva zaprla svojo skromno stojnico. Na deželi, kamor vpliv hitro pripravljene zahodne kuhinje se ni prodl, se število prodajalcev langasa ni tako drastično zmanjšalo. Mnogi ljubitelji langasa se bojijo vpliva tuje kuhinje.

Na izginjanje nekoč priljubljene jedi opozarja tudi novinar Erno Bajor Nagy, ki ostro nasprotuje vdoru zahodne kulinarike. »Prepričan sem, da smo se z vročimi hrenovkami odpovedali delu naše kulturne zapuščine«, je zapisal Nagy. Poslovnež Kalman Kocsis, ki si je privo-

scil slastni langas na ulici, je svojo malico opisal kot »preprosto in hranljivo jed«. »Zelim si, da bi lahko langas kupil tudi drugje v mestu«, je zamomljal. Ceprav bi se z njim strinjali tudi nekateri drugi Madžari, pa je prihodnost preprosti stojnic, na katerih prodajajo langas, zelo vprašljiva, saj jih izpodrivajo moderne fast food restavracije.

»Povsem razumljivo je, da bo mladenič povabil dekle na hamburger v moderno restavracijo, kjer bo lahko sedel za mizo. Niti na misel mu ne bo prišlo, da bi slonel na pulu ob stojnici, kjer prodajajo langas«, je ponudbo primerjal Bajor. Mnogi bi se strinjali z mnenjem elektricarja Laszla Kovaca, ki pravi, da ne gre le za snobizem: »V McDonaldsu imate na izbiro veliko jedi, langos pa je vedno enakega okusa.« Nekateri Madžari, ki si včasih zazeljijo stare nacionalne jedi, si - tako kot Eva Mako - hitro premislijo, ko vidijo, da so stojnice, kjer prodajajo langas, zanemarjene in umazane. Edina dobra stran langasa je njegova cena - za 20 centov dobite kar velik kos jedi, hrana v fast food restavracijah pa je precej dražja.

Ceprav so Madžari že zdavnaj začeli peci kruh, je postal langas nacio-

nalna jed sele leta 1945, ko si po vojni zaradi pomanjkanja denarja ljudje niso mogli več privoščiti dunajskih zrezkov in svinjskih zarebrnic. Več kot trideset let se je z langasem prehranjeval delavski razred, veliko število stojnic pa se je pojavilo v sedemdesetih in osemdesetih letih, ko je oblast dovolila zasebne prodajalne. Zdaj so v glavnem zaprte, ker ne morejo tekmovali z modernimi restavracijami. Je sploh mogoče upati, da bodo zadnje stojnice, kjer se lahko kupite langas, kljubovale casu? Če bi se posodobile, bi nekatere mogoče lahko poslovale se naprej, vendar vse kaže, da na takšno rešitev ne gre računati.

»Nase restavracije zelijo pripravljati hranljive, hitro pripravljene jedi«, je izjavila Eva Bacsinszky, zastopnica verige restavracij, kjer lahko dobite različne hamburgerje, in poudarila, da ne nameravajo pripravljati madžarskih nacionalnih jedi. Edina rešitev bi bila sodobna priprava langasa - v majhni restavraciji v poslovnih četrti Budimpešte so na primer jeseni začeli pripravljati langas s paradiznikovo omako, sirom in začimbami. Vsakršna podobnost s picami je zgolj naključje!

Blaise Szolgyemy / Reuter

MADŽARSKO-SLOVAŠKI ODNOSI

Nerešeno manjšinsko vprašanje

Slovaški Madžari ne izključujejo morebitne spremembe meja

BUDIMPEŠTA - Delegacija treh madžarskih opozicijskih strank bo prihodnji teden odpotovala na Slovaško na pogovore s predstavniki madžarske narodnostne skupnosti. To bo prvo srečanje treh madžarskih narodnostnih strank na Slovaškem z ohlapno opozicijsko koalicijo, odkar je slovaški nacionalistični premier Vladimir Mečiar decembra znova prisel na oblast. Mečiarjeva tristrankarska koalicija vključuje tudi skrajno desničarsko Nacionalno stranko.

»Razpravljajati nameravamo o dveh zunanjepolitčnih vprašanjih, o madžarski manjšini in o tem, kako izboljšati odnose med Madžarsko in njenimi sosedami«, je izjavil Lajos Fur, predsednik konservativnega Madžarskega demokratičnega foruma (HDF). Na pogovore bo odpotoval skupaj z Viktorjem Orbanom, predsednikom Mladih demokratov (Fidesz), in Laszlo Surjanom, predsednikom Krščanskih demokratov. Vse tri stranke, ki imajo 20 odstotkov sedežev v parlamentu, zanima, kakšno so možnosti sodelovanja opozicijske koalicije, odkar je na Madžarskem maja lani zmagala Socialistična stranka.

Fur je izjavil, da kljub napeti nacionalistični retoriki slovaske Nacionalne stranke se vedno upa, da bosta Mečiar in

njegova vlada zainteresirana za rešitev problema 600.000 Madžarov, ki živijo na jugu Slovaske. »Tudi Mečiarjeva stranka ima v svojem programu vrsto nacionalističnih elementov, vendar sem prepričan, da bomo sprico njenih zahtev po uveljavljanju evropskih norm, naleteli tudi na razumevanje, da je pravice manjšin v Evropi pač treba priznati.« je izjavil Fur. Slovaška je v sredo napovedala, da bo se letošnje zvezo, EZ pa od vseh kandidatov zahteva, da pred vstopom razresijo vse spore s sosednjimi državami.

Fur je dodal, da pri reševanju manjšinskih problemov ne gre za spreminjanje meja. Miklos Duray, voditelj ene izmed treh madžarskih narodnostnih strank na Slovaškem, s katerimi se bo srečala madžarska delegacija, pa je v intervjuju za madžarski časnik Nepszava izjavil, da tudi spreminjanje meja ni izključeno. Po njegovem ne gre za to, da bi meje spreminjali nasilno, »nikakor pa ni mogoče sprejeti misli, da bodo za vekomaj nespremenjene.« Madžarska upa, da bilateralnega sporazuma ne bo podpisala samo s Slovaško, ampak tudi z Romunijo, pri čemer naj bi v zameno za dokončno priznanje meja dobila vsa jamstva, da bodo spoštovane manjšinske pravice Madžarov. Mitja New / Reuter

Z G O D O V I N O P I S J E

Vzpon in propad miljske ladjedelnice in razvoj antifašističnega gibanja v pričevarjih delavcev

MARTA VERGINELLA

Milje so se zapisale v novejšo zgodovino trzaskega ozemlja kot delavska in antifasistična postojanka, ki je na vključitev v modernizacijski proces in v proces industrializacije reagirala s sindikalnimi bitkami in vsevečo politično osveščenostjo. Odprtje ladjedelnice sv. Roka leta 1858 je prebivalcem tega obmorskega mesteca in drugih bližnjih vasi, kot so bile Skofije, Plavje, Mackolje, Korosci in Hrvatini, nudila nov vir preživetja. V miljski ladjedelnici so se sinovi kmetov, ribičev in obrtnikov vključevali v industrijske proizvodne procese, spoznali izkoriščanje kapitalističnega reda, novodobno delovno disciplino, pomen specializacije ind. Njihov boj za izboljšanje delovnih pogojev je soupadal z nastankom prvih delavskih organizacij, ki so si prizadevale zaščititi delavce pred neumornim izkoriščanjem delodajalca.

Z razmerami v miljski ladjedelnici med leti 1914 in 1966 in z razvojem sindikalnega in antifasističnega gibanja v Miljah nas seznanjajo pričevanja miljskih ladjedelniških delavcev, ki sta jih leta 1987 zbrala Marina Rossi in Sergio Ranchi, in jih pravkar objavila v publikaciji Dezelnega instituta za zgodovino osvobodilnega gibanja v Trstu z naslovom »Zasluzil sem enainšestdeset centezimov na uro... Delo in boji v ladjedelnici sv. Roka. Milje 1914-1966«. (G. Fogar, M. Rossi, Sergio Ranchi, Guadagnavo sasantun centesimi all'ora... Lavoro e lotte al Cantiere S. Rocco. Muggia 1914-1966, i Quaderni di Qualestoria, 4, lir 20.00).

Delovne razmere in izkoriščanje delovne sile v miljski ladjedelnici se niso razlikovali od izkoriščanja trzaskih in trziških ladjedelniških delavcev, in lahko bi rekli, tudi od izkoriščanja delavstva v prvi fazi industrializacije kjerkoli drugje po Evropi. Vzpon buržuazije, rast kapitala se je udeleževal na škodo nižjih slojev tako v Miljah kot drugod. Vstop v ladjedelnico je za

Miljane in prebivalce sosednjih vasi pomenil iniciacijo v industrijskem, modernem svetu in novo odvisnost od mezde. Specifičnost miljskih ladjedelniških delavcev in njihovega delovanja se pa kaže v zgodnji razredni samozavezi, v politični kompaktnosti in v podpori, ki so jo delavci uživali med krajevno skupnostjo.

Galliano Fogar v svoji spremni studiji poudarja, da je bilo za miljsko območje značilno sožitje med mestom in podeželjem.

Zaradi odsotnosti liberalnacionalne buržuazije v miljskem socialnem tkivu je bil odnos med slovenskim in italijanskim prebivalstvom nekonflikten. Zaman bi zato v Miljah iskali socialni in nacionalni antagonizem, ki je obeležil trzasko družbo. Interetničnih komunikacij niso ovirale nacionalistične istance in zahteve, tako da so v bran sloveskih delavcev tako v času fašizma kot v vojnih letih stopali italijanski tovarishi.

Zaradi napredne naravnosti miljskega proletariata so Milje že v 20-ih letih postale tarče fašističnih ekspedicij. Nasilje fašističnih oblasti se je stopnjevalo vse do leta 1943, sicer neuspešno, saj jim ni uspelo preprečiti ilegalne organiziranosti in ideološkega izpopolnjevanja miljskih delavcev. Po razpadu Italije je miljski proletariat dejavno pristopil k osvobodilnemu gibanju; mnogi so odšli v partizane, drugi pa so dan vstaje pričakali v ladjedelnici. Politični in sindikalni boj miljskih delavcev se je nadaljeval v povojnem obdobju, ni pa mu uspelo preprečiti zaprtja ladjedelnice leta 1966. »Na mestu, kjer je svojčas stala ladjedelnica, trdnjava miljskega proletariata, raste sedaj trava,« pripominja na koncu svojega pričevanja Giuseppe Frausin. Trzni zakoni, vključitev trzaskega ladjedelništva v nacionalni okvir, kriza pomorstva so bili odločilni dejavniki za zaprtje miljskega ladjedelniškega obrata. Milje so se s krizo postindustrijskega časa in zivotarjenjem državne industrije soočile pred Trstom, toda gospodarska konjunktura zadnjega desetletja ni bila nič bolj naklonjena drugim trzaskim kolosom.

Razvoj industrijskega Trsta in njegove miljske podružnice, ki so ga spodbudili Habsburžani, iz političnih razlogov spodbujale fašistične oblasti ter ohranjale pri življenju povojne italijanske oblasti, ni več prepusten zivotarjenju. Danes zal lahko samo se predvidevamo uro in dan smrti zadnjega industrijskega obrata (zelezarne) in z njo izginotje se zadnjih segmentov trzaskega delavstva...

Na slikah: (levo) ladja Gablonz, ki so jo gradili v miljski ladjedelnici od junija 1911 do maja 1912 (iz arhiva Fameie muiesane), (desno) miljska ladjedelnica po letalskem napadu 20. februarja 1945 (osebni arhiv Sergia Ranchija in Marine Rossi).

Album Music for Native Americans razkriva čar kulture ameriških Indijancev

V zadnjih letih se je na svetovnem trziscu zaslužno uveljavila world music oz. glasba, ki crpa in razvija motive etnicne glasbe. Največ zaslug za ta vzpon gre pripisati Petru Gabrieli in Davidu Byrneu, ki sta se z ožjim krogom prijateljev - glasbenikov posvetila tej vrsti. Pri tem nista seveda ostala osamljena, saj je njihov uspeh dal precej elana tudi drugim. Med najbolj zanimivimi deli lanskega leta je zadnji album Kanadčana Robbieja Robertsona, bolj znanega kot liderja skupine The Band, ki je v šestdesetih in sedemdesetih letih zaslovela predvsem kot spremna skupina Boba Dylana.

Robbie Robertson je pred nekaj tedni izdal ploščo z naslovom Music For The Native Americans. Skladbe na tem albumu so glasbena spremljava dokumentarne oddaje o ameriških Indijancih, ki jih je pripravila ameriška televizijska hiša Turner Broadcasting. Robertson je sam potomec Indijancev, saj ga je rodila In-

dijanka plemena Mohauk, ki je v mladih letih zivela v rezervi Six Nations. Kanadski rocker

se je temeljito poglubil v raziskavo indijanske glasbe in opravil edinstveno delo. Sodeloval je z rdecekožci, uporabil stare pesmi in moderne glasbene tehnike. Magicno vzdušje, ki smo ga lahko večkrat zaznali na filmskem platnu, dobi na tej plošči pravo razsež-

nost. Sam dokumentarec mora biti izvrsten in upati je, da ga bodo v kratkem predvajali tudi

pri nas.

Music For The Native Americans je interetnčna plošča,

kar je tudi za današnje pojme Indijancev zelo nena- vadna stvar. Ideja o medple- menskem sodelo- vanju in bratstvu je pri In- dijancih v teoriji razširjena, v praksi pa (tudi zara- di tega, ker živijo v rez- ervatih) s l a b o udejanje- na. Robert- sonu je ta korak po- polnoma uspel. Po-

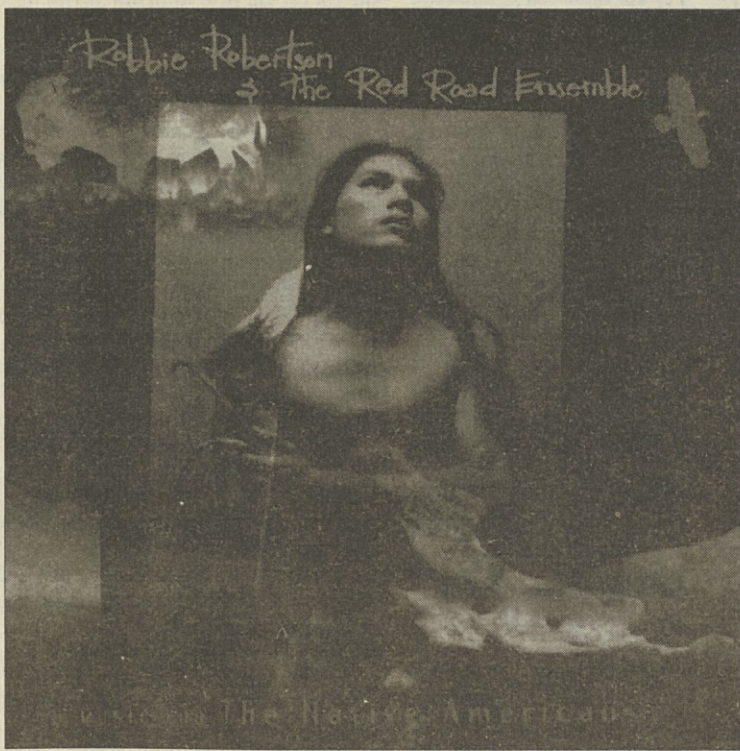
svetoval se je najprej z vodi- telji raznih plemen, ki so se na njegov načrt nadvuseno odz- vali. Vsi glasbeniki, ki nasto- pajo z Robertsonom so »native Americans«, kot Američani imenujejo prvotne prebivalce prerij in velikih prostorov Se- verne Amerike. Rita Coolidge (ze znana kot solo pevka), nje- na sestra Priscilla, Bonnie Joe Hunt, Kaashtin, Jim Wilson, Dave Carson, Ulali, skupina The Silver Cloud singers in drugi. Vsega skupaj sodeluje več kot dvajset različnih glasa- benikov, članov vsaj desetih plemen.

Plošča je torej v glasbi udejanjena ideja o popularni (folklorni) glasbi prvotnih ameriških pebivalcev. Album sestavlja dvanajst skladb, pos- lusamo pa ga lahko tudi kot dolgo suito. Coyote Dance, uvodna skladba tega albuma, je indijanski ples, himna koje- tov, ki ima v tradiciji skoraj vseh plemen vazno mesto. Makh Johi je balada v jeziku Indijancev iz Nove Mehike, Robertsonov glas pa zasledi-

mo komaj v tretji skladbi, Ghost Dance, v baladi, ki so jo Siouksi peli, medtem ko so jih vojaki pobivali pri Wounded Kneeju. Navadnim pesmim sta podobni le se skladbi It's a Good Day To Dye in Golden Father, ki ju je napisal Robert- son sam. Ostale skladbe so tra- dicionalne indijanske balade (v izvornem jeziku ali v an- glescini), ki nam stalno klicajo v spomin prizore indijanskega zivljenja.

Kar polovica posnetih sk- ladb, ki jih prinaša plošča, so prave tradicionalne indijan- ske skladbe, ostale pa so so- podobne priredbe ali nalasc napisani komadi. Ploščo spremlja tudi zelo lepo opremljena knjizica, ki razla- ga zgodovino in ozadje vsake skladbe. Music For The Nati- ve Americans prinaša zgodo- vino indijanskih plemen, pokolov, s katerimi so jim bel- ci sistematično kradli zemljo, in je tudi dokaz izredno va- bljive in se vedno premalo znane kulture.

Ales Waltritsch

SAINT-ETIENNE

Črne stvarnosti

Muzej moderne umetnosti Saint-Etienne, razstava Črne stvarnosti, do 19. marca 1995, informacije na naslovu La Terrasse, 42000 Saint-Etienne ali po tel. 77 47 00 85, razstava je na ogled vsak dan med 10. in 18. uro, vstopnina 26 frankov.

Za skrivnostnim, toda pomenljivim naslovom Črne stvarnosti so organizatorji razstave skušali predstaviti nekaj aspektov realizma v evropski umetnosti od začetkov stoletja do danes. Popolni realisti so tisti, ki so zavrnili poetične in ocarljive vizije resničnosti. Mednje ne sodijo umetniki, ki so svet poustvarili v blesce- cih podobah, ki so slavili lepoto stvaritve, harmonično vključene v človeški svet. To velja tudi za tiste fauviste in njihove odresenike ter ekspresioniste, ki so v svojih stvaritvah prinašali vizije o nastanku sveta in prvobitni enakosti vseh stvari. Izbrana tema razstave je oklesčena in zo- žena samo na tisti del slikarskega reali- zma, ki prikazuje »romantično« in tragi- čno samoto, potiskano z nepopravljivo zapučenostjo tistega, ki slika, z njegovo oddaljenostjo od sveta, ki ga obdaja. V takšnih delih je cutiti, da je slikar tujec, osamljeni potnik, pregnani ali izgnani človek. Med slikarje, ki ustrezajo takšni temi, so na razstavi uvrstili Bacona, Base- litza, Beckmanna, Corintho, Deraina, Fa- utriera, Freuda, Gruberja, Lupertza, Rou- ulta, Spencerja in Sutherlanda. (S. D.)

LONDON

Cosi fan tutte

Royal Opera House, Covent Garden, Lon- don WC2E 9DD, W. A. Mozart: Cosi fan tutte - premiera, libreto L. da Ponte, pre- miera 18. januarja 1995 ob 19. uri, pono- vitve 23., 25., 28., 31. januarja in 3., 6. in 8. februarja 1995 ob 19. uri, informacije in prodaja vstopnic, 48 Floral Street, London WC2E 7QA od ponedeljka do sobote ob 10. do 20. ure ali na tel. 71/240 1911.

Prav gotovo ni nobena izmed Mozartovih oper doživljala tako nenavadne usode in toliko nasprotovanj kot njegova opera buf- fo, Cosi fan tutte (»Taksne so vse«, prai- zvedba 1970), ki je nastala po naročilu te- danjega avstrijskega cesarja, ki je tudi pre- dlagal libreto. Le-ta naj bi obravnaval afe- ro, ki se je menda resnično dogodila na dunajskem dvoru. Zolčni napadi ob pre- mieri so merili predvsem na libreto, kate- remu so očitali popolno nesmiselnost, fri- volnost in amoralnost. Danes tudi besedni filigranskosti de Pontejeve mojstrovine ne odrekajo več umetniške vrednosti. Opera Cosi fan tutte je mnogo bolj Mozartovo zmogostvje v glasbi kakor pa v karakteri- zaciji oseb; barvita in zvočna instrumenta- cija, za katero je predvsem značilen mehki zvok klarinetov in melodika, ki ima vso mikavnost Mozartove ljubeznosti in miline. Bolj cutno omamnih Ljubezenskih spevov ni napisal skladatelj v nobeni drugi svoji operi. Opero je v Covent Gardnu režiral Jonathan Miller, dirigent bo Evelino Pado (na sliki) v glavnih vlogah pa bodo peli A. Roocroft, S. Graham, A. Murray, B. Ford, S. Keenlyside in T. Allen. (M. T.)

STUTTGART

Baletni večer

Staatstheater Stuttgart, Kleines Haus, Oberer Schlossgarten 6, 70137 Stuttgart, Ballettabend, premiera 28. januarja 1995 ob 19.30 uri, prva ponovitev 29. januarja 1995, rezervacije in proda- ja vstopnic na blagajni gle- dalisca od ponedeljka do petka ob 10. do 18. ure, ob sobotah od 9. do 13. ure ali na tel. 711/22 17 95. Ob premierah ali gostova- njih celovečernih baletov balet Stuttgartskega drže- nega gledališča vsako se- zono pripravi se dva bale- tna večera na katerih se s svojimi koreografijami predstavljajo »hišni« ali gostujoči koreografi. Janu- arski baletni večer sestav- ljajo štiri koreografije; pr- vi se bo s koreografijo na glasbo Beethovena z naslo- vom Grosse Fuge (Velika fuga) predstavil Hans van Manen, ki je s tem kratkim delom od prai- zvedbe 1991 prepotoval domala vso Evropo in del južne Ame- rike, sledila pa mu bo kore- ografija Mauricea Béjarta Sonate à trois na glasbo Be- le Bartóka. Drugi del veče- ra bosta zapolnili dve pre- mierni izvedbi baletov v koreografiji Roberta de Oli- veira; prvi No Exit (prai- zvedba) na glasbo Johna Zorna & Co. je sprva nastal kot del projekta Komor- nega gledališča, vendar mu je koreograf kasneje nadel popolnoma novo podobo, drugi z naslovom Last tra- in na glasbo Steva Reicha pa je prai- zvedbo doživel kot neodvisna produkcija v Esslingu, vendar pa zdaj prihaja v stalni repertoar Stuttgartskega državnega gledališča. (M. T.)

WOLFRAM-ESCHENBACH

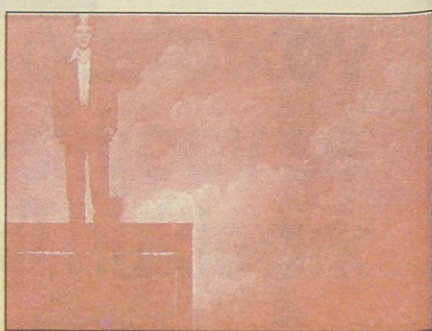
Hommage Wolframu von Eschenbachu

Wolfram Museum von Eschenbach - Lite- ratur Museum, D-91639 Wolframs-Eschen- bach, razstava je na ogled od 21. januarja 1995, odprto od torka do nedelje od 14. do 17. ure, ob nedeljah tudi od 10.30 do 12. ure, informacije na tel. 9875/97 55 97.

21. januarja ob 11.15 bodo v nemškem sre- dnjeveškem mestecu Wolframs-Eschen- bach slavnostno odprli stalno razstavo, posvečeno najuglednejšemu meščanu te- ga mesta, nemškemu pesniku Wolframu von Eschenbachu (1170-1220), avtorju znamenitega »Parsifala«, morda najbolj samosvojega literarnega dela viteškega sre- dnjega veka, v katerem se prepletajo ele- menti keltske zgodbe o dogodivscinah ne- ikusnega mladeniča z elementi sage o kralju Arthuru in legende o Gralu. Razsta- va i naslovom Incenirana literatura skuša na kar najbolj celovit, predvsem pa izviren in nemalokrat duhovit način predstaviti osebnost, delo in čas v katerem je živel pe- snik ter nenazadnje tudi njegov vpliv na kasnejša stoletja in interpretacije njegove- ga dela. Muzejski prostor, vključno s knji- znico, je razdeljen v deset oddelkov, ki jih odlikuje nekonvencionalna muzejsko raz- stavna arhitektura, sodoben pristop k obravnavi predmeta in in simbolično in- scenirana prepletenost med preteklostjo in sodobnostjo, sodobnostjo in prihodno- stjo. Na slavnostnem odprtju razstave bo- do obiskovalci lahko prisluhnili tudi ja- vnemu branju Muschgovega romana »Rdeči vitezi«, ki je nastal po motivih Esc- henbachovega »Parsifala«. Na sliki eden izmed razstavnih prostorov. (M. T.)

MARNE-LA-VALLEE

Henrik šesti

La Ferme du Buisson, Centre d' Art et de Culture de Marne-la-Vallée, predstava William Shakespeare, Henrik VI., režija Stuart Seide, od 26. do 27. januarja, prvi del v četrtak ob 20. uri, drugi v petek ob 20. uri in v soboto oba dela, prvi ob 15.30 in drugi ob 20. uri, informacije na naslovu Allée de la Ferme, 77437 Noisiel, ali po tel. 64 62 77 00.

Najbolj shakespearejanski od vseh Newyorčanov, ki živijo v Franciji, je goto- vno Stuart Seide. Tokrat se je lotil prevoda in režije Shakespearjeve zgodovinske dra- me Henrik VI., ki jo je ustvaril v koprodu- kciji Centra za dramatik in Poitou-Cha- rentes, Gledališča Gennevilliers in v sode- lovanju z Mladim nacionalnim gledali- šcem. Seide je delal v La Mami in je pred petindvajsetimi leti prišel v Francijo. Leta 1974 je režiral Troilusa in Cressida, osem let zatem pa Sen kresne noci. Miticnega Shakespeara se je lotil z zahtevnostjo in preprostostjo in ga predstavil v luci sodo- bnika. Z osem ur dolgim krvavim ogledo- vanjem zgodovine, spogledovanjem s clo- vekom - politično zivaljo, Seide razkriva tragično razsežnost resničnega nasilja in nizkotna, v politiko preoblečena čustva. Henrik VI. je priložnost, ki dobro poka- ze eno izmed funkcij gledališča kot tudi lite- ratur; prikazovanje zgodovinske podobe omogoča razumeti njena gibanja in zaplete ter skupne poteze, ki enacijo vse ljudi, ne glede na to, kje na socialni lestvici se naha-ajo. Seide se v režiji izogne naturalizmu in ekspresionizmu. Henrika VI. izdela »po meri človeka«, preteklost zaživi v sedanjo- sti in elizabetinski junaki za zmeraj ostane- jo nasi bratje. (S. D.)

SLIKARSTVO / GLEDALIŠČE / PLES / FOTO

EVROAGENDA

GLASBA / KIPARSTVO / ARHITEKTURA / FILM

AMSTERDAM

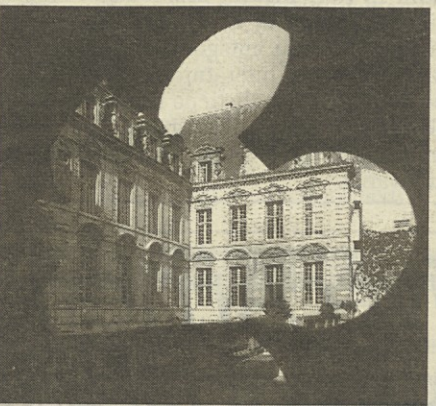
Edinstvenost zbirke umetnin

Rijksmuseum, Stadhouderskade 42, Am- sterdam, The late Middle Ages in Europe 1300 - 1500, razstava je na ogled do 24. fe- bruarja 1995, odprto vsak dan razen ob ponedeljkih od 10. do 17. ure, informacije na tel. 020/673-21-21.

Z zimsko razstavo pozne srednje ere v Evropi je Rijksmuseum osvetlil nenavadni vidik umetnostne zgodovine. Prvič so sku- paj zbrane in razstavljene številne pozno- srednjeveške umetnine (okrog petdeset predmetov). Z namenom, da bi poudarili osebno versko čaščenje, sodijo te čudovite umetnine med najlepša dela iz tega obdo- bja. Na ogled so opazne plošče, miniature, grafični odtisi, dragi lesorezi ter zlati in sre- bni portreti iz trenutkov življenja Kristu- sa, Marije in drugih oseb iz verske pripove- di. Predmeti oboževalcu dopuščajo poisto- vevanje s portreti, ozivljanje zgodbe in s tem doseganje višje ravni duhovnosti. Umetnine so širom Evrope izdelali najbolj znani umetniki tistega časa. Med drugim so razstavljena dela Andrea Mantegna, Hansa Memlinga in Bernarda Daddija. Vse razstavljene umetnine so zbrane iz javnih in privatnih zbirk, tako z Nizozemske kot z drugih evropskih držav. Edinstven značaj razstave in dejstvo, da gre za prvi tovrstni projekt, je prepricalo lastnike umetnin, da pogosto krhke in zelo dragocene predmete posodijo za razstavo. (T.F.)

PARIZ

Portretistka

Hôtel de Sully, fotografska razstava Thérèse Le Prat, od 8. februarja do 2. aprila, informacije na naslovu 62, rue Saint- Antoine, 75004 Pariz ali po tel. 42 74 47 75, metro: Bastille ali Saint Paul, razstava odprta vse dni, razen ponedeljka od 10. do 18.30 ure.

Razstava, ki jo je Poslanstvo fotografske dedi- ščine na začetku novega leta uvrstilo na svoj program, bo predstavila fotografijo Thérèse Le Prat. Rodila se je leta 1895 v meščanski družini Cahen, tehnično izobraženemu oce- tu. Njeni bratje so sledili očetovi poti, med- tem ko se je Thérèse pod vplivom svoje ma- tere usmerila bolj v humanizem in ume- tnost. Gladko je govorila anglesko in nem- sko, bila je nadarjena violinistka in navduse- na nad književnostjo. Po neuspešni poroki z izdajateljem Le Pratom se je posvečala le fo- tografiji. Najprej je več let delala za Družbo morskih obveščevalcev. Tako je imela prilo- žnost potovati po svetu. Najmočnejši vtis je nanjo naredil Daljni vzhod. Po 2. svetovni vojni se je usmerila izključno v portretiranje, najprej otrok, potem pa igralcev, gledališni- kov in Andréja Mauroisa, Paula Claudela, Georges Bracqua, Jacquesa Monoda in dru- gih. Umrla je leta 1966. Na razstavi v Hotelu de Sully (na sliki) bo predstavljenih več kot osemdeset njenih del. Ob tej priložnosti bo- do pri zalozbi Marval izdali tudi knjigo z naslovom Thérèse Le Prat s spremnimi teksti Arlette Grimot in Hervéja le Goffa. (S. D.)

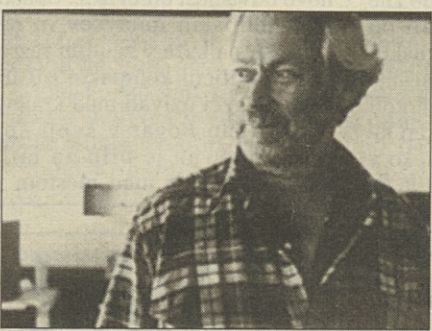
LONDON

Nicolas Poussin

Royal Academy of Arts, Piccadilly London W1V 0DS, Nicolas Poussin, raz- stava je na ogled od 19. ja- nurja do 9. aprila 1995, odprto vsak dan od 10. do 18. ure, informacije na tel. 71/439 7438.

Ob stiritosti obletnici roj- stva enega največjih fran- coskih slikarjev 17. stoletja, Nicolasa Poussina (1594-1665), je Kraljeva umetni- ska akademija v sodelova- nju s številnimi evropski- mi muzeji in galerijami pripravila pregledno raz- stavo, na kateri si obisko- valci lahko ogledajo preko devetdeset Poussinovih del, ki jih je malone do za- dnjega zaznamovala okoli- cina Rima ter panorama Campagne. Poussinova de- la, v katerih je upodabljal mitološke junake, junake zgod iz Stare in Nove za- veze, Plutarhove, Ovidove, Vergilove ali Tassove ju- nake, satire in nimfe, izrazajo izostren čut za ravnotežje med emotivnostjo in inte- lektom, med imigracijo in opazovanjem realnosti. Bil je humanist, ki je gradil svoj izraz na povezovanju antičnih vzorcev in tradici- je renesanse. Zanj antika ni pomenila oddaljevanja do narave; predstavljala je pot, po kateri se slikar lahko približa naravi, in na ka- kšen način lahko njene ele- mente preobrazí v skladno in uravnoteženo umetni- sko delo. (M. T.)

OXFORD

Donald Judd

Museum of Modern Art Oxford, 30 Pem- broke Street, Oxford OX1 1BP, Donald Judd - Sculpture, Furniture, Prints, Archi- tecture, od 15. januarja do 26. marca 1995, odprto od torka do sobote ob 10. do 18. ure, ob četrtkih do 21. ure, ob nedeljah od 10. do 16. ure, informacije na tel. 1865/722 733 ali 865/738 608 (s traku).

Kar dva razstavna sklopa, simpozij (15. ja- nuar) in predavanja (17. januar - 28. febru- ar) v oxfordskem Muzeju za sodobno ume- tnost, bodo od sredine januarja pa vse do konca marca posvečeni enemu izmed vo- dilnih ameriških sodobnih umetnikov in poglobitvi osebnosti razvoja ameriškega minimalizma šestdesetih - Donaldu Juddu. Razstava - nastala je v sodelovanju z Wie- sbadnovskim muzejem - britaski javnosti prvič ponuja obsežen vpogled v Judov umetniški opus, predvsem v zgodnja dela, (skulpture izdelane iz kalifornijskega rde- čega lesa), redko razstavljene plastike iz srede sedemdesetih let in novejša skulptu- re v katerih Jud združuje različne materiale (naravne ali obarvane kovine, les, pleksi steklo itd.). Osrednje mesto na razstavi za- vezemajo nekateri pohištveni eksponati - z oblikovanjem pohištva naj bi se Judd začel ukvarjati 1973, ko za svojo hišo v Marfi (Texas) ni uspel najti primerne opreme -, med njimi znameniti »Stoli« iz 1991, klo- pi, mize in postelje. Del razstave je name- njen tudi pregledu plakatov, ki jih je Judd ustvaril za Chinati Foundatin in plakatov, ki so nastali kot odgovor na zalivsko vojno. Na sliki: Donald Judd. (M. T.)

BONN

Zgodovina muzejev

Kunst und Ausstellungshalle der Bundesrep-ublik Deutschland, Museumsmeile Bonn, Frie- drich Ebert Alle 4, 53113 Bonn, Wunderka- merr des Abendlandes - Museum und Sam- lung im Spiegel der Zeit, od 25. novembra 1994 do 26. februarja 1995, odprto od torka do nedelje od 10. do 19. ure, informacije na tel. 228/9171 200.

Razstava v največjem bonnskem umetniškem razstavišču je svojevrstno potovanje skozi zgo- dovino evropskih muzejev ter zbirk od 17. sto- letja do tridesetih let 20. stoletja. Koncept mu- zejev, kakršne poznamo danes (zbir predmetov namenjen ogledu javnosti v obliki razstave), se je izoblikoval sele sred 19. stoletja, predhodili sta mu t.i. »raritetni kabinet« ali »Wunderkam- mer« (privatna zbirka ponavadi nenavadnih predmetov iz oddaljenih dežel ali dragocenih umetniških objektov) in »studiolo«, zbirka na- menjena študijskemu raziskovanju. Prav ti dve obliki tvorita izhodišče razstave, na kateri si obiskovalci lahko ogledajo prek 1.800 predme- tov, med njimi tudi del znamenite »zbirke« (Kunstschrank, 1625-32) švedskega kralja Gu- stava Adolpha II., zbirko danske kraljeve »Kunstskammer« s konca 17. stoletja, kabinet naravnih vzorcev z obsežnim herbarijem (po Linne-ju) in Theatrum oecoonomi co-mechani- cum (1754), prvi »gospodarski« muzej v Evro- pi. Razstavo - prvič je bila predstavljena javosti lansko poletje v Danskem narodnem muzeju v Kopenhagnu pod naslovom Evropski muzej - zaključujejo nadrealistne razstave in tridesetih letih, sodobno muzejsko dogajanje pa je pred- stavljeno z dokumentarnimi filmi, videoinsta- lacijami in kratkimi filmi, ki so bili posneti prav za pričujočo razstavo. (M. T.)

DEDIŠČINA / POTRES V LJUBLJANI 1895 - 1995 V NARODNI GALERIJ

Potres kot valček v ognjemetu

Najbolj brane knjige na Slovenskem

V decembru '94 so imeli bralci v izbranih slovenskih knjižnicah razmeroma podoben okus in želje. Na lestvici najbolj branih knjig se vedno prednjaci John Grisham s svojimi romanskimi uspešnicami, kot so Klient (v ljubljanski Mestni knjižnici), Firma in Pelikanovo sporočilo (v knjižnici Kranj). Med domačimi deli pa so bralci pretekli mesec največ segali po Okopih Janeza Janše (v ljubljanski knjižnici Otona Zupancica in goriski knjižnici Franceta Bevka) in Cudezu ljubezni Zvoneta Modreja (v ljubljanski knjižnici Otona Zupancica in v knjižnici Kranj).

Knjižnica Otona Zupancica - Delavska knjižnica, Tivolska cesta 30, Ljubljana

1. Janez Janša: Okopi
2. Simon Wiesenthal: Pravica na masčevanje
3. Zvone Modrej: Cudez ljubezni
4. John Bedford: Priročnik za snobe
5. Douglas Adams: Holistična detektivska pisarna Dirka Gentlyja

Mestna knjižnica, Gosposka 1, Ljubljana

1. John Grisham: Klient
2. Douglas Adams: Pretežno neskodljivo
3. Christiane: Mi, otroci s postaje Zoo
4. Nada Matičič: Pozni čas ljubezni
5. Eva Kocuvan: Rimljan sem

Knjižnica Kranj, splošni oddelek, Slovenski trg 3, Kranj

1. John Grisham: Firma
2. John Grisham: Pelikanovo poročilo
3. John Gray: Moški so drugačni, ženske tudi
4. Keyes Ken: Moč brezpogojne ljubezni
5. Zvone Modrej: Cudez ljubezni

Mariborska knjižnica, Rotovski trg 2, Maribor

1. Janez Janša: Okopi
2. Victoria Holt: Črni opal
3. Bret Easton Ellis: Ameriški psiho
4. Taylor Barbara Bradford: Zenske njegovega življenja
5. Rathbone Andy: Windows za telebane

Goriska knjižnica Franceta Bevka, Ulica Gradnikove brigade 25, Nova Gorica

1. Taylor Bradford: Zenske njegovega življenja
2. Walter Pohl: Habsburzi
3. Margit Rüdger: Umetnost licenja
4. Janez Janša: Okopi
5. Vasja Klavara: Plavi križ

Pripravila: Tanja Fajon

LJUBLJANA - Pred iztekom leta 1994 je slovenska metropola pridobila nov razstveni projekt, posvečen njeni zgodovini, razstavo Potres v Ljubljani 1895 - 1995. Razstava, ki so jo v Novem krilu Narodne galerije pripravili strokovnjaki Mestnega muzeja Ljubljana v sodelovanju z Novim kolektivizmom, pomeni uvod v zaznamovanje stote obletnice potresa, hkrati pa tudi razstavo, ki si jo je potrebno obvezno ogledati zaradi postavitve, ki je res izjemna za naše razmere.

Ko se v teh dneh (in vse do 14. aprila, dneva velikončnega potresa leta 1895) sprehodiš mimo Novega krila osrednje slovenske galerije, opaziš, da ga ob vходу podpirajo tramovi, da se ne bi porušilo (najnovejšo in sila drago galerijsko pridobitev, sic!). Pomiriš se, ko vidiš na tramovih napis: Potres v Ljubljani 1895 - 1995. Kot na slavni sliki Renéja Magritta, na kateri je pod naslikano pipo dodal napis »To ni pipa,« s katerim je poudaril dvojnost med upodobljenim in dejanskim. Predstavljajte si dejanski potres v Ljubljani, kjer bi na tramovih visel napis Potres v Ljubljani. Ugotoviš, da gre za show, projekt s skrajno distanco do same teme, in ne za klasično, z vsem strokovnim aparatom podprto razstavo. V notranjosti galerije vidiš najprej napis Potresna delavnica (delavnica, kjer se torej delajo potresi?). Mimo res odlično založenih pulov s spominki stopis v razstavno dvorano, kjer se v domala natanko toliko sekundah, kolikor let je minilo med letoma 1144 in 1895, ob sopranu, ki prepeva Straußove valčke (G'schichten aus Wiener Wald ali nekaj podobnega),

zvočni simulaciji potresa in hitrem menjavanju nestetih diasov, ki jih na strop in stene odrešeta nesteto projektorjev (gre za pravcati hišni ognjemet, veliko spektakulnejši od nedavnih 850

Potresni King-kong je na plakatu ugrabil mladenko v kranjski noši

sekund pokanja raket), odvrti mit o potresu, ki poteka nekako takole: Predpotresna Ljubljana, v valčku zaslanjanju srednjeevropsko mesto (bog ne daj, da bi imela se kak priokus Balkana ali vsaj mediterana), doživlja potres.

Potres, ki je očitno porušil le Ljubljano, in prav nič okolice, pa tudi mrtvih, so dec po diasih, ni bilo. Nato, po očiščenju, (in spet ob dunajskih valčkih) vstane vsa nova - s pomočjo župana Ivana Hribarja. Diasi, ki

se izmenjujejo zelo hitro in v ritmu glasbe, pričarajo pred- in popotresne ljubljanske stavbe, v občasni kombinaciji s povsem novimi motivi, značilne predmete, časopisne članke in dokumente ter zlasti portrete znanih in neznanih ljudi (ki pa so zaradi hitrosti menjave - razen Hribarja seveda - vsi anonimni, njihova življenja so zato pravcati utrinki v mitskem, božjem nacrtu, ki mu pravimo zgodovina). Program, ki ga lahko res obcudujemo (Mestni

muzej Ljubljana je pri scenografijah postavitev razstav gotovo prisel najdlje, spomnimo se na primer lanskega Prigisa zgodovine), prikazuje potres res s skrajno distanco - gre za potres, ki ni tragedija, ampak valček, ob katerem bi rad zaplesal. Makabresna ironija, vredna dekadentnega poznega srednjega veka (Mrtvaski ples), in učinkovita, sila spektakularna propaganda za Ljubljano in vlogo župana v njej.

Vojko Urbancic

ZALOŽBA OBZORJA p.o. MARIBOR
Glasbeno založništvo HELIDON

Celovška 142, 61000 Ljubljana
Telefon: 061/557-842, Faks: 061 559-047

USPEŠNICE 1
MAGNIFICO, ANJA, PREDIN...
kaseta 1

USPEŠNICE 2
MAM, LOVIN, SMOLAR...
kaseta 2

MIKI
VSEM MOJIM DEKLETOM
CD 3

ALFI NIPIC
SILVESTRSKI POLJUB
kaseta 4 CD 5

TONE KOZLEVČAR
PESEM JE SONCE
kaseta 29

SALESKI FANTJE
VSEM PRIJATELJEM
kaseta 30

FESTIVAL VURBERK
JOZE ŠKURIC, F. ŽPČO ROGLE...
kaseta 31

MIHA DOVŽAN
MOJA GLASBA
kaseta 32 CD 33

ANS. LOUZETA SLAKA
DIAMANTNIH 30
2xkas. 34 2xCD 35

ANS. BRATOV AVSENIK
40 LET 40 HITOV
2xkas. 36 2xCD 37

M4M
STRAIGHT TO YOU
kaseta 6 CD 7

MAGNIFICO
OD SRCA DO SRCA
kaseta 8 CD 9

MAGNET
ČESNJE IN DEKLETA
kaseta 10 CD 11

ADI SMOLAR
NEPRIJAGOVEN
kaseta 12 CD 13

STAJERSKI 7
TVOJ PRVI POLJUB
kaseta 38 CD 39

NAJLEPŠE PRAVLJICE
RIDECA KAPICA
kaseta 40

NAJLEPŠE PRAVLJICE
MOJA POKRAJČULJA
kaseta 41

LACNI FRANZ
ZADNJA VEČERJA
kaseta 14 CD 15

ALES POLJANAR
MODRI ZALIV
kaseta 16

KAMELEONI
66-67
kaseta 17 CD 18

GLEJ ZVEZDICE BOŽJE
NAJLEPŠE BOŽIČNE PESMI
kaseta 19

PETER LOVIN
HISA NASPROT SONCA
kaseta 42 CD 43

ANJA RUPEL
V LJUBLJANO, LEJ JE DAN
kaseta 44

12. NASPROTJE
TIHA NOČ
kaseta 45

ANSAMBEL AVSENIK
ZVEZDE NA NEBU ZAPE
kaseta 20 CD 21

SREČEN BOŽIC, SREČNO...
RAZLIČNI IZVAJALCI
kaseta 22

ANSAMBEL M. DOVŽANA
BOŽIC PRI NAS DOMA
kaseta 23

MARIBORSKI OKTET
BOŽIČNE PESMI
kaseta 24

SIMON
HEJ! MAJA, HEJ! MAMA ME GNAJVI
kaseta 46 CD 47

DANILO KOČJANCIC & FRIENDS
kaseta 48

SOKOLI 88-93
NAJVEČJE USPEŠNICE
kaseta 49 CD 50

ZBOR MARIB. STOLNICE
SVETA NOČ
kaseta 25

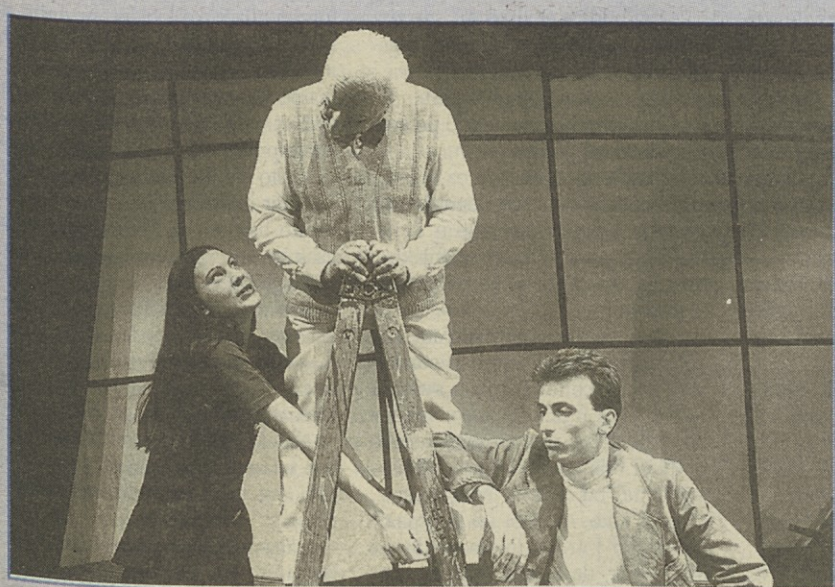
BOŽIČNE ZVEZDICE
S. HERS, E. FLISER, M. DOVŽAN...
kaseta 26

TAKE BOŽIČNE
OTROŠKA - JANEZ BITENC
kaseta 27

BOŽIČNA ZGODBA
OTROŠKE BOŽIČNE PESMI - J. BITENC
kaseta 28

Soočanje generacij v premieri Šentjakobskega gledališča (Foto: Tihomir Pinter)

NOVO NA ODRU

Andrej Hieng: Zakladi gospe Berte

Sentjakobsko gledališče Ljubljana, režija, scenografija in kostumografija Barbara Hieng Samobor, igrajo Sonja Pavcic, Drago Razborsek, Mileva Sovdat, Klemen Dobrota, Bogomir Veras in Manca Dorrer, premiera noč ob 19.30. uri v Sentjakobskem gledališču Ljubljana, konec predvidoma ob 21.20. uri, predstava ima en odmor, vstopnice 500, 600 in 700 SIT (premiera in izven), gledališki list 200 SIT.

Andrej Hieng je uveljavljen slovenski pisatelj, dramatik in režiser, za uprizoritev njegove igre Zakladi gospe Berte pa se je odločila kar njegova hčerka Barbara Hieng Samobor, ki je tudi scenografka in kostumografka predstave. Kot je poveda-

la, bi si zelesa uprizoriti vsa njegova besedila, vsekakor pa bo zanimivo videti njeno razumevanje igre. Zakladi gospe Berte je drama o razpadu meščanske družine od konca druge svetovne vojne do danes, ki jo odlikuje natančna tipiziranost in karakternost oseb, ki vsaka prinaša le zase veljavno resnico in pogled na življenje. Ob tem pa je tudi drama, ki gledalcu ne dovoli pozabiti, da se dogaja pod varljivimi odrskimi lučmi. V času dogajanja - štiriindvajsetih urah - šest oseb različnih generacij, ki se zberejo v pocitniški hišici, obuja preteklost, ki je vsakega od njih močno zaznamovala. Nerazumevanje med generacijami, različni pogledi, obtoževanja in razčiščevanja se končajo brez odrešitve.

(V. R.)

NAROČILNICA

Podpisani(a)
Ulica/kraj, hišna številka
..... Pošta:
št. os. izk.:
Nepreklicno po povzetju naročam: (Poštnina vključena!)
kaseta številka po 850 SIT,
CD številka po 1800 SIT

izrežite in pošljite na gornji naslov

NAJNOVEJŠE IZ MAČJE HIŠE ZA NAJMLAJŠE:

51	STO KOSMATIH (glasbena)
52	KRILČICA
53	BOBRI 2 (NOVO KOLIŠČE)
54	PILOV ŽUR (glasbena)
55	SKOČI KONJIČEK MOJ (glasbena)
56	CARIČNA IN SEDEM VITEZOV
57	VOLK IN SEDEM KOZLIČKOV
58	DIVJI LABODI
59	ČUK SE JE OŽENIL (glasbena)
60	GRDI RAČEK IN LONČEK KUHAJ

ZDA / POGOVORI CLINTON - GINGRICH

Sprava in sodelovanje

Zmanjševanje davkov ne sme voditi v proračunski primanjkljaj

WASHINGTON - Bill Clinton in republikanci so v četrtek zvečer prvič ubrali spravljivejše tone, ko so spregovorili o opredelitvi tistih območij, na katerih bi utegnili sodelovati. Predsednik je pozdravil reforme, ki so jih dan prej odobrili v kongresu, in zagotovil, da je s svojimi nasprotniki pripravljen sodelovati v kar največji meri. Stiriindvajset ur potem, ko so republikanci prvič po 40 letih prevzeli vodenje kongresa in sklenili na vseh področjih zmanjšati vpliv države, sta se oba tabora, demokratski predsednik in novi, republikanski voditelji zakonodajne oblasti, skrajno potrudila pri iskanju stičnih točk in brisanju razlik.

Po sestanku, ki je trajal poldrugo uro, so novi predsednik kongresa Newt Gingrich in njegova pomočnika Richard Armey in Tom DeLay poudarili »pozitivno« plat srečanja in Clintonovo dobro voljo za sodelovanje. Novi voditelj kongresa tudi sam soočil s spravo. Spor, ki je izbruhnil, ko je Gingricheva mati za televizijo CBS izjavila, da je prva dama Amerike Hillary Clinton po mnenju njenega sina »prasi-

ca«, je bil hitro pozabljen.

Clinton je izjavil, da je »zelo zadovoljen z vzdusjem in vsebino pogovorov«, ter obljubil, da dogovorov ne bo zaviral. »Ljudem postane dobesedno slabo, ko opazujejo prepire v Washingtonu«, je Clinton poudaril na tiskovni konferenci. V pismu, ki ga je poslal Gingrichu in drugim voditeljem kongresa, je izrekel zadovoljstvo sprico sprememb, ki so jih v sredo izglasovali v predstavnem do-

Newt Gingrich, Bill Clinton in Bob Dole (Telefoto: AP)

mu ter jih označil kot »pomembne in pozitivne«. Večina teh sprememb, ki so jih podprli tudi številni demokrati, je namenjena zmanjšanju števila članov komisij ter omejevanju mandata njihovih predsednikov. Nekateri socialni zakoni bodo poslej veljali tudi za kongres, ki je bil doslej izjema.

Toda predsednik je hkrati pozval republikance, naj glasujejo tudi za reforme, ki mu jih ni uspelo izpeljati v prvih dveh letih mandata v Beli hiši. Opozoril je na odnose med politiki in »lobisti«, ki po hodnikih kongresa zastopajo interese različnih skupin. Eden od de-

mokratskih voditeljev, ki so najbolj nenaklonjeni republikancem, David Bonior, je v sredo zahteval, naj »lobistom« prepovejo obdarovanje (z vabili na kosila in večerje, potovanji itd.) članov kongresa. Republikanci tega amandmaja niso hoteli upoštevati, pač pa se je zanj zavzel Clinton in priporočil kongresu, naj oblikuje jasna načela delovanja »lobistov«. Kongresu je tudi predlagal, naj »očisti« predvolilne kampanje in se zlasti zavzame za omejevanje stroškov.

Ko bodo ti predlogi izglasovani, je poudaril Clinton, bosta morala predsednik in kongres sodelovati pri pri-

pravi »odgovorne reforme proračuna«, se pravi pri zniževanju davkov, kar je Clinton poimenoval kot »deklaracijo pravic srednjega razreda«. V precej zapletenem jeziku Bele hiše privednik »odgovoren« pomeni, da se zmanjšanje davkov ne sme spremeniti v proračunski primanjkljaj. Predstavniki republikancev so se strinjali, da ne pride v poštev vračanje v osemdeseta, Reaganova leta, ko je veliko znižanje davkov ob hkratnih visokih proračunskih postavkah za Pentagon povzročilo eksplozivno naraščanje primankljaja.

Christian Chaise / AFP

Šrilanki se obeta konec krvave državljanske vojne

KOLOMBO (Reuter, dpa) - Šrilanska predsednica Candrika Kumaratunga je v petek napovedala, da bo jutri začela veljati prekinitev ognja med vladnimi silami in uporniki tamilskimi tigri. Mirovna pogajanja z uporniki, ki zahtevajo neodvisnost severovzhodnega dela države, naj bi se nadaljevala 14. januarja.

Dvanajstletna državljanska vojna je zahtevala več kot 30 tisoč življenj, vlada pa je za boj proti upornikom letno porabila približno štiristo milijonov dolarjev. Sporazum, ki so ga predstavniki vlade in upornikov dosegli v torek, predvideva stiriinajstnevno ustavitev medsebojnih spopadov in mogoče tudi odprtje cest, ki prestolnico Kolombo povezujejo s seve-

rovzhodom Sri Lanke. Odprtje cest je poteza dobre volje zaradi papeževega obiska, napovedanega za 20. januar, da bi lahko po njih potovali romarji. Prekinitev ognja naj bi na kraju samem nadzorovalo šest skupin opazovalcev, ki bodo sestavljene iz predstavnikov sprtih strani ter opazovalcev iz tujine.

Svoje sodelovanje pri nadzorovanju sporazuma so že potrdile vlade Nizozemske, Norveške in Kanade. Stroški obnovo severozahodnega dela države naj bi znašali približno osemsto milijonov dolarjev, kar bo velik zalogaj za šrilansko državno blaginjo; že lansko leto je proračunski primanjkljaj dosegel milijardo in pol dolarjev, kar je deset odstotkov proračunskih sredstev.

SVET

ZAIR '95 / POLITIČNI PRETRESI

Na prvih svobodnih volitvah se bo pomerilo štiristo strank

KINSASA - Leto 1995 bo za Zair brzkone odločilno politično leto, saj bodo tam prvič po letu 1965, ko se je na oblast povzpел marsal Mobutu Sese Seko, organizirali splosne večstrankarske volitve. Prvič po tridesetih letih naj bi omogočili svobodno izražanje in odlocanje med številnimi strankami, in sicer na ozemlju, ki meri 2, 4 milijona kvadratnih kilometrov in je veliko kot Evropska zveza, vendar pa ima zelo pomanjkljivo infrastrukturo, ki je - enako kot cestno omrežje - skoraj neuporabna.

Poleg logistične podpore bo politična organizacija in izvedba volitev zahtevala veliko priprav in tveganja. Zdaj je v Zairu uradno registriranih približno štiristo strank. Večina jih je sicer povezanih v zveze, unije, koalicije in zavezništva, vendar so znotraj njih možni številni razcepi zaradi različnih političnih stališč, osebnostnih, etničnih ali regionalnih razhajanj. Tudi radikalna opozicija, ki je sicer že več kot tri leta povezana v Sveto zvezo radikalne opozicije (USOR) in predstavlja precejšnjo politično silo, se tem notranjim razhajanjem ni uspelo izogniti. Se posebej so se zaostrila lani, predvsem med zmernimi privrženci, ki svojega voditelja vidijo v premieru Kengu Wa Dondu, in radikalnimi privrženci, ki so se zbrali okoli nekdanjega premiera Etienne Tshisekediya. Predsedniško gibanje, ki je sestavni del Političnih sil konklave (FPC), se zdi le neakcen obliž med prebežniki radikalne opozicije. Zdi se, da na režimski strani realno politično silo, ki je se niso načela notranja nesoglasja, predstavlja samo Ljudsko gibanje revolucije (MPR). Poleg priprav na volitve se bo vlada premiera Kenga Wa Donda morala dokazati tudi s smotno porabo državnega denarja, saj je znana po tem, da v njenih financah vlada kroničen nered, ugotavljajo zahodni analitiki. Leto 1995 bo v Zairu zaznamovano tudi s referendumom, na katerem naj bi se izrekli o sprejemu nove ustave, ki naj bi to državo popeljala v »Tretjo republiko«. Premier si je naložil nalogo, da bo volitve organiziral se pred julijem. Prehodno obdobje, ki ga določa ustavni zakon, naj bi trajalo petnajst mesecev, vodja države ga je namreč podpisal 9. aprila lani. Predsednik Mobutu, ki nima pravice razpisati volitev, pa je v svojem nagovoru ljudstvu poudaril, da nikakor ne namerava podaljševati vmesnega obdobja po 9. juliju 1995. S tem je tudi pozval vlado in visoki svet republike (prehodni parlament), naj storita vse, kar je potrebno za organizacijo volitev v predvidenih časovnih okvirih.

Mobutu Sese Seko (AP)

Mario Fiorito / AFP

NOVICE

Napoved volitev v Etiopiji

ADIS ABEBA - Etiopska volilna komisija je v petek sporočila, da bodo sedmega maja v tej državi izvedli parlamentarne volitve, s katerimi bo sklenjeno prehodno obdobje. To traja že od maja 1993, ko so zrusili Haile Mariama Mengistuja. Ustavodajna skupščina, ki je s sprejetjem nove ustave minuli mesec zaključila svoje delo, je določila, da morajo biti volitve izvedene najkasneje v šestih mesecih. Opozicijske stranke so sporočile, da se kljub prepričevanju s strani mednarodne skupnosti in nenehnim pozivom vlade predsednika Melesa Zenawija teh volitev ne bodo udeležile. Opozicija, ki je bojkotirala tudi volitve poslancev ustavodajne skupščine junija 1994, meni, da pogoji, ki bi omogočali svobodne parlamentarne volitve, se vedno niso izpolnjeni. (AFP)

Makedonija kupuje orožje

SKOPJE - Makedonska vlada naj bi, sodeč po informacijah iz dobro obveščenih krogov, v zadnjih dneh v Združenih državah naročila večjo količino tankov in topov. Makedonska vojska nima težkega orožja, saj ga je spomladi 1992 po sporazumu Gligorov-Adžić ob umiku iz Makedonije odpeljala takratna JLA. Naročilo, ki je v skladu z memorandumom o vojaškem sodelovanju med ZDA in Makedonijo, podpisanim prejšni mesec v Skopju, zajema 130 tankov tipa M-1 Abrams in M-60A3, 250 oklepnih vozil in približno 1300 topov velikega kalibra. V Skopju dodajajo, da bo naročeno orožje prispelo v Makedonijo sele po preklicu embarga ZN na prodajo orožja nekdanjim jugoslovanskim republikam. (B. S.)

Sodelovanje med Francijo in Irakom

PARIZ - Francoski zunanji minister Alain Juppé je ob obisku podpredsednika iraške vlade Tarika Aziza v Parizu napovedal, da bo Francija naredila korak naprej in vzpostavila diplomatske odnose z Bagdadom. Kmalu naj bi francoske interese v Iraku začelo zastopati tamkajšne romunsko veleposlanstvo. Juppé je izjavil, da želijo v Parizu premakniti z mrtve točke vprašanje sankcij Združenih narodov proti Iraku, ker trenutni položaj ne koristi nikomur. Aziz je pozdravil napovedano francosko potezo, medtem ko Velika Britanija z njo ni zadovoljna, ker se Pariz pred tem ni posvetoval s svojimi partnerji v EZ. (Reuter)

Pozivi k združitvi Korej

SEUL - Južnokorejski predsednik Kim Jong Sam je včeraj oblasti v Pjongjangu pozval, naj obnovijo pogovore s Seulom o otoplitvi odnosov med državama, ki so jih prekinili po smrti severnokorejskega predsednika Kim Il Sunga julija lani. Kim Jong Sam je tudi poudaril, da bi morali obe državi letos, petdeset let po koncu bratomorne vojne na korejskem polotoku, vendarle povečati prizadevanja za spravo in vnovično združitve Korej. Za Južno Korejo je tesnejše gospodarsko sodelovanje oziroma odprtost severnokorejskega trga predpogoj za konkretnije pogovore o združitvi. Razrešiti pa je potrebno še nekaj drugih vprašanj, predvsem o varnosti in nesirjeju jedrskega orožja na polotoku. (dpa)

NEKJE V EVROPI

Malo čez mejo, malo čez les

BRANKO ŠÖMEN

Stali smo za točilnikom kot sveti trije kralji. Jure je imel na glavi novo kučmo, izgledal je kot Trenkov pandur, Rom je imel črn klobuk s širokimi, gledaliskimi krajci, jaz sem nosil karirasto kapo s ščitnikom. Jure je pil zganje, midva z Romom sva srebala čaj. Zunaj so poplesavale snežinke.

- Leto dni, - je vzdihnil Rom in se zazrl v Juretov kozarec.

- Minilo je hireje kot sicer. Brezbolno. Siromašno.

- Ne mislim na leto, mislim na to, da je minilo leto dni, odkar ne pijem.

- To sodi v rubriko: značaj, karakter. Toliko si privarčeval, kolikor sem jaz popil, - je rekel Jure. - Poleg tega pa, najbrž si svoje popil.

- To so rekli tudi meni, ko sem se po božičnih praznikih znašel na urgentnem oddelku na Salati.

Pogledala sta me, kot da bi sele zdaj opazila, da pijem cvetlični čaj.

- Bogatitvojeja, a bom zdaj edini branil naše boemske barve?!

- Boemi so najboljši ljudje na svetu, ker so naivni, - je rekel clovek, ki je pristopil k točilniku, snel črno volneno cepico, kakrsne nosijo vojaki v prvih bojnih crtah in nam pokazal sive na obrti glavi. - Boemi

takšnih udarcev ne bi prenesli. Tolkli so me kot rdečega hudica. Kaj vi, gospodje, veste kaj pomeni krvaveti za Hrvasko?! Najprej sem bil hrvaški vojak, potem so me premetili med policiste, vendar mi pri njih ni bilo vsec, moral sem jim scititi hrbte, zato sem se vpisal v HOS in odšel znova na fronto. Ko sem se vrnil, so me moji kolegi, policisti premlatili kot najhujšega sovražnika, bradatega cetnika. Zdaj delam tu cez, na parkiristu. Bivsi policisti gledajo v tla, ko hodijo mimo ali parkirajo avtomobile. Jaz sem bil njihov telesni cuvaj. Poglejte, kaj so mi naredili?! Kaj pijete?! Naroci dva! - je rekel Juretu, ki je edini med nami izgledal normalen sopivec.

Ko je natarica natocila dva kozarcka, je bivsi hosovec urno spil svojega, nato pa, se preden se je Jure znašel, izpraznil tudi njegov kozarec...Nemo smo se spogledali. Hosovec si je pokril zasito lobanjo in rekel:

- Od pretepacev se najdejo se vecije barabe, od vas boemov pa ni bolj nekoristnih ljudi. So samo se

vecji boemi!

S prstom je najprej pokazal name, nato na nas, se obrnil in odšel. Skozi gostilniško okno smo ga videli, kako je iskal voznicni rdecega fiata parkirni prostor.

- Kaj hudica stojimo tu? - je živčno vprašal Jure, ker je spil eno zganje, placati pa bo moral tri.

- Dobro, da nas ni premlatil.

- Nisem verjel, da hodijo po sve-tu tudi takšni ljudje.

- Misliš, da je Srb?

- Poznam samo dve narodnosti: postene ljudi in tiste druge.

- Tudi norci so med postenjaki.

- Ne seri! Kdor je danes posten, je neumen.

- Kdo pa danes ni malo cez les, prosim te! Poglej samo svetovno politično sceno! Clinton svetuje

Jelcinu, naj uniči Cečence, vendar tako, da ne bo prevec opazno. Anglezi in Francozi svetujejo Milosevicu, naj izkorenini Muslimane,

vendar tako, da tega ne bo opazil ostali del Evrope. Nasa vlada pa

skusa vse, da bi nas osiromasila, vendar pocenja to tako, da tega ljudje ne bi opazili. Slovenci se pre-

pirajo za pasjo senco, pri tem pa izgubljajo smisel za realnost. Samo Italijani, Nemci in Madzari cakajo svojo priloznost, njihov nacionalizem je najbolj nevaren, samo da tega se ni nihce opazil...

- Za Novo leto je predsednik republike dobro razpolozen odšel v disko klub Best, kjer je neki animator zavpil: Roke kvisku, mrdnite z rito in predsednik je urno zaplesal z operno pevko. Mar to pomeni, da nismo samo neumen, poslušen narod, marvec smo tudi vsi po vrsti zmanipulirani?!

- Je to vprašanje ali ugotovitev?!

- Ker dobra beseda vedno pravo mesto najde, ti z Romom placava vsak po eno zganje. Da ne bos tako mrko gledal v svet snežink.

Jure si je popravil kučmo na glavi.

- Mi bomo morali doziveti se eno revolucijo, takšno majhno, interno. Menjali bomo vse, razen zastave!

Natarica je postavila predenj dva kozarcka, Jure je segel najprej po prvi casi, takoj nato je izpraznil tudi drugo.

- Snemi kapo! - je rekel Rom. - Da vidim, ce tudi ti nisi dobil cez novoletne praznike udarcev in si-vov po glavi!

ČEČENSKA KRIZA

OVSE poskuša posredovati

Rusija je pristala le na krajši posvet s predstavniki organizacije

Ruski svet za varnost razpravlja o položaju svoje vojske v Čečeniji (Telefoto: AP)

Avtoritarna prihodnost Rusije

MOSKVA - Kremelj, ki je upal, da bo z bliskovito zmago nad čečenskimi uporniki zbral precejšen politični kapital, je obenem tvegala, da se ruska vojska obrne proti njemu. »Oborožene sile se zelo dobro zavedajo, da so bile znova uporabljene kot politično sredstvo, saj so vojake v Čečenijo poslali zgolj zato, da bi dvignili Jelcinovo popularnost, ki strmo upada,« meni Aleksander Konvarev, direktor političnega in vojskega centra pri akademiji za znanost.

Toda politično-vojska operacija moskovskega vodstva se je sprevrgla v polom ruske vojske, ki očitno ni bila pripravljena na odhod v Čečenijo. Stevilna trupla ruskih vojakov, bombardiranja civilnega prebivalstva, dolgotrajnost celotne operacije in vse glasnejši ugovori znotraj samih oboroženih sil so znamenja, ki zanesljivo pričajo o tem, da bodo posledice čečenske avanture zelo boleče. Ruska vojska podobno kot nekdanja Rdeča armada načelno zavrača svojo politično vlogo, toda »danes obstaja resnična nevarnost, da bo prislo do razkola med političnim in vojskim vodstvom,« opozarja Konvarev.

Znotraj ruske vojske se je že začela kriza, katere posledice v vseh morebitnih razsežnostih ni mogoče niti predvideti. Obrambni minister Pavel Gračov, ki je v sporu z vojskim vrhom, se je skušal znebiti svojih treh namestnikov - Borisa Gromova, ki je čečensko vojno primerjal z afganistansko, Georgija Kondratjeva in Valerija Mironova - kakor tudi obeh generalov, ki sta zavrnila izpolnjevanje ukazov, Edvarda Vorobjova in Ivana Babiceva. Vendar pa je njihov odstop odvisen zgolj od ruskega predsednika, ki »si v tem trenutku noče nakopati še več odgovornosti«. Gračov je vselej bolj odvisen, prihodnost pa bo prejel ali slej odvisna tudi od tega, kdo bo njegov naslednik. »Če Jelcin sploh se lahko izbira, bo na ta položaj gotovo imenoval kakšno znano osebnost iz vojskih vrst.« V postev prideta po mnenju Konvareva Aleksander Kolessnikov, načelnik generalstaba, ali pa Andrej Niko-

lajev, poveljnik obmejnih enot. Utegne pa se zgoditi, da se bo vojski, ki se je začela vzpenjati, zahotelo več besede in bo zelela na celo obrambnega ministrstva postaviti katero od »političnih« osebnosti, kakršna sta na primer general Aleksander Lebed ali general Boris Gromov, oba veterana afganistanske vojne.

Boris Jelcin si na vse kriplje prizadeva, da ne bi zagrešil novih napak, hkrati pa so njegovi najožji sodelavci javnosti že začeli »izročati« imena tistih, ki naj bi bili odgovorni. »Ne gre za to, da bi hoteli postaviti pod vprašaj predsednikovo legitimnost, pač pa opozarjamo na pomanjkljivi profesionalizem tistih, ki so pripravili to operacijo,« je v terek izjavil predsednikov tiskovni predstavnik Vjačeslav Kostikov. Toda ta poteza je prišla prepozno, saj Gračov in vodja protibevsevalne službe Sergej Stepacin nikakor ne bosta pristala na to, da bi odleteli samo njuni glavi. Predsednikov položaj se je nesporno močno poslabšal, tako da ima na voljo le še pot v smeri »večje avtoritarnosti«, kot je izjavil eden od zahodnih izvedencev.

»Če se bo Boris Jelcin hotel izogniti mučnemu odgovarjanju za svoja dejanja, bo to lahko storil le z uvedbo izrednega stanja v Rusiji, seveda s pojasnilom, da je red v državi mogoče ohraniti le s pomočjo predsedniških odlokov,« napoveduje Konvarev, ki obenem ugotavlja, da »so parlamentarne volitve (decembra 1995) in predsedniške volitve (junija 1996) pač nujni kompromis«. Čečenska avantura pa bo predvsem oslabilala enotnost SND. »Tiste regije, ki so doumele, da je v njihovem interesu ostati znotraj skupnosti, ne bodo težile k neodvisnosti. Toda center je razkril svojo sihkost in zato se bodo pri svojih ravnanjih zagotovo počutili mnogo bolj svobodno,« so opozorili strokovnjaki Kanadskega ameriškega instituta, enega od analitičnih centrov za ruska vprašanja. Če se bo vojna zavlekla samo se teden dni, »utegnejo vse gospodarske reforme postati del zgodovine.«

Marielle Eudes / AFP

O čem pišejo drugje po svetu

O čečenskem peklu

»Če groza do danes se ni imela imena, ga zdaj gotovo ima - Grozni. V tem mestu med kavkaskimi dolinami, ki je bilo nekoč ponos gorskih ljudstev z juga Rusije, so danes le se ogenj, blato, uničenje, smrt in nasilje...ter majhen, pogumen narod, ki se je odločil, da raje umre, kot da se preda. Ruska morija po ulicah Groznega se ne da opisati. V glavnem mestu Čečenije je videti le še razpadajoča trupla in zenske z otroki, ki iščejo zavetje v mrzlih kletih... Bombe pa se vedno padajo. Sedaj gorijo tudi zgornja nadstropja predsedniške palače, ki je postala simbol čečenskega boja za neodvisnost.« (La Repubblica, Rim)

»Zdaj ni pravi čas, da bi se na Zahodu odločali o ukinitvi pomoči ali posojil Rusiji. Čas pa je, da se s predsednikom Jelcinom pogovorijo in mu dajo jasno vedeti, da je zaustavitev vojske operacije tudi v njegovem interesu. Nato bo potreboval se ustavni okvir, ki bi mu omogočil pogajanja z manjšinami v Rusiji. Če bi se Jelcin strinjal, da OVSE prevzame vlogo posrednika, bi bil to znaten korak naprej.« (Financial Times, London)

»Zgodovina posredovanja v Afganistanu se ponavlja na najbolj kruti, na človeški ravni. Tistim, ki so v Čečeniji postali invalidi, in tistim, ki so tam izgubili svoje otroke, bo zelo težko razložiti, zakaj jih je zadela tako kruta usoda... Cemu morajo mladi ljudje postati heroji? Zaradi nesposobnosti politikov? Zato, ker ti zaničujejo svoje volilce in njihove otroke, ki so vojaki? Tisti, ki so nad Čečenijo poslali bombnike in oklepnike, morajo odgovorjati za svoja dejanja.« (Moskovskije Novosti, Moskva)

O boju za oblast v Alžiriji

»Da bi ocenili razsežnost tistega, kar se trenutno dogaja v Alžiriji, moramo pogledati dejanja in ne samo besede. V tej pomembni magrebski državi že tri leta poteka državljanska vojna, ki je dosegla zahtevala več kot 30 tisoč žrtev. Konflikt ni nič manj krvav od tistega v Bosni, toda odvija se takorekoč za zaprtimi vrati. Za neobvesčenost je poskrbel vladajoči režim, ki je onemogočil kakršnokoli poročanje o dogodkih v Alžiriji. Tamkajšnja tragedija je primer spora, s kakršnimi se bodo morali Evropejci, ce želijo ali ne, se intenzivno ukvarjati.« (Tages-Anzeiger, Zürich)

O odnosu med Kohlom in Jelcinom

»Kdor je zmožen Kohla vsaj približno oceniti, je nekaj zagotovo vedel: javni pozivi, da naj posreduje pri svojem prijatelju Jelcinu, so bili odveč, saj kancler ponavadi izkoristi vsak primeren trenutek. Do pogovora, na katerem je Kohl pojasnil svoja stališča, je le prišlo. Kljub vsej diplomatski umetnosti formulacije ni dvoma o tem, da je nemški kancler Jelcinu jasno razložil, da uporaba sile proti civilnemu prebivalstvu v Groznem Zahod močno vznemirja. Zanimivo pa je, česa v kanclerjevi izjavi ni - ni niti skrite grožnje s sankcijami, niti namiga v zvezi z OVSE.« (Die Welt, Hamburg)

O bliznjevzhodnem mirovnem načrtu

»Izrael in PLO poskušata s pogostimi srečanji na najvišji ravni najti pot iz zelo zapletenega položaja. Nobena od strani se noče odreci zgodovinskemu dogovoru, ki je v ljudeh vzbudil toliko upanja. Arafat in Rabin naj bi se na celoma v prihodnjih dneh sestala ter skušala premakniti pogajanja z mrtve točke, toda očitno se pojavlja nezaupanje... Več kot tri leta po madridskem začetku mirovnega procesa se zdijo možnosti za njegovo dejansko uresničitev spet negotove, kar je voda na mlin nasprotnikom sporazuma na obeh straneh. Samo izjave o dobrih namenih sedaj ne zadostajo več.« (Le Monde, Pariz)

BIH / MRAZ IN SNEŽNI ZAMETI

Karadžić je preklical vojne razmere na bihaškem območju

SARAJEVO, BEOGRAD (AFP, Reuter) - Vodja bosanskih Srbov Radovan Karadžić je preklical odlok o uvedbi vojnih razmer v zahodni Bosni. Omenjena odločitev začne veljati danes. Sklep o uvedbi vojnih razmer je samozvana skupščina bosanskih Srbov sprejela oktobra lani, ko je bosanski peti korpus v hitri stirinajstidnevni ofenzivi precej razširil osvojen ozemlja v tem delu Bosne in Hercegovine.

V noči med četrtkom in petkom je v bihaško enklavo vendarle prispel konvoj z nujno potrebnim gorivom za Unprofor. Le nekaj ur pred tem so morali Unproforovci iz Bangladeša, ki delujejo v tem delu Bosne, generatorje ugasniti, ker jim je zmanjkalo goriva. Konvoj, ki je odšel iz Zagreba v sredo zjutraj, je sicer imel srbsko dovoljenje za prehod v bihaski zep, vendar so ga dva dni in noči v Veliki Kladusi zadrževali oboroženci Abdičevih milice, ki so tovarnjake obstopili oboroženi z ročnimi minometali.

V Sarajevu in drugje po Bosni je bilo včeraj večinoma mirno. Vojske aktivnosti vseh treh strani onemogočata močno sneženje in mraz, ki sta onemogočila tudi za večeraj popoldne napovedovani nadzorni helikopterski polet mešane komisije nad Igmanom. Predstavniki Srbov, bosanskega vodstva in Unproforja naj bi namreč na ta način ugotovili, če se je dvesto petdeset vojakov bošanske vojske dokončno umaknilo s tega območja, kot so obljubili. Hud mraz in pomanjkanje sta po besedah predstavnikov mednarodnih humanitarnih organizacij med glavnimi vzroki za vse več smrti med civilnim prebivalstvom bihaske enklave.

Vodja skupine stosedemdesetih mednarodnih opazovalcev, ki nadzorujejo promet na meji med Srbijo in Bosno, Bo Pellnas, je na tiskovni konferenci v Beogradu med drugim dejal, da »Zvezna republika Jugoslavija izpolnjuje obljubo o blokadi bosanskih Srbov«, kar je zapisal tudi v po-

Vojaki ZRJ patrolirajo na meji z BiH (Telefoto: AP)

ročilu, ki ga mora poslati Združenim narodom. Po njegovih besedah je vojska in policija Zvezne republike Jugoslavije okrepila nadzor na manj prometnih mejnih prehodih. Sankcije mednarodne skupnosti proti Srbiji in Crni

gori bodo kljub temu do nadaljnjega se ostale v veljavi. Stosedemdeset mednarodnih opazovalcev, ki nimajo skoraj nobenih pristojnosti, je razporejenih na dvajset mejnih prehodih vzdolž 550 kilometrov dolge meje med državama.

Skupina za stike prihodnji teden v Parizu

BONN (AFP, Reuter) - Po trditvah neimenovanega diplomata ene od držav članic skupine za stike, ki je v četrtek pozno ponoči prekinila delo, so se izvedenci petih držav dogovorili »o nadaljnjih ukrepih za utrditev mira v Bosni,« ki pa so jih najprej predložili v proučitev svojim vladam, tako da o podrobnostih se nočejo govoriti. Naslednji sestanek skupine, ki naj bi bosanske Srbe vendarle pripravila do tega, da sprejmejo avgusta lani oblikovani mirovni predlog, bo desetega januarja v Parizu.

Bosanski begunci plačujejo Hrvatom za beg v svobodo

KARLOVAC - Približno 600 muslimanskih beguncev, ki so zbežali iz bihaskega zepa, je moralo plačati zajetne vsote hrvaskim policistom, da so lahko skrivaj vstopili na Hrvasko, zagotavljajo očitniki. Begunci so že od sredine avgusta lani ziveli v obupnih pogojih na nikogaršnji zemlji v Turanju, na območju, ki lučuje hrvasko vojsko od srbskih položajev pod nadzorom OZN. Hrvaska vojska je takrat tja napotila vojake, ki naj bi jim prepredili prehod na hrvasko stran.

Devetnajstletna Alisa zatrjuje, da je morala hrvaskemu policistu plačati dva tisoč nemških mark, da je šla lahko čez mejo, poleg tega pa ga je morala prepričati, »da je noseča in da mora čimprej priti do zdravnika« v bližnjem Karlovcu. »Nase sem navlekla vso obleko, ki sem jo imela, da bi bila moja nosečnost videti čim bolj prepričljiva. Policist si me je ogledoval s ciničnim nasmehom in mi rekel, da ima pač vse v življenju svojo ceno.« Alisa se nekaj dni skrivaj zivi v Karlovcu, brez dokumentov in z drobižem, ki ji je ostal. »Vem, da je to, kar sem naredila, popolnoma noro, a raje imam to norost, kot pa da bi se znova vrnila v Veliko Kladuso.«

Po podatkih Visokega komisariata ZN za begunce (UNHCR) je večina ljudi, ki so prišli konec lanskega avgusta, zapustila begunsko taborišče in se vrnila v Veliko Kladuso. Mesto, ki je bilo pod nadzorom 5. korpusa bosanske vojske, je decembra preslo pod nadzor Abdičevih sil, ki so jim pomagale srbske cete iz Kninske krajine na hrvaskem ozemlju. Alisa pripoveduje, da je večina odšla na pot proti svoji volji, ker

niso mogli izbirati. »Zapustili so begunsko taborišče z avtomobili srbske vojske, ki jim je plačala prevoz.« Sestindvajsetletni Sefer pripoveduje, da je moral plačati tisoč nemških mark nekemu hrvaskemu vojaku, da je »ta pogledal skozi prste«, medtem ko je Sefer čez reko Korano pobegnil iz begunskega taborišča v Turanju. Sefer je tudi pojasnil, da so denar dobili od tistih družin, ki so se zateleke v tujino.

Tridesetletna Jasmina pripoveduje, da se ji je z otrokom posrečilo zbežati iz begunskega taborišča tako, »da je hrvaske vojske prepričala, da je otrok bolan«. Odsteti jim je morala tisoč mark, da so jo prepeljali v karlovsko bolnišnico. V taborišču so sicer imeli zasilno ambulanto, ki jo je vodila neka zdravnica iz vrst Abdičevih privrženecv. V nujnih primerih so priskočili na pomoč tudi hrvaski zdravniki. »Ko sem se zznala v bolnišnici, sem spoznala, da me ne bo nič več pripravilo do tega, da bi se vrnila v Veliko Kladuso, saj je 5. korpus močan, sama pa nimam več moči, da bi bežala vse življenje.«

V taborišču so begunci ziveli v ruševinah his, ki jih je leta 1991 opustošila vojna med Hrvatini in Srbi, brez elektrike in brez ogrevanja. Srbi in Hrvati so beguncem iz Turanja ukazali, naj »čimprej zapustijo ta kraj in se nikoli več ne vrnejo,« pojasnjuje nekdanji direktor šole v Veliki Kladusi. Eden od Abdičevih sodelavcev pa zatrjuje, da »Hrvati zahtevajo za lažni potni list po tisoč mark,« kar pravzaprav »ni veliko, če si človek s tem reši glavo.«

Sonia Bakarić / AFP

FILIPINI / ZARADI STRAHU PRED TERORISTIČNIMI AKCIJAMI

Papežev obisk skrbi odgovorne za varnost

Včeraj iz države izgnali osem sumljivih Irancev

MANILA - Filipinske oblasti so včeraj izgnale iz države osem Irancev, med katerimi tudi neko žensko (na sliki AP), ki bi lahko ogrozili življenje papeža Janeza Pavla II. med njegovim pastoralnim obiskom na Filipinih od 12. do 16. januarja. Preden je osmerica vstopila v letalo, namenjeno v Singapur, se je znesla nad novinarji, fotoreporterji in televizijskimi snemalci. Vanje so lučali cevle in kovance in jih napadali s torbami in kovčki, tako da je morala filipinska policija večkrat poseči.

Iranec so prestregli predvčerajšnjim, ko so se izkrcali iz nekega letala, ki je priletelo iz Malaizije. Kot je povedal šef urada za imigracijo Ramon Liwag, osmerice ni na se-

znamu 109. oseb, ki bi za Vatikan lahko ogrozile papežev obisk. Kljub temu so jih izgnali, saj so se skrajno sumljivo obnašali, ob izgonu pa so v bistvu potrdili, da niso nenevarni turisti. Filipinske oblasti bodo

nedvomno z lahkoto preprečile tujim teroristom, da bi se pritihtapili v drzavo. Tezje bo z domaćimi. Teroristična skupina filipinskih muslimanov Abu Sajaf ze dalj časa uspešno ustrahuje nemuslimansko prebivalstvo z

grozljivimi terorističnimi akcijami. Vsi dosednji poskusi filipinske vojske in policije, da bi onespobili kakih 700 Abu Sajafovih teroristov, ki jih vodi Abdurajak Janjalani, so se izjalovili. Osrednja oblast sedaj placuje dolgoletno nasilje nad muslimanskim prebivalstvom, ki sedaj podpira svoje skrajneze, ker se po njihovem mascujejo za storjene krivice.

Za papežev varnost na Filipinih bo skrbelo več kot 10 tisoč policistov, ki se jim bodo pridružile tudi predsedniške »usnjene celade«. Filipinski teroristi pa brzkone ne bodo ogrozili papeževga življenja, a bodo izvedli kako vzporedno akcijo proti katolicanom, ki bodo odpotovali v Manilo k papežu.

VREME / ZIMA SE TOKRAT NE ŠALI

Sneg v Franciji, mrtvi v Romuniji

Že danes naj bi južno Italijo zajel nov val slabega vremena, ki naj bi prizanesel severu

PARIZ, BUKARESTA - Zima je včeraj pokazala zobe tudi Francozom, saj se je skoraj vsa država prebudila pod nekaj centimetrov debelo snežno odejo, ki je povzročila težave v cestnem, železniškem in letalskem prometu. V Parizu je zapadlo pet centimetrov snega (na telefoto AP), kar je prvič v zadnjih petih letih. Sneg je prese- ntel cestarje, ki niso računali na sneg v samem mestnem središču, meteorologi so namreč napovedovali le sibe snežne padavine in to le na delu in ne v prestolnici. Pariski mestni promet je stekel s precejšnjo zamudo, a že po nekaj urah se je položaj normaliziral, saj so cestarji posuli kar 430 ton soli. Tezje je bilo v severni Franciji, kjer je zaradi snega pršlo do številnih prometnih nesrec. Snega pa ni prizanesel niti južni Franciji. V Marseillu je bilo zaradi snega in ledu nekaj ur zaprti letališče, podobna usoda je doletela letališči v Montpellieru in Nimesu.

Sneg v Franciji pa za sedaj ni povzročil žrtev, ker so oblasti predhodno poskrbele za brezdomce in klosarje. To pa se ni zgodilo v Romuniji, kjer od srede divjajo pravi snežni meteži. V Bukaresti je zmrznilo šest oseb, o zapletih zaradi snega pa poročajo iz vse države.

Tudi včeraj so bile napovedi skrajno protislovne. Ze danes naj bi južno Italijo zajel nov val slabega vremena, ki naj bi severu za sedaj se prizanesel.

NOVICE

Odkrili so nov Cellinijev kip

NEW YORK - Bronast Kleopatrin kip, ki ga bodo v New Yorku prodali na dražbi 10. in 11. januarja, je delo florentinskega umetnika Benvenuta Cellinija, je ugotovil profesor Peter Mallor z univerze v Santi-Barbari, v Kaliforniji. Kip je najpomembnejša od 350 mojstrovih zbirke londonskega starinarja Cyrila Humphrisa, ki je po 40 letih sklenil prenehati z dejavnostjo.

Di Pietra povabila turška zveza industrijcev

ANKARA - Bivšega sodnika Antonia Di Pietra so povabili na letno sejo turske zveze industrijcev Tusiad, ki se bo pričela 19. januarja v Istanbulu. Diplomatski viri trdijo, da je Di Pietro že sprejel povabilo predsednika Tusiada Halisa Komilija.

Sama se je mumificirala

PEKING - Pri 88 letih je gospa Zu Fengcen iz Xiangjeja na Kitajskem sklenila, da je napočil trenutek, da zapusti ta svet. Novembra 1992 je pričela strogo dieto, s katero je iz telesa izločila vse življenjske sokove. Prenehala je dihati 24. novembra 1994, od takrat pa je njeno telo ostalo neizpremenjeno, le obraz je potemnel. Tezko je najti znanstveno razlago za pojav, znanih pa je več primerov taoističnih modrecev, ki jim je z dieto in dihalnimi vajami uspelo mumificirati telo za več let po smrti.

Morilca so obglavili

NIKOZIJA - V Savdovi Arabiji je prišlo do prve usmrtitve leta 1995. V severni pokrajini Hail so obglavili moskega, za katerega je islamsko sodišče ugotovilo, da je kriv umora. Clovek je ba- je priznal, da je iz osebnih razlogov med preprirom ustrelil bratranca. V Savdovi Arabiji velja islamski zakon, po katerem se najhujši zločini (od leta 1987 tudi trgovanje z mamili) kaznujejo z obglavljenjem. Lani so na tak način usmrtili 50 oseb.

Žensko obesili zaradi trgovanja z mamili

SINGAPUR - V singapurskem zaporu Changi so obesili 25-letno žensko iz Hong Konga, ki so jo leta 1991 aretirali na mednarodnem letališču Changi zaradi tihotapljenja mamil. V njenem kovčku so našli 5 kg heroína. Po singapurskih zakonih je smrtna obsodba obvezna za vse, ki imajo pri sebi več kot 15 g heroína. Vsako prošnjo za pomilostitev so oblasti odbile.

Protest pridelovalcev koke

BOGOTA - Kolumbijski pridelovalci rastlin koke so zažgali dve naftni cisterni, da bi protestirali zaradi vladnega odloka zažgati ilegalne nasade koke. Požar je se zastril spor med pridelovalci koke, ki protestirajo ze dva tedna, in vlado, ki se noče pogajati pred koncem protesta.

JUŽNA AFRIKA / ZARADI RAKA NA HRBTNEM MOZGU

Umril je sovražnik apartheida Joe Slovo

Bil je prvi belopoliti pripadnik gibanja Nelsona Mandele, od leta 1994 pa minister

CAPETOWN - Joe Slovo, ki ga je južnoafriški apartheid nekoč imel za največjega javnega sovražnika in je leta 1994 postal minister za gradnjo, je umrl včeraj zjutraj v Johannesburgu zaradi raka na hrbtnem mozgu. Slovo se je rodil v Litvi pred 68 leti in se kot otrok z družino priselil v Južno Afriko. Leta 1961 je postal eden od pobudnikov oboroženega krila organizacije ANC. Bil je prvi belopoliti clovek, ki je postal član gibanja Nelsona Mandele (ki so ga oblasti prepovedale na začetku 60. let, rehabilitiral pa ga je sele

predsednik Frederick de Klerk leta 1990). Slovo je iz države pobegnil leta 1963, kmalu pa je za njim prisla tudi žena Ruth First, ki so jo pozneje na univerzi v Maputu ubili z eksplozivnim pismom. Režimska propaganda je o Slovu trdila, da je polkovnik sovjetske tajne službe KGB, sam Slovo, ki je bil med drugim predsednik južnoafriške komunistične stranke, se je salil, da »ni lepo biti samo polkovnik po tolikem delu.« Kot minister si je Slovo prizadeval, da bi zgradil cimveč stanovanj za najrevnejše crnske družine.

ZDA / NA DRAŽBI ČEZ TRI TEDNE

Prodali bodo plaketo Oskarja Schindlerja

WASHINGTON - Plaketa (na fotografiji), ki so jo nacisti podelili nemškemu podjetniku Oskarju Schindlerju, ki je med drugo svetovno vojno resil preko 1.000 Židov pred smrtjo, bo čez tri tedne na Floridi sla na dražbo. Po zaslugi režiserja Stevena Spielberga, ki je o Schindlerju posnel uspešen film, bo starinar Sid Garrison iztržil okrog 100.000 dolarjev za predmet, ki ga je za nekaj dolarjev kupil pred dve- ma letoma na neki tržnici. »Nagonsko me je pritegnil. Tablo sem vzel v roke in mi je bila takoj všeč. Ime zame ni imelo pomena.« Dražbena hiša, ki bo plaketo prodala, trdi, da je potrdilo o avtentičnosti plakete dobila od Schindlerjeve vdove. Polovica iztržka bo sla v dobrodelne namene.

KITAJSKA / PRAZNOVERJE

Srednjeveške vraže 5 milijonov vedežev močno skrbijo vlado

PEKING - Se pred sončnim vzhodom se vsako jutro pred neko hišo v mestu Jining zbere na desetine oseb, ki čakajo, da bi se posvetovale z vedeževalcem. Večinoma so to kmetje, ki prihajajo tudi od daleč v upanju, da bodo prisli do dobrih nasvetov ali novic. Na Kitajskem deluje približno pet milijonov vedeževalcev, ki se danes širijo razne srednjeveške vraže.

Dnevnik Guangming je trem novinarjem zaupal raziskavo o vedeževalcih. Izid je objavil včeraj v članku, ki ze v naslovu podčrtuje, da je »fevdalno vraževanje nasprotno moderni civilizaciji.« Se danes se mnogo ljudi, tako v velemestih kot v najbolj odročnih gorskih vasicah, ukvarja izključno s to dejavnostjo. V Pekingu je vedeževalce mogoče najti pred velikimi trgovinami, hoteli in restavracijami, na podeželju pa potujejo po vaseh in hodijo od hiše do hiše. Ugotovili so, da se v vasi Sajang kar 13 odstotkov prebivalstva ukvarja s to donosno dejavnostjo.

V državi je razmerje med vedeževalci in znanstveniki ena proti dve; vedeževalcev je namreč pet milijonov, znanstvenikov in tehnikov pa deset milijonov. Pojav je tako hud, da je vlada pred enim mesecem objavila brosurico z navodili za boj proti vražam. (Niso redki primeri nesrečnikov, ki so jih žrtvovali, ker so menili, da so obsedeni ali da prinasaajo nesreco.) Predvsem pa zeli vlada prepričati, da bi državljani zapravljali denar pri vedeževalcih ali za grajenje templjev, posvečenih najneverjetnejšim osebnostim.

GLEDALIŠČA
SLOVENIJA

LJUBLJANA

CANKARJEV DOM, tel.: 061/ 222-815
V četrtek, 12. januarja, ob 20. uri: INSTITUT EGON MARCH: ČUKRARNA (LD).

V petek, 13. januarja, ob 20. uri: Slawomir Mrozek - NA ODPRTIM MORJU. Gostuje Slovensko ljudsko gledališče Celje (SD).

SNG DRAMA, tel.: 061/ 221-511

Danes, 7. januarja, ob 19.30: UGANKA KORAJZE, za abonma prva repriza in izven. Predstava bo se v četrtek, 12. januarja, ob 19.30, za abonma dijaski 5 večerni in izven.

V ponedeljek, 9. januarja, ob 19.30: D. Zajc - GR-MACE, za abonma dijaski četrti večerni in izven. Predstava bo se v torek, 10. januarja, ob 18. uri, za abonma dijaski 2 popoldanski in v petek, 13. januarja, ob 19.30, za izven.

MALA DRAMA, tel.: 061/ 221-511

Danes, 7. januarja, ob 20. uri: F. Boyer - ALI BOG LAJA? za izven.

V torek, 10. januarja, ob 20. uri: A. Nicolaj - PRVA KLASA, za izven.

OPERA, tel.: 061/ 331-950

Danes, 7. januarja, ob 19. uri: Bizet - CARMEN, za izven in konto.

V ponedeljek, 9. januarja, ob 15. uri: J. Golob - KR-PAŃOVA KOBILA. Razprodano!

V torek, 10. januarja, ob 19. uri: G. Verdi - NABUC- CO, za izven in knto.

SENTJAKOBSKO GLEDALIŠČE,

tel.: 061/ 312-860

Danes, 7. januarja, ob 19.30: A. Hieng - ZAKLADI GOSPE BERTÉ, premiera, za abonma red premier- ski in izven. Predstava bo se v nedeljo, 8. januarja, ob 16. uri, za red nedeljski popoldanski in izven.

KD SPANSKI BORCI, tel.: 061/ 1404-183

Danes, 7. januarja, ob 16. uri: A. Wendt - TICEV JA- KA.

MGL, tel.: 061/ 210-852

Danes, 7. januarja, ob 11. uri: S. Makarovic: SHOW STRAHOV. Ob 19.30: F. Wedekind - POMLADNO PREBUJENJE, za abonma sobota.

LGL, tel.: 061/ 314-962

Danes, 7. januarja, ob 11. in 17. uri in v nedeljo, 8. januarja, ob 11. uri: Nace Simončič - VELIKI KIKI- RIKI, za izven.

CELJE**SLG, tel.: 063/ 25-332**

V soboto, 14. januarja, ob 10. uri: A. Wendt - TICEV JAKA. za abonma mravljica in izven.

KRANJ

PGK, tel.: 064/ 222-681

Danes, 7. januarja, ob 19.30: J. Mortimer/B. Cooke - KADAR MACKE NI DOMA, za abonma sobota I in izven. Predstava bo se v ponedeljek, 9. januarja, ob 19. uri, za abonma dijaski I in izven in v torek, 10. januarja, ob 19.30, za izven.

RAGTIME KLUB, Sejmisce 2

Danes, 7. januarja, ob 10. uri: MEH ZA SMEH v izvedbi gledališke skupine Unikat.

JESENICE**GLEDALIŠČE TONETA CUFARJA,**

tel.: 064/ 81-260

V nedeljo, 8. januarja, ob 10. uri: lutkovna igrlica PETER KLEPEC. Gostuje lutkovno gledališče TRI iz Kranja.

Od torka 10. do sobote, 14. januarja, ob 20. uri: Se- an Ocaseya - TA PRSPARAN JUR.

MARIBOR

DRAMA, tel.: 062/ 221-206

V ponedeljek, 9. januarja, ob 19. uri: N. Prokič - RUSKA MISIJA, za red studentski, beli in izven. Predstava bo se v torek, 10. januarja, ob 19. uri, za red rumeni in izven.

V petek, 13. januarja, na malem odru ob 21. uri: KABARET XX. STOLETJA - CABARET UNPLUG- GED-(SKAKAFCI ODSTEKANO), za abonente in izven.

OPERA, tel.: 062/ 221-206

V četrtek, 12. januarja, ob 19.30: Stein-Bock-Har- nick - GOSLAC NA STREHI, za red TAM in izven. V soboto, 14. januarja, ob 19.30: L. Minkus - DON KIHOT, za red opera in izven. Predstava bo se v ne- deljo, 15. januarja, ob 16. uri, za red upokojenci, nedelja in izven.

LGL, tel.: 062/ 26-748

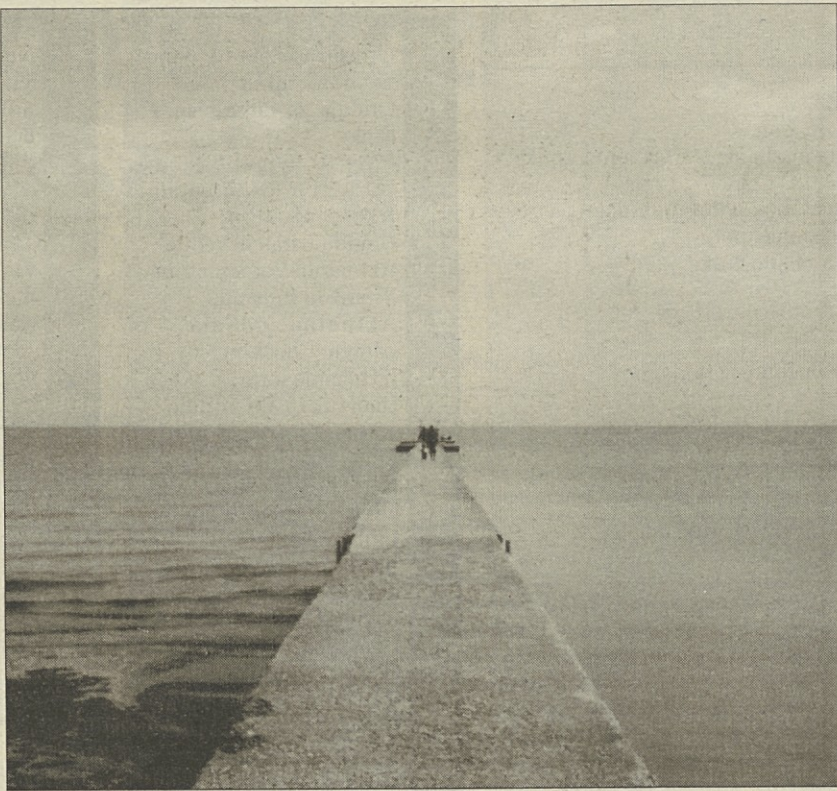
V nedeljo, 15. januarja, ob 10., 11.30 in 15. uri: Sve- tlana Makarović - SAPRAMISKA, za izven.

NOVA GORICA**PRIMORSKO DRAMSKO GLEDALIŠČE,**

tel.: 065/ 25-326

Danes, 7. januarja, ob 20. uri: Aldo Nicolaj - NI BI- LA PETA, BILA JE DEVETA, za abonma sobota A in izven.

Že XX. mednarodni fotoforum Alpe-Jadran

Včeraj so v fotografski galeriji Kornalnhalle v Deutschlandsbergu v Avstriji odprli razstavo, na kateri sodeluje po pet fotografov iz sed- mih držav-dežel, članic delovnega loka Alpe-Jadrana. Med temi so. tudi Slovenija in Furlanija-Julijska krajina in dve avstrijski deželi. V pe- terici fotografov, ki zastopajo FJK, je tudi Fabio Tortul, katerega foto- grafijo objavljamo. Fotografska razstava bo odprta do 30. januarja, danes in jutri pa bo vrsta srečanj na različne teme.

RAZSTAVE
SLOVENIJA

LJUBLJANA

CANKARJEV DOM, Prešernova 10

Razstava OPERA PRIMA - 22 MEDNARODNIH UMETNIKOV: SEDAJ IN TEDAJ je na ogled do 30. januarja.

V ponedeljek, 9. januarja, bo v dvorani E3 ob 17. uri otvoritev razstave izdelkov učenk in učencev osno- vnihi sol in dijakinj in dijakov srednjih sol DRUŽI- NA V SLIKI IN BESEDI.

V sredo, 11. januarja, bo ob ob 20. uri otvoritev raz- stave arhitekta IVANA VURNIKA.

MODERNA GALERIJA, Slovenska 35

V Mali galeriji je do 10. januarja na ogled razstava del MIROSLAWA BALK.

V spodnjih prostorih Moderne galerije je do 29. ja- nuarja na ogled retrospektivna razstava FRANA KRAŠOVCA.

V zgornjih prostorih Moderne galerije je do 28. fe- bruarja na ogled retrospektivna razstava MAKSIMA SEDEJA.

MESTNA GALERIJA, Mestni trg 5

Razstava slik DUSANA KIRBISA je na ogled do 15. januarja.

GALERIJA COMMERCE, Einspielerjeva 6

V torek, 10. januarja, bo ob 18. uri otvoritev razstave slik SANDRA PEČENKA. Razstava bo na ogled do 27. januarja.

BEŽIGRAJSKA GALERIJA, Dunajska 31

Razstava slik BOJANA GORENCA je na ogled do 25. januarja.

GALERIJA DESSA, Zidovska steza 4

V ponedeljek, 9. januarja, bo ob 20. uri otvoritev raz- stave izbrane arhitekture risb iz Vurnikovega semi- narja.

GALERIJA ILIRIJA, Trzaska 40

Razstava slik članov Makedonskega kulturnega društva Makedonija je na ogled do 26. januarja.

GALERIJA KRKA, Dunajska 65

Razstava kipov TONETA DEMSARJA je na ogled do 23. januarja.

GALERIJA LEK, Verovskova 57

Razstava slik MAGDE in EMILA MARINSKA je na ogled do 20. januarja.

GALERIJA SLOVENIJALE, Dunajska c. 22

Razstava plastike in akvarelov SONJE RAUTER ZE- LENKO in KARLA ZELENKA je na ogled do 16. ja- nuarja.

GALERIJA SMELT, Dunajska 160

V ponedeljek, 9. januarja, bo ob 19. uri otvoritev raz- stave slik ZVESTA APOLLONIA.

GALERIJA VODNIKOVA DOMACIJA,

Vodnikova 65

Razstava skulptur kiparja VIKTORJA PLESTENJA- KA je na ogled do 31. januarja.

GALERIJSKI PROSTOR KMECKI GLAS,

Železna 14

Razstava VELJKA TOMANA je na ogled do 15. ja- nuarja.

GALERIJA SOU

Razstava slik BOJANA BITEZNIKA je na ogled do 27. januarja.

KD SPANSKI BORCI, Zaloska 61

Razstava slik BOJANA BITEZNIKA je na ogled do 27. januarja.

Razstava SLOVENSKI OLIMPIZEM bo na ogled do konca februarja 1995.

MUZEJ NOVEJSE ZGODOVINE, Celovska c. 23

Razstava SLOVENSKI OLIMPIZEM bo na ogled do konca februarja 1995.

KIC KRIZANKE, Trg francoske revolucije 7

Razstava GRADEC - SLIKE MESTA je na ogled do 28. januarja.

BEGUNJE**GALERIJA AVSENIK**

Razstava TROFEJE IZ NAMIBIJE je na ogled do 13. februarja.

CELJE**GALERIJA SODOBNE UMETNOSTI CELJE**

Pregledna razstava JAKOBA SAVINSKA je na ogled do 13. januarja.

DOMŽALE**LIKOVNO RAZSTAVISCE DOMŽALE**

Razstava kipov JURIIA SMOLETA je na ogled do 14. januarja.

NOVA GORICA**GORISKI MUZEJ**

Retrospektivna razstave grafik in risb PAVLA ME- DVESČKA je na ogled do 23. februarja.

PIRAN**MESTNA GALERIJA PIRAN, Tartinijev trg 3**

Razstava grafik MARINA MARINIJA je na ogled do 20. januarja.

ROGAŠKA SLATINA**RAZSTAVNI SALON****ZDRAVILISCA ROGAŠKA SLATINA**

Razstava slik ALENKE KHAM-PICMAN je na ogled do 13. januarja.

ŽALEC**OBCINSKA KNJIZNICA ŽALEC**

Razstava ilustracij ANCKE GOSNIK-GODEC je na ogled do 14. januarja.

GLASBA
SLOVENIJA

LJUBLJANA

CD, tel.: 061/ 222-815

V četrtek, 12. januarja, ob 20. uri: koncert ob izidu plosce ROUND TRIP (SD).

V četrtek, 12., in 13. janua- rja, ob 19.30: koncert OR- KESTRA SLOVENSKE POLI- HARMONIJE, modri abon- ma I in II (GD).

GALERIJA TIVOLI,

Pod turnom 3

V torek, 10. januarja, ob 19. uri: koncert VERE BELIC (violina), JURETA JENKA (klarinet), ANDREJA PE- TRACA (celo), VLADIMI- RJA MLINARICA (klavir) in JANEZA SKOFA (dram- ski igralec). Program: Oliv- ier Meissiaen - Quatour po- ur la fin du temps.

SLOVENSKA**FILHARMONIJA**

V četrtek, 12. januarja, ob 10. uri: koncert ORKE- STRA SLOVENSKE POLI- CIJE. Dirigent: Milivoj Sur- bek, povezovalc Joze Hu- mer.

VODNIKOVA**DOMACIJA,**

Vodnikova 65

V sredo, 11. januarja, ob 19.30: koncert učencev glasbene delavnice.

K4, Kersnikova 4

V torek, 17. januarja, ob 21.30: koncert skupine EL- LIOTT SHARP CARBON (ZDA).

KLUB CHANNEL ZERO**NA METELKOVI**

V četrtek, 19. januarja, ob 22.30: koncert francoske skupine TROMATISM.

KOČEVJE

Danes, 7. januarja, Šeškov dom ob 19. uri: koncert ko- morne glasbe VOLODJA BALZALORSKIJA (violi- na), CVETA KOBALA (flav- ta) in IGORJA SAJE (kitara).

FJK

TRST

Glasbena matica - Koncert- na abonmajska sezona 1994/95

20. januarja 1995, ob 20.30 koncert violinista Vasilija Melnikova.

Gledališče Verdi - Dvorana Tripcovich

Opera in baletna sezona 1994-95

V torek, 17. t. m., ob 20. uri premierska predstava Pucci- nijeve opere »La Boheme«. Preprodaja vstopnic in re- zervacije od 10. januarja pri blagajni dvorane Tripcovich (urnik: 9-12/16-19 - zaprto ob ponedeljkih).

Gledališče Rossetti

Trzasko koncertno društvo:

V ponedeljek, 9. t.m., ob 20.30 - Koncert - Nastopila bosta N. Ancillotti in P. Ma- si.

TRŽIČ**Občinsko gledališče**

V četrtek, 19.1.1995, ob 20.30 nastop ansambla The Hilliard Ensemble.

FURLANIJA-JULIJSKA KRAJINA

TRST**Gledališče Rossetti**

Danes, 7. januarja, ob 20.30 (red 1. sobota) gostovanje gledališke skupine Teatro di Ro- ma z delom »Ecuba«. Režija Massimo Castri. Nastopa Anna Proclemer. Predstava v abon- maju: odrezek 8G (rumeni). Za abonente po- pust.

Jutri , 8. t.m., ob 16.00 zadnja predstava (red 1. nedelja).

Rezervacije za predstavo »L'ora in cui non sapevamo niente l'uno dell'altro« (predstava 2): 9.00-19.00 (tel. 54331) in pri blagajni v Pasazi Protti (tel. 630063): 8.30-12.30 in 16.00-19.00.

Gledališče Cristallo - La Contrada

Danes, 7. t.m., ob 20.30 premiera dela »Co-

KOROŠKA

CELOVEC

Dom sindikatov: Danes, 7. t.m, ob 20.00 - Slovenski ples. Prireditelj Slovenska pro- svetna zveza.

Modestov dom: v četrtek, 13. t.m., ob 19.30 Premiera lutkovne igre »Jajce«

PLIBERK

Mestna cerkev: Danes, 7. t.m., ob 19.00 - Koncert božicnih pesmi.

RAZNE PRIREDITVE
SLOVENIJA

LJUBLJANA

CANKARJEV DOM, tel.: 061/ 222-815

Danes, 7. januarja, ob 19.30: večer sloven- skih ljudskih plesov. Nastopa AKADEM- SKA FOLKLORNA SKUPINA FRANCE MAROLT.

Kot gostje bodo sodelovale folklorne skupi- ne Sava iz Kranja, Koleda iz Velenja in France Prešeren iz Celja. Na sporedu bodo plesi in pesmi iz Koroske, Prekmurja, Bele krajine, Primorske, Dolenjske, Gorenjske ter Kozjanskega, z zahodnega Pohorja in iz Zgornje Sосke doline.

V torek, 10. januarja, okrogla miza Zveze prijateljev mladine STARSII IN NOVA SOL- SKA ZAKONODAJA.

V ponedeljek, 16. januarja, ob 18. uri: pred- stavitev nove kasete pesmic z glasbene strani revije Ciciban.

FILM

Do 13. januarja, ob 20. uri: kubanski film JAGODE IN COKOLADA (KD).

FURLANIJA-JULIJSKA KRAJINA

TRST**Gledališče Miela**

Srečanja z Videodance v letih '80 in '90 - v organizaciji Zadruga Bonawentura.

Danes, 7. t.m., ob 18.00 -Mammame (Fran-

cija 1986).Codex (1987), Caramba (1988); ob 20.00 Un Chant presque einteint (Fran- cija 1986, Le Defile (1987), Kok (1988), Solo (1989).

Jutri, 8. t.m., ob 18.00 Ex machina in ob 20.00 Lalala human steps.

KLUB CD

V torek, 10. januarja, ob 19. uri: ETNOVE- CER - slovensko etnološko društvo prireja prvi etnovečer v novem letu; predstavili bodo knjižno zbirko Glasovi, ki jo izdaja Kmečki glas.

DVORANA TIVOLI

V nedeljo, 8. januarja, ob 20. uri: hipnoti- zer TONY COMO.

VODNIKOVA DOMACIJA,

Vodnikova 65

V petek, 13. januarja, ob 19. uri: literarni večer.

PORTOROŽ**AVDITORIJ**

Danes, 7. januarja, ob 20.30: film GERMI- NAL. Režija: Claude Berry, glavne vloge: Gerard Depardieu, Jean Carmel.

V nedeljo, 8. januarja, ob 18. in 20.30: film VRAN. Režija: Alex Proyas, glavne vloge: Brandon Lee, Ernie Hudson, Michael Win- cott.

KOROŠKA

CELOVEC

Pri Joklnu: na ogled je razstava del Milana Vukovicha - cistilne ribe.

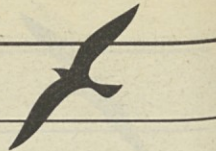
Hisa umetnikov: na ogled je razstava del An- gelike Kaufmann, Monike Kircher in Gabrie- le Hain.

ROŽEK

Galerija Sikorinja: na ogled je razstava kam- nitih izdelkov Wilija Bähra.

SMIHEL

Galerija Smihel: razstava glinskih umetnin »Pesem zemlje« Nežike Novak.

SLOVENSKI PROGRAMI

SLOVENIJA 1

08.10	Radovedni Tacek: Deska, pon.
08.30	Moja enciklopedija živali: Lev, pon.
08.40	Cudovite prigode barona Muenchhausna ali laznjivi kljukec, 1/6 del gledališke predstave SLG Celje
08.50	Ucimo se ročnih ustvarjalnosti, ponovitev 1. oddaje
09.05	Male sive celice, kviz za šestosolce, pon.
09.55	Tok tok, kontaktna oddaja za mladostnike, pon.
10.40	Zgodbe iz školjke, pon.
11.10	Metuzalem, kanadski film
13.00	Poročila
13.05	Vecerni gost: Prof. dr. Breda Pogorelec, ponovitev
14.10	Videostrani
14.45	Tednik, pon.
15.40	Koncert Ditke Haberl, pon.
16.45	Podarim - dobim, ponovitev
17.00	Tv dnevnik 1
17.10	Dingo in ura, angleška poljudnoznanstvena oddaja
18.00	RPL - Studio Luwigana
18.45	Hugo, igrice
19.05	Risanka
19.20	Zrebanje 3 x 3
19.30	Tv dnevnik 2, vreme, sport
19.50	Utrip
20.05	Potni list za Francijo, angleski pustolovski kviz
21.10	Za tv kamero
21.25	Na starih kolesih, 1/12 ameriske dokumen. nadaljevanke
21.50	Ozare
22.00	Tv dnevnik, vreme, sport
22.30	Sova: Severna obzorja, 3/33 ameriska nanizanka
23.15	Orlando, angleski film

SLOVENIJA 2

07.50	Video strani
08.00	Euronews
10.00	Videostrani
11.55	Haus: Superveleslalom (Z), prenos
13.00	Video strani
13.35	Clovek in glasba: London 18. stoletja, 2. del
14.30	Gozdarska hisa Falkenau, pon. 7/13 del nem. nadaljevanke
15.15	Turistčna oddaja
15.30	Sova, ponovitev: Davov svet, 10/24 del ameriske nanizanke
16.00	Severna obzorja, 2/33 del ameriske nanizanke
16.45	Ansambel FRANCA Mihelica na lojtrci domacih '94
17.30	Kosarka NBA: Orlando Magic - Charlotte Hornets, posnetek
18.30	Alpe - Donava - Jadran
19.00	Podarim - dobim
19.05	Karaoke, razvedrilna oddaja TV Koper-Capodistria
20.05	V vrtincu, ameriški film
23.35	Sobotna noc: Novice iz sveta razvedrila Posveceno Elvisu Presleyu
02.40	Video strani

KANAL A

07.00	Video strani
09.00	Spot tedna
09.05	CMT
10.00	Teden na borzi
10.10	Kino, kino, kino, ponovitev oddaje o filmu
11.10	Dance Session, ponovitev oddaje o plesu
11.45	Ziveti danes - prgisce raja, ponovitev dokumentarne oddaje
12.15	Spot tedna
12.20	Video strani
17.20	Spot tedna
17.25	Splosna praksa, pon. 2. dela avstralske nanizanke
18.25	Dvojno Veronikino zivljenje, ponovitev filma Igrajo: Irene Jacob, Philippe Volter, Jery Gudejko, Sandrine Dumas in drugi
20.00	Vreme
20.05	Ziveti danes - pesčica pekla, dokumentarna oddaja
20.35	Splosna praksa - spolzka tla. 3. del avstralske nanizanke
21.35	Ameriskih deset, glasbena oddaja
22.00	Umazani vikend, ameriski akcijski film, 1993 Igrajo: David McCallum, Rufus Sewell, Sylvia Syms; režija: Michael Winner
23.35	Vreme
23.40	Krik, ponovitev oddaje o stilu
00.10	Spot tedna
00.15	CMT
01.00	Video strani

MMTV (62. kanal)

17.00	MMTV shop, televizijska prodaja
18.30	Sport MMTV, ponovitev
19.00	Kuhajmo skupaj, kulinarična oddaja
19.25	Risanka
19.30	MMTV shop, televizijska prodaja
20.00	Queen Of The Road, film
21.30	Opozorilo, italijanska kriminalka Igrajo: Giuliano Gemma, Martin Balsam
00.00	MMTV shop, televizijska prodaja
00.30	Video strani
01.00	Deutsche Welle

RAI 1

7.00	Otroski variete La Banda dello Zecchino
9.00	Oddaja za najmlajše, risanke
10.10	Film: Il monello (kom., ZDA '21, r.-i. C. Chaplin)
11.05	Aktualna odd.: Canal Grande Laraichevedrai
11.35	Aktualno: Verdemattina
12.25	Vreme in dnevnik
12.35	Aktualna oddaja o zdravju Check-up
13.25	Izzrebanje lota
13.30	Dnevnik in Tri minute
14.00	Aktualna odd. o morju: Linea blu
15.15	Nan.: Mio zio Buck
15.45	Otroski variete Disney Club, risanke
17.40	Aktualni tednik TG 1 Almanah
17.55	Izzrebanje lota
18.00	Dnevnik
18.15	Oddaja o zdravju in lepoti Più sani più belli
19.35	Nedeljski evangelijski
19.50	Vreme, dnevnik, sport
20.40	Glasb. komedija: Aggiungi un posto a tavola (i. J. Dorelli, Carlo Croccolo), vmes (22.35) dnevnik
0.05	Dnevnik 1 in vreme
0.15	Filmske novosti
0.20	Film: Dalla parte del cuore (ZDA '90, i. D. Coleman, U. Thurman)
2.05	Aktualno: Sottovoce

RAI 2

6.30	Videocomic
6.55	Jutranja oddaja Mattina in famiglia, vmes (7.00, 7.30, 8.00, 8.30, 9.00, 9.30, 10.00) dnevnik TG2
10.55	Tvoj bliznji
11.15	Potrebujem te
12.00	Variete: In famiglia
13.00	Dnevnik, sportna odd. Dribbling in vreme
14.50	Film: Su e giù per i Caraibi (kom., ZDA '74)
15.35	Dok.: Dream's roads, 1.
16.05	Izzrebanje lota
16.10	Film: Barquero ((pust., ZDA '89, i. Lee Van Cleef, W. Dates)
18.00	Aktualno: Sereno variabile
18.45	Nan.: Ispettore Tibbs - Non voltarti quando corri, 2. del
19.35	Vreme, dnevnik in sport
20.40	Variete: I Fatti Vostri
23.00	Aktualna odd.: Potrebujem te
23.15	Dnevnik in vreme
23.35	Tedenski dnevnik o televizijskih progr. Canal Grande laraichevedrai
0.05	Sport: IP v vaterpolu
0.35	Film

RAI 3

6.35	Pregled tiska, Drobci
7.05	Film: Kapò (dram., It. '59, i. S. Strasberg)
9.00	Dnevnik o televizijskih progr. Laraichevedrai
9.30	Film: I bostoniani (dram., VB '85, i. C. Reeve, V. Redgrave)
11.35	Dok.: Pred 20 leti
11.55	SP v smučanju
13.30	Nan.: Vita da strega
14.00	Deželne vesti, dnevnik
14.50	TGR Okolje Italija
15.15	Sport: odbojka, veslanje indoor, IP v kosarki
18.50	Vreme in dnevnik
19.30	Deželne vesti, sport
19.50	Aktualna odd.: Egipt
20.30	Film: Agente 007 - Vivi e lascia morire (krim., '74, i. R. Moore, Y. Kotto)
22.35	Aktualni odd.: Harem, 23.45 Letti gemelli
0.30	Dnevnik in vreme
1.10	Variete: Fuori orario, vmes filma Destino cieco, Ogni rivoluzione è un colpo di dadi

RETE 4

7.15	Nan.: Love Boat
8.00	Variete: Buona giornata, 8.05 Diritto di nascere, 8.30 Pantanal, 9.00 Gualupe, 10.15 Catene d'amore, 11.30 La casa nella prateria, 12.30 Teddy Z, 13.00 Sentieri, vmes (11.30, 13.30) dnevnik
15.00	Nad.: Perla nera
17.15	Aktualno: Perdonam (vo-di Davide Mengacci)
18.00	Film: Totòtruffa 62 (kom., It. '61, i. Totò), vmes (19.00) dnevnik
20.30	Nan.: Crimini misteriosi
22.40	Film: L'amore è una cosa meravigliosa (dram., ZDA '55, r. H. King, i. J. Jones, W. Holden), vmes ((23.30) dnevnik
1.00	Pregled tiska
1.10	Nan.: Giudice di notte, 1.40 Top Secret

CANALE 5

6.30	Na prvi strani
9.00	Nan.: New York New York
10.00	Aktualno: Affare fatto
11.30	Nan.: Komisar Scali
11.45	Aktualno: Forum
13.00	Dnevnik TG 5
13.25	Sgarbi quotidiani
13.40	Aktualno: Amici
15.25	Nan.: Il segreto di Mary
16.00	Otroski variete Bim-bum bam, vmes risanke
17.55	TG 5 Flash - Kratke vesti
18.00	Kviza: OK, il prezzo è giusto!, 19.00 La ruota della fortuna
20.00	Dnevnik TG 5, 20.25 Striscia la notizia
20.40	Film: ... Continuavano a chiamarlo Trinità (western, It. '71)
23.00	Variete: Gommapiuma
23.30	Film: I quattro tassisti (kom., It. '63, vmes (24.00) dnevnik

ITALIA 1

6.30	Otroski variete
9.25	Nanizanke
12.25	Odpri studio, 12.30 Fatti e misfatti, 12.40 Sport studio
12.50	Otroski variete
14.00	Odpri studio
14.30	Variete: Non è la RAI
15.30	Nan.: Agli ordini papà, 16.00 Star Trek
17.00	Variete: Benny Hill
17.15	Nan.: Il principe di Bel Air, 17.45 Ultraman, 18.15 Robocop
19.30	Odpri studio, vreme
20.00	Variete: Karaoke
20.30	Film: Furia cieca (pust., ZDA '89, i. R. Hauer, B. Call, L. Blount)
22.30	Film: Yuppi du (fant., It. '75, i. A. Clentano)
0.50	Italia 1 sport
1.50	Sgarbi quotidiani
2.00	Film: Il sommergibile più pazzo del mondo ('82)

TELE 4

13.30	19.30, 22.05, 24.00 Dogodki in odmevi
20.30	Nad.: Kalifornija, 21.15 Kazinsky

MONTECARLO

14.00	18.45, 20.25, 22.30, 1.00 Dnevnik
19.30	Variete: ... e la festa continua
23.00	Nogomet: Real Madrid-Barcellona
1.45	Film: Operazione Tsta-

Koper

15.00	Juke Box, pon. I. dela
16.00	Euronews
16.10	Juke Box, pon. II. dela
17.00	Srečanje z zgodovino, avtor: Ezio Giuricin
18.00	Slovenski program Zamejski program
18.45	Primorska kronika
19.00	Tv dnevnik
19.30	Jutri je nedelja - verska oddaja
19.40	Istrski itinerarji
20.00	Euronews
20.30	Muzej glasbe - potovanje v Benetke, 5. oddaja: Tomaso Albinoni v cerkvi San Giorgio Dei Greci
21.20	Achtung Baby!, oddaja o kulturi, avtor: Roberto Ferrucci
21.45	»Il piacere degli occhi«, tedenska oddaja o filmu
22.15	Vsedanes - dnevnik
22.30	Opicji prijem, avstralska drama, 1982
	Igrajo: Noni Hazlehurst, Colin Friels; režija: Ken Kameron

ORF Avstrija 1

07.00	Otroski program
07.50	Ana, Ana, otroški film
09.05	Nas hrupni dom, pon.
09.30	Kralj Ralph, pon. ameriske komedije
11.00	Serif z veseljemkom, pon.
12.30	HelloAustria, Hello Vienna
13.00	Cas v sliki
13.10	Hisla v Jeruzalemu
13.15	Glasbena skrinja
13.10	Zamrznjenec, franc. - ital. kom., 1969
	Igrajo: Louis de Funes, Bernard Alane in drugi
14.50	Dakota Harris, avstralski pustolovski film, 1985
16.15	Beverly Hills 90210
17.10	Seaquest DSV
18.00	Cas v sliki
18.05	Zdravnica dr. Quinn
19.00	Zlata dekleta
19.30	Cas v sliki, vreme
19.55	Sport
20.15	Zabavna oddaja
21.20	Beg v raj
22.50	Bitja dr. Typhona, 1/2 del novozelandske srhljivke
00.20	Cas v sliki
00.25	Isabell, francoska komedija, 1987
01.50	Video strani

ORF Avstrija 2

09.00	Cas v sliki
09.05	Vreme
11.55	Haus v Ennstalu: Superveleslalom (Z), prenos
13.25	David Parsons Dance Company, 4 koreografije
14.10	Ali imate radi klasiko?
15.05	Lep je svet, nemski domacijski film
16.30	Alpe - Donava - Jadran
17.00	Ozri se po deželi
17.45	Kdo me hoče, zivali iscejo dom
18.00	Nogomet
19.00	Avstrija danes
19.30	Cas v sliki, vreme
20.00	Kultura
20.15	Midnight Run, am. akc. kom, 1987
22.15	Cas v sliki
22.25	Cas na nabodalu
22.30	Sport
22.45	Kottan preiskuje
00.15	Monthy Pyton's Flying Circus
00.45	Round Midnight
01.40	Video strani

Hrvaška 1

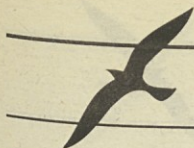
08.45	Tv-koledar
08.55	Poročila
09.00	Dobro jutro
10.30	Sezamova ulica
11.30	Kapitan Zaspan, risanka
12.00	Poročila
12.05	Cesarica, 66/211 del
12.50	Me je kdo iskal?, zabavnoglasbena oddaja
13.35	Briljantina
14.15	Risanka
14.25	Narava telesne zgradbe, 1/6 del dokumentarne serije
14.55	Prizma, multinacionalni magazin
15.40	Poročila
15.50	Bony, 8/14 del serije
16.45	Turbo Limach Show
18.00	Televizija o televiziji
18.30	Prisrčno vasi: Višnja Stahuljak, dokumentarna oddaja
19.15	Na začetku je bila Beseda
19.30	Dnevnik
20.02	Sport
20.10	Lazna identiteta, ameriski film, 1990
	Igrajo: Stacy Keach, Genevieve Bujold, Tobin Bell, Veronica Cartwright, Mike Champion; režija: James Keach
21.50	Zapeto Zadru
22.35	Slika na sliko
23.15	Poročila
23.20	Sanje brez meja

Hrvaška 2

17.25	Videostrani
17.40	Tv koledar
17.50	Kulturna krajina
18.50	V avtobusu, angleska humoristična serija
19.15	Risanka
19.30	Dnevnik, sport
20.10	»KYTV«, 6/12 del humoristične srije
20.40	Cro Pop Rock
21.30	Latinica: Tetoviranje
22.30	Sportna sobota
22.45	Nočna izmena: Severna obzorja, 59/88 del ameriske nadaljevanke
	Mr. Bean, 6/6 del angl. humoristične serije
	Terminator, ameriski film, 1984
	Igrajo: Michael Biehn, Arnold Schwarzenegger, Linda Hamilton in drugi

MTV Madžarska

06.00	Sončni vzhod
08.00	Otroski program
11.00	Po sledeh sončnega žarka
11.30	Zgodovina tehnike, serija
12.00	Zvon, video strani
12.05	J. S. Bach: 5. Brandenburški koncert
12.30	Sosedje, pon.
13.05	Napovednik programa
13.30	Sposojena zemlja, serija
13.55	Brez strasti o strasteh
14.30	Mali lord Fauntleroy, am. cb film
16.20	Ortodoksní božic
16.30	Aplavz
17.15	Storije
17.25	Sansoni Eve Ruttkai
17.35	Zadeva
18.30	Kolo sreče
19.00	Za otroke
19.30	Dnevnik
20.20	Nasproti leva na veriznem mostu, 2. del
21.50	Obleganja, spomin na leto 1945
21.55	Kati Kovács, portret
23.00	Rezerviran čas
23.45	Nočni program s filmom

2/5
TV SLOVENIJA 1 11.10
METUZALEM
kanadski barvni film, 1992

Režija in scenarij: Roger Cantin
Igrajo: Marc Labreche, Émile Proulx-Cloutier, Steve Gendron, Jessica Barker, Marie-France Monette

Kdor ne verjame v duhove, naj si ogleda kanadski film Metuzalem in odkril bo, da duhovi ne strasio samo po zapuščenih gradovih in praznih hišah, ampak, da se včasih prikadejo celo na ulice in v stanovanja, polna hrupne mladine. Seveda pa se prav mladim dogajajo najbolj neverjetne stvari. In presenečenje prve vrste doživi na svoj rojstni dan kanadski deček Oliver. Začne se s stisnjenimi v šoli. Ker sta nanj jezna dva sošolca, ju poskuša Oliver prelisičiti in jima ubežati. Toda fanta sta vztrajna in Oliverja zasledujeta vso pot do doma. Da bi se jima skril, se Oliver v zadnjem hipu zateče v stari skedenj gospoda Walkerja in tam nepričakovano naleti na čisto pravega duha - na mladega pirata iz osemnajstega stoletja, po imenu Philippe Ambroise Dubuc de Beauchene, ki se na svoj rojstni dan vsakih petdeset let vme v življenje. Philippe namreč ne bo našel miru, dokler ne opravi naloge, ki mu je spodela pred 250 leti, pri čemer pa mu mora pomagati nekdo, ki ima rojstni dan istega dne kot on. Oliver je sprva prestrašen, toda Philippe, naveličan prekletstva, ki ga je nanj prikladal njegov stric, je vztrajen in fanta toliko časa preganja in zasleduje, da nazadnje le popusti. S tem pa se za Oliverja in njegove prijatelje začne čudovita in nenavadna pustolovščina. Najbolj vznemirljivo je to, da Philippe pravzaprav ni edini duh, ki se skriva v njihovem mestu. Zasledujeta ga namreč njegova smrtna sovražnika: El Diablo in njegovo poročnik - krvoločna možaka, ki ne poznata usmiljenja. In ko otroci premagajo časovno pregrado, se nenadoma znajdejo iz oči v oči s karibskimi pirati in nevarnim kapitanom Monbarsom.

TV SLOVENIJA 1 / NOCOJ OB 23.15

Potovanje skozi čas večnosti

Orlando, angleški film, 1992

Scenarij in režija: Sally Potter

Igrajo: Tilda Swinton, Billy Zane, Lothaire Bluteau, John Wood, Charlotte Valandrey, Heathcote Williams

Leta 1992 je na beneskem festivalu prevzel kritike in gledalce angleški film Orlando, delo vsestranske umetnice in režiserke Sally Potter. Potterjeva si je izbrala za iztočnico svojega prvega večjega filmskega projekta, ki ga je pripravljala štiri leta, znani roman pisateljice Virginie Woolf, ki ga imajo nekateri za nekakšen feminističen klasič. Naslovena oseba živi skozi štiri stoletja in vmes zamenja spol. Knjiga naj bi bila po pisateljičinih zapiskih navadna eskapada, napol smešna, napol resna, postala pa je eden njenih največjih uspehov.

Kako prenesti na filmsko platno z bleščeco fantazijo nabito delo, ki je bilo vrhu vsega zasnovano predvsem kot življenjski pisateljičin prijatelj Vite Sackville-West?

Sally Potter se je dobro znašla pri prenosu romana v drugo umetniško govorico, posnela je film, ki ima svoj lasten ton in lastno temo, ki mu sicer manjka lahkotnost originala, vendar skozi natančno premišljeno in obnem razkošno scenografijo in čudovito fotografijo nenehno premišljuje o romanu, in ga hkrati tudi spreminja. Orlando je zgodba potovanja skozi čas, ki se začne okoli leta 1600. Tedaj je Orlando mlad in bogat plemič, ki dela družbo kraljici Elizabe-

ti I. in z njo celo sklene pakt, da se v zameno za bogastvo ne bo nikoli postaral. In Orlando se res ne stara. Začne zbirati obdobja in izkušnje. Vsako obdobje dobi svoje ime: Smrt, Ljubezen, Poezija, Politika, Družba, Seks.

Po Elizabetini smrti se noro zaljubi v lepo rusko princeso. Ko ga zapusti, postane pesnik, toda rezultat je tako uničujoč, da se odloči, da bo svojo usodo preizkusil kot ambasador v puščavah centralne Azije. Tu se dogodi njegova spolna preobrazba in nenadoma se kot ženska pojavi v imenitnih salonih 18. stoletja.

V okolju nemirne in represivne viktorijanske Anglije se mora odločiti - ali se poroči ali

pa bo izgubila dediscino. Orlando - ženska sreča moskega svojih sanj, vendar izgubi tako ljubezen kot premoženje. Nazadnje se znajde kot sodobna mlada ženska v hektiki našega časa kot povsem normalna oseba, ki je, potem ko je izgubila vse, našla samo sebe. »Za Orlando je bilo njegovo bogastvo breme in njegova nesmrtnost prekletstvo«, je premišljevala o svoji vlogi odlična Tilda Swinton, igralka, ki je Orlando posodila svojo nenavadno, androgino lepoto in ki že leta sodeluje pri avantgardističnih delih, tako v gledališču kot na filmu. Za vlogo kraljice Isabelle v filmu Dereka Jarmana je v Benetkah dobila tudi nagrado za najboljšo igralko.

IZBOR IZ SATELITOV

MUSIC TELEVISION

10.30 TheZig & Zag Show; 11.00 The Big Picture; 11.30 Hit List U.K.; 13.30 First Look; 14.00 Pulse; 14.30 Unplugged Weekend; 17.00 Dance; 18.00 The Big Picture; 18.30 Gangsta Rap Special; 19.00 European Top 20; 21.00 Unplugged; Black Crows; 22.00 Soul; 23.00 First Look; 02.30 Chill Out Zone

SKY ONE

15.00 Knights And Warriors; 16.00 Družinske vezi; 16.30 Baby Talk; 17.00 Wonder Woman; 18.00 Parker Lewis Can't loose / The Mighty Morphin Power Rangers; 19.00 Rokoborba; 20.00 Kung Fu; 21.00 The Extraordinary; 22.00 Cops I.; 22.30 Cops II.; 23.00 Comedy Rules; 23.30 A Day In The Lives Of Melrose Place

PRO 7

06.25 Flipper; 12.55 Batman; 13.25 Superboy; 13.55 Potovanje na dno morja; 14.50 Reptile; 16.20 Zlata boginja, nem. - span. - francoski pustolovski film, 1964; 19.00 Šef policije; 20.00 Poročilo; 20.15 Sidekicks, am. akcijski film; 22.15 Renegade, am. kriminalka, 1989; 00.10 Poročilo

PREMIERE

15.50 Tri ninje, am. akcijska komedija; 17.25 Premiere; 17.40 Jennifer 8, am. psihološki film; 20.15 Obiskovalci, francoska komedija, 1992; 22.00 Hudičev odvetnik, ameriški psihološki triler, 1993

SAT 1

06.20 Za otroke; 11.45 Španska muha, nem. igra, 1979; 13.10 O dragi, kakšen promet, angl. kom.; 14.55 Vročica sobotne noči, am. plesni film; 17.00 Pojdi na vsel; 18.00 Nogomet; 18.30 Gospod Smith, uvodni film k am. seriji; 19.30 Kolo sreče; 20.15 Charlyjeva teta, nem. komedija;

EUROSPORT

08.30 Aerobika; 09.00 Umetnostno drsanje, posnetek iz Oberstdorfa; 10.00 Smučarski skoki; 11.00 Smuk (M), posn. iz Crans Montane; 11.30 Superveslalom (2), iz Hausa; 13.30 Nogomet; 15.30 Smučarski teki, posn. iz Kavgolovega; 17.00 Hitrostno drsanje; 20.00 Rally; 23.30 Boks; 23.30 Tenis

RTL

05.10 Za otroke; 11.20 Earie, Indiana; 11.50 Vsi ljubijo Julijo; 12.15 Kdo je šef?; 13.15 Princ z Bel - Aira, serija; 13.45 Polna hiša; 14.15 Karak za korakom; 14.45 Nogomet; 16.45 Beverly Hills 90210; 17.45 Melrose Place; 18.45 Poročilo; 19.10 Mini Playback Show; 20.15 Sanjska poroka; 22.00 Kako prosim!; 00.00 Sobotna noč

RTL 2

06.00 - 14.40 Ponovitve; 14.50 Črni lokostrelec, italijanski pustolovski film; 16.25 Gospod, franc. - it. - nem. kom.; 18.15 Poroči se bom z družino; 18.25 V zadnji sekundi; 20.15 Živi se le dvakrat, angleški triler; 22.30 Audrey Rose - dekle iz onostranstva, ameriška grozljivka

SKY MOVIES

15.00 Columbo: Butterfly In Shades Of Grey; 17.00 Death On Nile; 17.00 Wonder Woman; 21.00 The Extraordinary; 23.00 Comedy Rules

MOVIE CHANNEL

13.00 Saraband For Dead Lovers; 17.00 The Flood: Who Will Save The Children; 21.00 Last Action Hero; 23.10 The Assassin

FILMNET +

14.00 Champions - The Mighty Ducks; 16.00 Crazy In Love; 18.00 The Distinguished Gentleman; 19.40 Malcolm X

SUPER CHANNEL

05.30 Novice; Gospodarstvo; McLaughlinova skupina; Europa Journal; Video moda; 14.00 Šport; 18.00 Danes; 19.00 Poročilo; 19.30 Ushuaia; 21.30 Govorimo o jazzu; 23.30 The Tonight Show, pon.; 23.30 Toremant, ameriška shriljivka, 1986

CNN

11.30 Travel Guide; 13.30 Healthworks; 16.00 Larry King Live; 17.30 Your Money; 19.30 Evans And Novak; 22.30 Style; 23.30 Future watch; 00.30 Showbiz Today; 01.00 The World Today; 01.30 Diplomatic Licence; 02.00 Pinnacle

RADIO

Slovenija 1

4.30, 5.00, 6.00, 6.30, 7.30, 8.00, 9.00, 10.00, 12.00, 14.00, 17.00, 18.00, 23.00 Poročila; 19.00 Dnevnik; 6.50 Dobro jutro, otroci; 7.00 Jutrarnja kronika; 8.05 Sobotna raglja; 9.30 Govorimo francosko; 10.05 Kulturna panorama; 11.00 S knjižnega trga; 12.05 Na današnji dan; 12.10 Naši poslušalci čestitajo; 13.00 Danes do 13-ih; 13.20 Obvestila; 14.05 Poslušalci čestitajo; 15.00 Radio danes, radio jutri; 15.30 Dogodki in odmevi; 17.05 Aktualni mozaik; 18.15 Večerni utrinek; 19.45 Lahko noč, otroci; 20.00 Radio na obisku; 22.30 Informativna oddaja v tujih jezikih; 22.40 Igra; 23.05 Literarni nokturno.

Slovenija 2

5.00, 6.00, 6.30, 7.30, 8.30, 9.30, 10.30, 11.30, 12.30, 14.30, 16.30, 17.30 Poročila; 19.00 Dnevnik; 7.00 Jutrarnja kronika; 8.30 Sobotni val; 8.40 Koledar prireditve; 9.45 Sobotna akcija; 10.45 SP v smučanju; 11.30 Obvestila; 13.00 Danes do 13-ih in Glasbene želje; 17.50 Šport; 19.30 Glasbeni večer z J. Webrom; 22.00 Zrcalo dneva.

Slovenija 3

7.00, 8.00, 9.00, 10.00, 11.00, 12.00, 13.00, 14.00, 18.00, 22.00 Poročila; 8.10 Glasbena matineja; 10.05 Zgodnja dela; 11.05 Jazz, blues...; 13.05 Izbrali smo; 14.05 izobraževalni program; 15.00 Moteti in sansoni; 15.30 Dogodki in odmevi; 16.05 Baletna glasba; 16.40 Umetni svetovi; 17.00 Glasbeni arhiv; 18.05 Roman; 18.25 C. Ives; 19.30 Madama Butterfly; 22.30 Znamenite partiture; 23.55 Lični utrinek.

Radio Koper

(slovenski program)

(SV 549 kHz, UKV 88,5 - 93,8 - 100,3 - 100,6 - 104,3 - 107,6 MHz)
8.30, 9.30, 10.30, 13.30, 14.30 Poročila; 12.30, 19.00 Dnevnik; 6.30 Jutrarnji; 7.30 Pregled tiska; 7.40 OKC obveščajo; 7.45 Evergreen; 8.00 Modri val; 9.15 Planinska postojanka; 9.45 Du jes!, zabavno in humorno; 10.45 Sobotna terenska akcija; 11.30 Turistična poročila; 12.00 S terena; 12.30 Opoldnevnik; 13.00 Terenska akcija; 14.00 Okno v svet; 14.45 Zanimivost; 15.30 Dogodki in odmevi - prenos RS; 16.00 Glasba po željah; 17.30 Primorski dnevnik; 18.00 Večerni studio; 20.00 Športni program na Modrem V.

Radio Koper

(italijanski program)

6.15, 8.30, 9.30, 10.30, 13.30, 14.30, 16.30, 17.30 Poročila; 7.15, 12.30, 15.30, 19.30 Dnevnik; 6.00 Almandah; 6.45 Prireditve; 8.05 Horoskop; 8.40 Telefonski kviz; 9.00 Pred naše mikrofone; 9.50 Izbrali ste; 10.00 Pregled tiska; 10.05 E. Galletti; 10.35 Souvenir d'Italy; 11.00 Kulturne aktualnosti; 11.30 Dorothy ed Alice; 12.00 Ballo è bello; 13.00 Glasba po željah;

14.00 Narečna odd.; 14.50 Single tedna; 15.00 Redazione teen; 16.00 Modri val; 18.45 Rigatoni; 20.00 Prenos RMI.

R. Glas Ljubljane

7.00-11.00 Dej nehi no; 8.30 Vreme, horoskop; 9.30 Kam danes; 10.15 Novice; 10.30 Kultura; 11.15 Anglesčina; 12.00 BBC Novice; 13.55 Pasji radio; 14.00 13 izigosa-nih; 15.15 RGL komentira in obvešča; 19.15 Novice; 19.25 Vreme; 20.00 Stampeado; 22.00 DJ Jernej in hot mix.

Radio Kranj

9.00, 14.00, 18.00 Gorenjska včeraj, danes, jutri; 5.30 Dobro jutro; 7.40 Pregled tiska; 10.10 Štirl tačke; 10.40 Informacije, zaposlovanje; 11.20 Čestitke; 12.00 Mali oglasi; 12.30 Osmrtnice, zahvale; 13.00 Pesem tedna; 15.30 Dogodki in odmevi; 16.20 Izbor pesmi tedna; 19.30 Večerni pr.

Radio Maribor

6.00, 8.00, 10.00, 12.00, 14.00 Poročila; 17.00, 19.00 Dnevnik; 6.05 Kmetijski nasveti; 6.15 Horoskop; 6.45 Pregled tiska; 7.00 Kronika; 10.05 Otroški studio; 10.30 Top 17; 12.05 Sestanek starejših; 13.00 Slovensko-bistrška panorama; 14.10 Od Ptujda do Ormoža; 15.00 iz Slovenskih goric; 15.30 Dogodki in odmevi; 16.00 Želeli ste; 17.30 Osmrtnice, obvestila; 17.40 Radio express; 19.30 Športna sobota; 21.00 Lestvica zabavnih melodij; 22.00 Zrcalo dneva; 23.15 Nočni program.

Radio Študent

11.00 Preklopetek-lop; 14.30 RO: Celina Pereira; 17.45 Come together; 19.00 TB: Zlatko Kaučič; 20.30 Potep po jazzovski Evropi.

Radio Trst A

7.00, 13.00, 19.00 Dnevnik; 8.00, 10.00 14.00, 17.00 Poročila; 7.20 Dobro jutro po naše, vmes Koledar; 8.00 Deželna kronika; 8.10 Kulturni dogodki; 8.40 Revival; 9.15 Filmi na ekranih; 9.25 Pot-puri; 10.10 Koncert; 11.30 Soft Music; 12.00 Krajevne stvarnosti: Ta rozajanski glas; 12.30 Glasba za vse okuse; 13.20 Glasba po željah; 14.00 Deželna kronika; 14.10 Nediški zvon, nato Glasbeni predah; 15.00 Tu 362875, z vami kramlja S. Verč; 17.00 Kulturna kronika; 17.10 Mi in glasba; 18.00 Mala scena: Po galeriji Herodotovih muz (A. Rebula, 4. del); 18.25 Slovenska lahka glasba; 19.20 Spored za naslednji dan.

Radio Opčine

11.30, 15.30, 17.30 Poročila; 10.00 Foyer; 15.00 Glasba po željah; 19.00 Morski val.

Radio Koroška

18.10-19.00 Od pesmi do pesmi, od srca do srca.

TV SLOVENIJA 1 20.05
POTNI LIST ZA FRANCIJO,
angleški pustolovski kviz

Tokrat bo simpatična voditeljica Anneke Rice odpejla svoje tekmovalce v Francijo, kjer se bodo pomerili v čudoviti dolini reke Loire, preizkusili bodo francoske avtomobile in francosko vino, zmagovalca pa bo čakalo sanjsko potovanje po Franciji.

TV SLOVENIJA 2 18.30
ALPE-DONAVA-JADRAN,
informativna oddaja

V oddaji Podobe iz Srednje Evrope je sedem različnih naslovov. Dunaj se ponaša z najstarejšim živalskim vrhom na svetu, v katerem si prizadevajo, da bi živali kar najmanj čutile ujetništvo. Ob Bodenskem jezeru bi ribiči radi »postrigli peruti« lačnemu komoranu. V bližini Benetk, na enem izmed otokov, še vedno pridelujejo riž na star način. Na Braču je edina šola za kamnoseke na Hrvaškem. Tudi danes obdelujejo kamen tako, kot so ga obdelovali kamnoseki pred 2000 leti. Na Madžarskem se je ohranilo precej turskih spomenikov. V majhni avstrijski vasi Felling je delavnica, v kateri obdelujejo biserno matico iz vsega sveta. Za delavsko vas iz leta 1800 ob reki Addi v Lombardiji se zanima tudi Unicef.

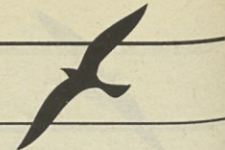
2/5
TV SLOVENIJA 2 20.05
V VRTINCU,
ameriški film, 1939

Režija: Victor Fleming
Scenarij: Sidney Howard
po romanu Margaret Mitchell

Igrajo: Clark Gable, Vivien Leigh, Olivia de Havilland, Leslie Howard, Thomas Mitchell, Hatie McDaniel, Ann Rutherford

55 let je že minilo od nastanka tega 6019 metrov dolgega filma, ki traja 220 minut in ga nikdar in nikjer niso prikazovali v dveh ali več delih. Če za kateri film velja, da je evergreen, velja to za film V VRTINCU. Distributerji vedno znova odkupujejo licenčne pravice. Kljub velikkanskemu uspehu tega filma, je bilo njegovo rojevanje težavno. Dva velika režiserja George Cukor in Sam Wood sta že obupala, da se bo nazadnje kot režiser podpisal Victor Fleming. Po velikih zapletih, ko ni manjkalo niti vroče krvi, pa je dotlej najdražji film vendarle začel zmagovito pot po kinematografih. Kritiki sicer sprva niso bili enoglasno navdušeni, toda že oskarji so opravili svoje (za najboljši film, scenarij - Sidney Howard, režija - Victor Fleming, fotografijo - Ernest Haller, Ray Rennahan, scenograf - Lyle Wheeler, glavno žensko vlogo - Vivien Leigh, stransko žensko vlogo - Hatie McDaniel - prva »črna« oskarjevka, Hal C. Kem in James E. Newcom za montažo. Poleg tega je treba omeniti še nominacijo za glasbo - Max Steiner, glavno moško vlogo - Clark Gable, ter žensko stransko vlogo - Olivia de Havilland.) Menda ga ni povprečnega filma, ki ne bi poznal zgodbe o življenjski poti junakinje Scarlett O'Hara v burnih dneh ameriške državljanske vojne med Severom in Jugom ter o njeni neuslišani ljubezni do poročenega Ashleya.

MENJALNIŠKI TEČAJI

6. januar 1995

menjalnica	Nemška marka (tečaj za 1 DEM)		Avstrijski šiling (tečaj za 1 ATS)		Italijanska lira (tečaj za 100 L.)	
	nakupni	prodajni	nakupni	prodajni	nakupni	prodajni
A banka Ljubljana	81,00	81,80	11,38	11,62	7,63	7,96
A banka Koper	80,20	81,70	11,28	11,61	7,60	7,89
A banka Nova Gorica	80,75	81,75	11,27	11,62	7,69	7,90
Banka Celje d.d., t: 063/431-459	80,00	81,80	11,30	11,70	7,30	7,80
Banka Noricum* d.d., t: 133-40-55	81,00	81,70	11,40	11,70	7,60	8,00
Banka Vipava NG, t: 065/ 28-511	80,65	81,68	11,18	11,62	7,68	7,79
Bund Ljubljana, t: 18-51-318	-	-	-	-	-	-
Come 2 us*	81,25	81,68	11,50	11,60	7,70	7,85
Tel: 061/ 15-92-635, od 8-15, sob od 9-12						
Creditanstalt d. d.	81,00	81,80	11,30	11,70	7,60	8,00
Eros Ljubljana*, t: 13-17-197	81,20	81,40	11,50	11,60	7,60	7,80
Hida, od 7-19, sob od 7-14	81,40	81,44	11,55	11,57	7,77	7,80
Ilirika Ljubljana, t: 12-51-095	81,36	81,39	11,55	11,56	7,79	7,81
Kompas Hertz Celje*	81,10	81,60	11,47	11,55	7,63	7,80
Tel: 063/ 26-515, od 7-19, sob od 7-15						
Kompas Hertz Velenje	81,10	81,60	11,47	11,55	7,63	7,80
Tel: 063/ 855-552, od 7-15, sob od 7-13						
Kompas Hertz Idrija*	81,10	81,60	11,47	11,55	7,63	7,80
Tel: 065/ 71-700, od 7-15, sob od 7-15						
Kompas Hertz Tolmin*	81,10	81,60	11,47	11,55	7,63	7,80
Tel: 065/ 81-707, od 7-15, sob od 7-15						
Kompas Hertz Bled*	81,10	81,60	11,47	11,55	7,63	7,80
Tel: 064/ 741-519, od 8-12, 17-19, sob od 7-16						
Kompas Hertz Nova Gorica*	81,10	81,60	11,47	11,55	7,63	7,80
Tel: 065/ 28-711, od 7-19, sob od 7-19						
Kompas Hertz Maribor*	81,10	81,60	11,47	11,55	7,63	7,80
Tel: 062/ 225-252, od 7-19, sob od 7-13						
Nova kreditna banka Maribor d.d.*	80,00	81,75	11,35	11,68	7,55	7,95
Lemo Sempeter*, t: 065/ 32-250	80,82	81,65	11,35	11,60	7,69	7,79
Ljudska banka d.d. LJ, t: 13-11-009	81,10	81,75	11,52	11,70	7,65	7,95
Poštna banka Slovenije*	79,50	81,50	10,90	11,55	7,22	7,74
Publikum Ljubljana, t: 312-570	81,40	81,43	11,54	11,57	7,78	7,80
Publikum Piran, t: 066/ 73-269	81,10	81,30	11,49	11,54	7,66	7,74
Publikum Celje, t: 063/ 441-405	81,05	81,60	11,48	11,57	7,40	7,85
Publikum Maribor, t: 062/ 222-675	81,25	81,60	11,54	11,56	7,35	7,89
Publikum Šentilj, t: 062/ 651-355	80,40	81,75	11,30	11,68	7,35	7,85
Publikum Tolmin, t: 065/ 82-180	80,75	81,25	11,40	11,53	7,71	7,75
Publikum NM, t: 068/ 322-490	81,15	81,70	11,50	11,60	7,60	7,89
Publikum Žalec, t: 063/ 715-114	80,30	81,60	11,45	11,58	7,40	7,80
Publikum Šentjur/CE, t: 063/ 743-174	81,05	81,60	11,42	11,57	7,40	7,85
Publikum Kamnik, t: 061/832-914	81,25	81,65	11,49	11,53	7,66	7,75
Publikum Trebnje, t: 068/ 45-670	81,20	81,69	11,42	11,60	7,67	7,89
Publikum Sevnica, t: 0608/ 82-822	81,25	81,79	11,46	11,60	7,70	7,89
Publikum Mozirje, t: 063/ 831-842	80,60	81,48	11,35	11,60	7,50	7,85
SKB d.d.,***	80,80	81,80	10,90	11,65	7,52	7,90
SHP Kranj, t: 064/331-741	81,30	81,60	11,48	11,58	7,70	7,80
SZKB d.d. Ljubljana	81,22	81,75	11,41	11,62	7,61	7,95
UBK Ljubljana, t:061/444-358	80,90	81,90	11,35	11,62	7,65	7,92
Upimo Ljubljana, t: 212-073	81,40	81,45	11,55	11,57	7,75	7,79

Tečaj velja danes: * Zračunavajo provizijo: **

Tečaji po poslovnih enotah SKB banke d.d. so lahko različni:***

BCIKB

BANCA DI CREDITO DI TRIESTE
TRŽAŠKA KREDITNA BANKASedež: tel. +39/40/67001 - Agencija Stara mlitnica:
tel. +39/40/636311 Agencija Rojan: tel. +39/40/411611
Agencija Domjo: tel. +39/40/831131

5. JANUAR 1995		v LIRAH	
valuta	nakupni	prodajni	
ameriški dolar	1598,00	1648,00	
nemška marka	1030,00	1053,00	
francoski frank	298,00	307,00	
holandski gulden	916,00	943,00	
belgijski frank	50,00	51,50	
funt sterling	2495,00	2572,00	
irski sterling	2465,00	2540,00	
danska krona	261,00	269,00	
grška dramma	6,50	6,85	
kanadski dolar	1138,00	1179,00	
japonski jen	15,80	16,30	
švicarski frank	1219,00	1250,00	
avstrijski šiling	145,75	150,25	
norveška krona	235,00	242,50	
švedska krona	214,00	220,50	
portugalski escudo	9,90	10,35	
španska peseta	12,00	12,50	
avstralski dolar	1228,00	1267,00	
madžarski forint	11,00	15,00	
slovenski tolar	12,60	13,20	
hrvaški dinar-kuna	255,00	272,00	

KMEČKA BANKA - GORICA

5. JANUAR 1995		v LIRAH	
valuta	nakupni	prodajni	
ameriški dolar	1597,00	1642,00	
nemška marka	1032,00	1052,00	
francoski frank	298,00	307,00	
holandski gulden	916,00	934,00	
belgijski frank	49,90	51,10	
funt sterling	2495,00	2565,00	
irski sterling	2469,00	2554,00	
danska krona	261,00	269,00	
grška dramma	6,60	7,10	
kanadski dolar	1143,00	1178,00	
švicarski frank	1227,00	1254,00	
avstrijski šiling	145,90	149,90	
slovenski tolar	12,80	13,30	

TEČAJ TOLARJA V TUJINI

3. JANUAR 1995

država	banka	nakupni	prodajni
Avstrija	Posojilnica Pilberk	8,70	9,30
Avstrija	Posojilnica Železna Kapla	8,70	9,30
Avstrija	Posojilnica Borovlje	8,35	9,30
Avstrija	Posojilnica Šentjakob	8,70	9,40
Avstrija	Posojilnica Ločilo	8,90	9,40
Italija	Kmečka banka Gorica	12,80	13,30
Italija	Tržaška kreditna banka	12,60	13,20

FRANKFURTSKI DEVIZNI TRG

6. JANUAR 1995

v DEM			
valuta	nakupni	srednji	prodajni
ameriški dolar	-	1.550	-
francoski frank	-	28.978	-
nizozemski gulden	-	89.214	-
belgijski frank	-	4.858	-
španska peseta	-	1.168	-
danska krona	-	-	-
kanadski dolar	-	1.105	-
japonski jen	-	1.535	-
švicarski frank	-	-	-
avstrijski šiling	-	14.213	-
italijanska lira	-	0.956	-
švedska krona	-	20.678	-

ABANKA D.D. LJUBLJANA

TEČAJI ZA PRODAJO DEVIZ NA DAN 9.1.1995

1.Redni tečaj za DEM 82,00

2. Tečaj za terminsko-valutne pogodbe za DEM 81,16

po pogojih iz ponudbe Abanke z dne 4.1.1995

BANKA SLOVENIJE

Tečajna lista št. 004 z dne 6. 1. 1995 - Tečaji veljajo od 7. 1. 1995 od 00.00 ure dalje

				ZA DEVIZE		
država	šifra	valuta	enota	nakupni	srednji	prodajni
Avstralija	036	avstr. dolar	1	96,8526	97,1440	97,4354
Avstrija	040	šiling	100	1158,0920	1161,5767	1165,0614
Belgija	056	frank	100	395,8355	397,0266	398,2177
Kanada	124	dolar	1	90,1019	90,3730	90,6441
Danska	208	krona	100	2072,8811	2079,1185	2085,3559
Finska	246	marka	100	2656,2864	2664,2792	2672,2720
Francija	250	frank	100	2361,1616	2368,2664	2375,3712
Nemčija	280	marka	100	8148,1178	8172,6357	8197,1536
Grčija	300	grd	100	-	52,6236	52,7815
Irsko	372	funt	1	-	195,9798	196,5677
Italija	380	lira	100	7,7921	7,8155	7,8389
Rep. Hrvaška	385	hrv. kuna	100	-	2200,0000	-
Japonska	392	jen	100	125,0737	125,4500	125,8264
Nizozemska	528	gulden	100	7269,2618	7291,1352	7313,0086
Norveška	578	krona	100	1867,0597	1872,6777	1878,2957
Portugalska	620	escudo	100	79,1345	79,3726	79,6107
Švedska	752	krona	100	1684,8678	1689,9376	1695,0074
Švica	756	frank	100	9692,1861	9721,3502	9750,5143
Velika Britanija	826	funt sterling	1	197,6326	198,2273	198,8220
ZDA	840	dolar	1	126,3692	126,7494	127,1296
Evropska unija	955	ECU	1	155,0098	155,4762	155,9426
Španija	995	peseta	100	95,1863	95,4727	95,7591

Opomba: Tečaj HRK se uporablja za izkazovanje rezultatov iz poslovanja z Republiko Hrvaško, kjer je omenjena valuta plačilno sredstvo.

Cena za vpis v odstotkih in tekoča nominalna vrednost dvodelnih blagajniških zapisov
Banke Slovenije na dan 7. januarja 1995

št. dni do zapadlosti	veljavni srednji tečaj BS za 1 DEM	cena za vpis v % od nominalne vrednosti (tečaj)			tekoča nominalna vrednost za APOEN (v SIT)			
		(A) tolarski del	(B) devizni del	skupaj	APOEN	(A) tolarski del	(B) devizni del	skupaj
1) BLAGAJNIŠKI ZAPISI, IZPLAČLJIVI 23. 1. 1995:					1,500,000	805,204	815,433	1,620,637
16		107.3606%	108.7243%	108.0425%	150,000	80,520	81,543	162,064

Uradna tečajnica Ljubljanske borze
vrednostnih papirjev, d.d. Ljubljana

št.: 2

Datum: 6. 1. 1995

Vrednost. papir	obr. m.div.	ex.kupon st.dat.(3)	enotni tečaj	% sprem	datum	popr.pas	ponudba	Max.	Min.	prn 1000
IZVENBORNO POSLOVANJE - OTC - Redne delnice										
GEA College						1.000	5.000			
Grad	119	(8.3.94.)								
HB Brezice			3.500		5.1.		4.000			
Intara			3.400	05-	6.1.	3.300	3.400	3.450	3.400	8.857
Razvojni družba			18.400A	54-	6.1.		18.500	18.400	18.400	221
Rogaska			979,8		6.1.	800,0	979,0	990,0	979,0	142
IZVENBORNO POSLOVANJE - OTC - Prednostne delnice										
HB Brezice			3.850		5.1.		3.850			
KB Triglav 2. emisija										
KB Triglav 4. emisija										
UBK banka 3. emisija						1.000	13.000			
IZVENBORNO POSLOVANJE - OTC - Obveznice										
Gorenje		(15.7.94)	98,2A	24-	6.1.	96,0		98,2	98,2	24
Loka		(1.10.94)				75,0				
Mesto Ljubljana		(1.4.94)	96,7		6.1.	87,1	100,0			
Občina Smarje pri Jelsah		(1.9.94)								
Občina Lasko		(1.10.94)	77,0		6.1.	80,1	89,0	80,1	75,0	81,0
Občina Novo mesto		81.9.94				78,0	98,0			
Občina Postojna		(1.8.94)	80,0		5.1.	80,0	82,0			
UBK banka konvertibilne		(15.10.94)								

ALPSKO SMUČANJE / V KRANJSKI GORI VELESLALOM ZA SVETOVNI POKAL

Za Tombo Kunc drugi, Košir četrti

Kunc z izvrstnim drugim tekom izenačil svoj najboljši rezultat iz Crans Montane

KRANJSKA GORA - Pred približno 15 tisoč gledalci v Podkorenu je Alberto Tomba najbrž postavil temeljni kamen za svojo prvo zmago v skupnem seštevku svetovnega pokala, slovenski smučarji pa so dosegli daleč najboljši rezultat v veleslalomu na tekmah za svetovni pokal na podkorenskih strminah. Ob Tombi, ki ga je bučno pozdravljalo več tisoč italijanskih navijačev, je bil junak dneva Mitja Kunc, ki se je z izvrstno drugo vožnjo prebil s šestega mesta na drugo in s tem izenačil svoj najboljši veleslalomski doseg iz lanskega leta v Crans Montani. S Kuncem si je drugo mesto delil Norvežan Harald Christian Strand Nilsen, ki je bil po prvi vožnji mesto slabši. Veliki slovenski dan je z izvrstnim četrtim mestom dopolnil Jure Kosir, ki je za stopničkam zaostal le za devet stotink sekunde.

Po prvem teku ni nihče glasno razmisljal o takem podvigu slovenskih smučarjev, saj so bili na prvih mestih sami vrhunski veleslalomisti. Tomba, Mayer, Salzgeber in Kälin je bila najboljša četverica. Ko sta Salzgeber in Kälin zaostala za Kuncem in Kosirjem in je nato se Mayer zapeljal mimo vratic, je na vrhu ostal samo se Tomba. Ob merjenju vmesnega časa je morda za hip kdo pomislil, da tokrat za Kuncem lahko zaostane tudi Alberto Veliki, toda v cilju je bilo vse jasno. Tomba je trenutno v taki formi, da ga je mogoče premagati le, če naredi napako.

Se preden so ostali smučarji končali svoj drugi nastop, se je v ciljni ravnini

začel lov na protagoniste včerajšnje tekme. Pri tem je prišlo tudi do nepotrebne gneče, v kateri so imeli predvsem novinarji in se posebej fotografirali izredno težavno delo. Potrebno je bilo precej časa, da se je splošno navdušenje umirilo in je lahko predsednik republike Slovenije Milan Kucan izročil priznanja najboljšim in tako tudi uradno zaključil veliki smučarski praznik v Podkorenu.

IZJAVE PO TEKMI

Alberto Tomba (1. mesto): »Pred drugo vožnjo sem po radiu izvedel, da je Christian Mayer napravil napako in zapeljal mimo vratic. Zato sem zavestno šel na progo z dvignjeno ročno zavoro, saj je bila moja prednost pred Kuncem in Strandom zelo velika. Toda ko sem prišel v cilj in videl, da je razlika med menoj in drugouvrščenim le dve stotinki sekunde, sem se začel nase jeziti in sele po desetih minutah sem izvedel, da je bil na semaforju se Mayerjev čas. Zelo sem zadovoljen z zmago se posebej zato, ker je kranjskogorski veleslalom eden najtežjih v svetovnem pokalu. S prvo vožnjo nisem preveč zadovoljen, toda v veleslalomu se nisem v vrhunski formi in zato ne morem voziti tako, kot bi zelel. O skupni zmagi v svetovnem pokalu pa bom pogovarjal sele februarja, ko bo vse jasno, čeprav je res, da je moja prednost zdaj precej velika. Toda kmalu se bodo začele kombinacije in hitre discipline, kjer zame ne bo točk. Današnjo zmago bi rad poklonil trpečim ljudem v Bosni in Hercegovini.

ni z željo, da bi se vojna tam čim prej končala.«

Mitja Kunc (2. mesto): »Zelo sem vesel, da sem se tako dobro odrezal na domačem terenu in pred številnimi navijaci. Predvsem sem dobro odpeljal drugo progo. Moram se zahvaliti atletskemu trenerju Srdjanu Djordjeviću in Borutu Bilacu, ki sta nam pokazala nove načine kondicijskega pripravljanja, kar nam je izredno koristilo. Kljub slabšemu začetku sezone sem vedel, da se forma vzpenja, kar so dokazali tudi treningi, kjer sem Jureta večkrat premagal. Obrestoval pa se mi je tudi trening pred novim letom na ciljni strmini v Podkorenu, saj sem po napakah v zgornjem delu proge prav spodaj odpeljal res izvrstno.«

Harald Strand Nilsen (2. mesto): »Danes sem izenačil svojo najboljšo uvrstitev v karieri. Enkrat sem že bil drugi v kombinaciji, vendar mi današnji rezultat pomeni veliko več, saj sem bil drugi v posamični disciplini, poleg tega pa je Kranjska Gora znana po izredno zahtevni progi.«

Mitja Kunc in Jure Kosir vesela v ciljni ravnini, spodaj pa Alberto Tomba v akciji (Foto S. Živulovič)

Vrstni red veleslaloma: 1. Alberto Tomba (Ita) 2:12,01 (1:05,44+1:06,57); 2. Harald Strand Nilsen (Nor) 2:12,95 (1:07,12+1:05,83) in Mitja Kunc (Slo) 2:12,95 (1:06,97 + 1:05,98); 4. Jure Kosir (Slo) 2:13,04 (1:06,92+1:06,12); 5. Rainer Salzgeber (Avt) 2:13,25 (1:06,14+1:07,11); 6. Urs Kälin (Svi) 2:13,26 (1:06,58+1:06,68); 7. Mario Reiter (Avt) 2:13,33 (1:07,42+1:05,91); 8. Paul Accola (Svi) 2:13,58 (1:07,61+1:05,97); 9. Are Torpe (Nor) 2:13,60 (1:07,63+1:05,97); 10. Achim Vogt (Lie) 2:13,62 (1:07,33+ 1:06,29); 11. Ian Piccard (Fra) 2:13,71 (1:07,41+1:06,30); 12. Michael Von Gruenigen (Svi) 2:13,82 (1:07,22+1:06,60); 13. Günther Mader (Aut) 2:13,88 (1:07,30+1:06,58) 14. Marc Girardelli (Luks) 2:13,96 (1:07,52+1:06,44); 15. Ole Christian Furuseth (Nor) 2:15,02 (1:08,08+1:06,94).

Svetovni pokal, veleslalom: 1. Tomba (Ita) 250 točk, 2. Kälin (Svi) 215, 3. Von Gruenigen (Svi) 202, 4. Andre Aamodt (Nor) 190, 5. Strand-Nilsen (Nor) 178, 7. Kosir (Slo) 155, 10. Kunc (Slo) 98, 57. Andrej Miklavc 34. **Svetovni pokal, skupno:** 1. Tomba (Ita) 650 točk, 2. Von Gruenigen (Svi) 316, 3. Kosir (Slo) 305, 4. Andre Aamodt (Nor) 302, 5. Mader (Avt) 254, 6. Tritscher (Aut) 250, 7. Ortlieb (Avt) 230, 8. Sykora (Avt) 216, 9. Kälin (Svi) 215, 10. Strand-Nilsen (Nor) 210.

Jure Kosir (4. mesto): »Končno nam je uspelo za- beležiti ekipni uspeh, ki smo si ga tako želeli. Se toliko lepše je, ker nam je to uspelo na domači tekmi

pred velikim številom gledalcev, ki so pripravili enkratno vzdušje. S svojim smučanjem sem zadovoljen, saj je to moja najboljša uvrstitev v veleslalomu svetovnega pokala. Rad bi se zahvalil organizatorjem, ki jim je odlično uspelo pripraviti progo.«

Tone Vogrinec, direktor slovenskih alpskih reprezentanc: »Z eno besedo bi današnji nastop naših fan- tov ocenil kot fantastičen. Imamo dva smučarja med četverico, poleg tega pa je se Miklavc za piclo stotinko ostal zunaj trideset- rice. Če bi imel le nekoliko boljso startno številko, bi bil tudi on nedvomno med petnajsterico. Toda tudi njegov čas bo se prišel.«

Rado Gruden

SMUČARSKI SKOKI / 43. NOVOLETNA TURNEJA INTERSPORT

Avstrijec Goldberger v Bischofshofnu dobil veliki dvoboj z Japoncem Funakijem

Japonec je v drugi seriji padel - Italijan Cecon drugi, Franci Petek sedemnajsti

BISCHOFSHOFEN - Andreas Goldberger je zmagovalec 43. novoletne skakalne turneje Intersport. V prelepi tekmi, ki je bila polna dolgih skokov, je Avstrijec še enkrat potrdil visoko formo in je bil s skokoma 127,5 in 128,5 metra boljši od Italijana Roberta Cecona, ki je pristal pri 129,5 in 123,5 metrih, in Nemca Dieterja Thome, ki je skočil 123,5 in 127 metrov. Slovenijo sta zastopala le Franci Petek, ki je bil na koncu s solidnima skokoma 114,5 in 113 metrov sedemnajsti, in Samo Gotisa, ki se mu je ponesrečil prvi skok in je na koncu zasedel predzadnje, 49. mesto.

Pred včerajšnjo zadnjo tekmo novoletne turneje so bile vse oči uprte v veliki dvoboj med Goldbergerjem in Japoncem Kazujišijem Funakijem, ki se je nadaljeval tudi po prvi seriji, ko je Avstrijec spremenil točko zaostanka v točko in tri desetinke prednosti pred Japoncem. Funaki je skočil v drugi seriji tik pred Avstrijem in poskušal skoraj nemogoče, saj je pri doskoku na dno skakalnice pri 131,5 metra

izvedel se telemark. To pa se ni izšlo in Funaki je končal v snegu ter tako odločil zmagovalca turneje. Za njim je Goldberger le še dokazal, da je zares najboljši in po izrednem skoku doskočil pri 128,5 metra. Novi zmagovalec turneje, ki je bil najboljši tudi pred dvema sezonama, je takoj po tekmi izjavil, da ga ni dosti motil padec Funakija, saj se je zelo dobro kontroliral, čeprav je priznal, da ob bučnem navijanju domačih gledalcev ni bilo lahko vzdržati pritiska.

V sončnem in hkrati hladnem vremenu sta se včeraj izkazala tudi Francoza, Nicolas Dessum, ki je s četrtem mestom zasedel skupno peto mesto na turneji, in Nicolas Jean-Prost, ki je bil včeraj deveti. Finci so tokrat nekoliko razočarali, čeprav so se trije uvrstili med prvih deset. Toni Nieminen je bil sedmi, Ari-Pekka Nikkola osmi in Jani Soininen deseti. Zmagovalec Garmisch-Partenkirchna Janne Ahonen je bil sele petnajsti, a je v skupni razvrstitvi turneje obdržal tretje mesto.

Lahko recemo, da je bila ta novoletna turneja spet nekaj poseb-

nega, kot je to že nekaj let. Odlične tekme, veliko gledalcev, zelo dobra organizacija in vse večje zanimanje sponzorjev, ki so zaceli vlagati tudi v sport, ki pred nekaj leti ni bil na tako visoki profesionalni ravni, kot je danes. To je spodbuda organizatorjem za še boljše delo v prihodnje in upanje za vse privrženice tega športa, da bodo lahko se z večjo vnemo spremljali vsa dogajanja.

Danes so skakalci iz Bischofshofna preko Münchna prileteli v nemški Willingen, kjer bo jutri že nova tekma za svetovni pokal. Vzrok za tako natrpan urnik je nekaj odpadlih decembrskih tekem. Tekmovalci se bodo lahko odpocili sele prihodnji teden, ko bodo čakali na naslednji tekmi 14. in 15. januarja, katerih prireditelj bo švicarski Engelberg.

Rezultati: 1. Andreas Goldberger (Avt) 261,3 (127,5, 128,5), 2. Roberto Cecon (Ita) 253,8 (127,5, 123,5), 3. Dieter Thoma (Nem) 248,4 (123,5, 127), 4. Nicolas Dessum (Fra) 244,9 (124,5, 126), 5. Lasse Ottesen (Nor) 243,6 (125, 122), 6. To-

ni Nieminen (Fin) 242,2 (120, 123,5), 7. Ari-Pekka Nikkola (Fin) 238,2 (120, 121,5), 8. Kazujiši Funaki (Jap) 236,9 (126,5, 131,5), 9. Nicolas Jean-Prost (Fra) 233,3 (117, 124), 10. Jani Soininen (Fin) 231,30 (117, 121,5)...17. Franci Petek (Slo) 209,5 (114,5, 113).

Vrstni red novoletne turneje: 1. Goldberger (Avt) 955,4, 2. Funaki (Jap) 932,0, 3. Ahonen (Fin) 896,3, 4. Nikkola (Fin) 896,0, 5. Dessum (Fra) 870,3, 6. Soininen (Fin) 869,6, 7. Cecon (Ita) 866,2, 8. Nieminen (Fin) 863,2, 9. Jean-Prost (Fra) 860,6, 10. Ottesen (Nor) 839,8...15. Petek (Slo) 785,1, 33. Franc (Slo) 383.

Vrstni red v svetovnem pokalu (6 tekem): 1. Goldberger 520, 2. Funaki 348, 3. Ahonen 312, 4. Cecon 206, 5. Nikkola 199, 6. Soininen 196, 7. Ottesen 195, 8. Laitinen 193, 9. Nieminen 175, 10. Weißflog in Dessum 150...13. Petek 131.

Pokal narodov: 1. Finska 1118, 2. Avstrija 860, 3. Nemčija 561, 4. Japonska 517, 5. Francija 323, 6. Norveška 301, 7. Slovenija 214. (T.B.)

NOVICE

Vatänen veča prednost

AWSERD - Finec Ari Vatene je na maratonu Granada - Dakar se povečal vodstvo nad zasledovalci, med motociklisti pa je Spanec Jordi Arcarons zmanjšal zaostanek za vodilnim Avstrijcem Kinigadnerjem, ki se je v včerajšnji poletapi uvrstil sele na 6. mesto. Vrstni red 6. etape (Es Smara-Awserd, 577 km): avtomobilisti - 1. Vatänen (Fin) Citroen 3.55:36, 2. Saby (Fra) Mitsubishi + 19:01, 3. Lartigue (Fra) citroen + 34:38. Vrstni red: 1. Vatänen 21.16:07, 2. Saby + 19:0, 8 3. Lartigue + 34:38. Motociklisti: 1. Arcarons (Spa) cagiva 5.17:13, 2. Peterhansel (Fra) yamaha + 00:54, 3. Orioli (Ita) cagiva + 01:56. Vrstni red: 1. Kinigadner (Avt) KTM 25.15:53, 2. Arcarons (Spa) cagiva + 12:28, 3. Peterhansel (Fra) yamaha + 21:08, 5. Orioli (Ita) cagiva + 40:13.

V finalu Hopmanovega pokala Ukrajina proti Nemčiji

V finalu teniskega Hopmanovega pokala za mešane ekipe se bo Ukrajina pomerila z Nemčijo, ki je v včerajšnjem polfinalu z 2:1 premagala Francijo. Anke Huber je povsem nadigrala Julie Halardovo, Boris Becker pa je imel z Jeanom-Philippom Fleurianom precej več dela. Nemec tokrat ni serviral najbolje (enajst asov, a tudi osem dvojnih napak) in se je uveljavil sele po dveh podaljšanih igrah, v katerih pa je osvojil kar štirinajst od petnajstih točk. Rezultati: Nemčija - Francija 2:1 (Huber - Halard 6:2, 6:1, Becker - Fleurian 7:6, 7:6, Huber/Becker - Halard/Fleurian 5:8).

Woodforde izločil Kafelnikova

ADELAIDE - Avstralec Mark Woodforde je v četrtfinalu teniskega turnirja v Adelaidi nepricakovano izločil Rusa Jevgenija Kafelnikova, v polfinalu pa se bo pomeril s tretjim nosilcem Jimom Courierom, ki ga je novembra že premagal na dvoranskem turnirju v Parizu. Ostala polfinalista sta Nizozemec Richard Krajicek in Francoz Arnaud Boetsch. Četrtfinalni izidi: Woodforde (Avs) - Kafelnikov (Rus) 6:3, 7:5, Boetsch (Fra) - Dreekmann (Nem) 6:3, 6:4, Courier (Zda) - Enqvist (Sve) 6:2, 6:4, Krajicek (Niz) - Rafter (Avs) 6:4, 7:6 (7:4).

Kitajska kandidira za zimske olimpijske igre 2006

PEKING (STA/Hina) - Po velikem razočaranju, ko Peking ni dobil organizacije letnih olimpijskih iger leta 2000, so se Kitajci odločili, da poskusijo se s kandidaturom za ZOI leta 2006. Za kraj tekmovalj so predlagali Changchun, glavno mesto severnovzhodne province Jilin. Pekingu je OI leta 2000 za vsega dva glasova »ukradel« Sydney.

NBA: Spursi zmagali tudi v Utahu

UTAH - San Antonio Spurs je na nevarnem igrišču Utah Jazz dosegel že deseto zmago v zadnjih 11 tekmah. Izidi: Utah - San Antonio 103:104 (K.Malone 29; D.Robinson 25); Houston - Dallas 108:99 (Olajuwon 33; Jackson 26); Golden State - Milwaukee 103:111 (T.Hardaway 26; Day 27); Sacramento - Detroit 94:88 (B.Grant 24); Miami - Minnesota 114:91 (Rice 24; Rider 23); Clippers - Philadelphia 95:93 (Barros 26). Na Vzhodu vodi Orlando (24-6) pred Clevelandom (20-9) in Indiano (18-10), na Zahodu pa Phoenix (23-7) pred Houstonom (20-9) in Seattlom (20-9). (VJ)

Prezgodnje veselje Völkerjeve

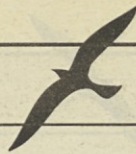
LAUSANNE - Rezultat nemske plavalke Sandre Völker, ki je pred dvema dnevoma na svetovnem pokalu v Hong Kongu preplavala 50 metrov hrbtno v 27 sekundah in 86 stotinkah, ni svetovni rekord, čeprav so tako razglasali v prvih sporočilih s tekmovalja. Marca leta 1994 je namreč Kitajka Bai Xiuyu v italijanskem Desenzanu s časom 27, 64 postavila boljši rezultat. Do napake je prišlo zato, ker je bila Kitajka samo dva dni po mitingu v Desenzanu se za dve stotinki hitrejša (Malmö), nastopila pa je pod vplivom nedovoljenih pozivil. Zato so ta njen rezultat razveljavili, na rezultat v Italiji pa enostavno pozabili. Völkerjevi v uteho ostaja dejstvo, da je v Hong Kongu plavala v času novega evropskega rekorda.

Tyson iz zapora marca

NEW YORK (STA/AFP) - Nekdanji svetovni boksarski prvak v teški kategoriji Mike Tyson, ki je bil obsojen na šest let zapora zaradi posilstva, bo izpuščen na prostost marca tega leta. Čeprav sta Tyson in njegov menager Don King vzlozila vrsto prošenj za predčasno izpustitev, pa bo boksar zapustil ječo le dva meseca prej kot je bilo predvideno. Don King je prepričan, da bo Tyson na prostosti nadaljeval z boksanjem.

Wembley naprodaj

WEMBLEY (STA/AP) - Znameniti nogometni stadion angleski Wembley je po pisanju casnika Daily Mirror naprodaj. Angleska nogometna zveza je zanj pripravljena odšteti 100 milijonov angleskih funtov. Čeprav predstavnik Wembleya Brian Wolfson trdi, da gre za neresnične govorice, pa angleška nogometna zveza že kuje načrte za preureditev stadiona. Okolico in dva stolpa bi pustili nedotaknjene, povečali pa bi zmogljivosti stadiona, tako da bi ta lahko sprejel do približno 80.000 gledalcev.

domači šport

Danes

Sobota, 7. januarja 1995

ODBOJKA

MOSKA B2 LIGA

20.30 v Standrežu: Imsa Kmečka banka - Cessalto

MOSKA C1 LIGA

20.30 v Cognoli di Trento: Argentario - Koimpex

ZENSKA C1 LIGA

20.00 v Porcii: Porcia - Bor Mercantile; 20.30 v San Donaju: Heraclia Noventa Padovana - Koimpex

MOSKA C 2 LIGA

19.00 v Svodnjah: Soča Sobema - Volley Corno;

20.00 v Buii: Black Diamond - Bor Forttrade;

20.30 v Gorici, Slovenski sportni center: Olympia CDR - Prata

ZENSKA C 2 LIGA

20.00 v Dolini: Breg - Torriana; 20.00 v Rivignanu: Danone - Kmečka banka; 20.30 v Cedadu: Asfj - Sokol Indules

MOSKA D LIGA

17.30 v Standrežu: Espago - Volley ball Videm

ZENSKA D LIGA

20.00 v Spilimbergu: Aquila Spilimbergo - Olympia Cerimpex

MLADINKE

15.30 v Trstu, Strada vecchia dell'Istria: Pallavolo Trieste - Koimpex; 18.00 v Nabrezini: Sokol Indules - Nuova Pallavolo

KOSARKA

MOSKA C1 LIGA

20.45 v San Danieleju del Friuli, sportna palača, Ul. Udine: Acli San Daniele - Jadran TKB

MOSKA C2 LIGA

18.30 v Briscikih, dom Ervatti: Bor Radenska - Ferroviario; 20.00 v goriskem Kulturnem domu: Dom Agorest - Isonzo Senators

MOSKA D LIGA

17.30 v Dolini: Cicibona Mingot - Acli Ronchi; 20.30 v Briscikih, dom Ervatti: Kontovel - US Goriziana

PROMOCIJSKA LIGA

20.30 v Trstu, Ul. Frescobaldi: Drago Basket - Breg

NARASCAJNIKI

16.00 v Briscikih, dom Ervatti: Dom - Intermuggia

DECKI

17.30 v goriskem Kulturnem domu: Dom Unitecno - Jadran Farco

NOGOMET

DEZELNI MLADINCI

14.30 v Trstu, Sv. Ivan: San Giovanni - Juventina

Jutri

Nedelja, 8. januarja 1995

NOGOMET

PROMOCIJSKA LIGA

14.30 v Standrežu: Juventina - Pro Fiumicello

1. AMATERSKA LIGA

14.30 v Carlinu, Ul. San Gervasio: Futura - Sovodnje; 14.30 v Buii, Ul. Fornaci Arrio: Buiese - Vesna; 14.30 v Miljah: Muggesana - Zarja; 14.30 na Proseku: Primorje - Mereto Don Bosco

2. AMATERSKA LIGA

14.30 v Foljanu: Fogliano - Kras; 14.30 v Poggju, Ul. 2. giugno: Poggio - Gaja; 14.30 v Trebcah: Primorec - Mariano

3. AMATERSKA LIGA

14.30 v Villi Vicentini: Villa - Mladost

ODBOJKA

MLADINCI

11.00 na Opcinah: Koimpex - Volley 80

MLADINKE

11.00 v Trstu, Visintini: Bor Friulexport - Sgt

NARASCAJNICE

10.00 v Trzicu, sola Ceriani: Fincantieri - Posojilnica Sovodnje

KOSARKA

DRŽAVNI KADETI

11.00 v Briscikih, dom Ervatti: Kontovel - Illycaffè

DECKI

16.00 v Nabrezini: Sokol - Don Bosco A

Obvestila

SK DEVIN

organizira jutri, 8. januarja smučarski avtobus, ki bo sprejemal smučarje od Bazovice do Trzica in nadaljeval pot do Podklostra (Arnoldstein). Odhod iz Bazovice je predviden ob 5.45, Opcin 6. uri, Nabrezine 6.30, Sešljana 6.40 in Trzisa 7. uri. Za informacije - Bruno Skerk - tel. št. 200236 ali Lucijan Sosic - tel. št. 208551 po 18. uri.

SMUČARSKI ODESK SLOVENSKEGA PLANINSKEGA DRUŠTVA TRST

prireja smučarske tecaje v Ravasclettu - Zoncolan z naslednjimi datumi: 15., 22., 29. januar in 5. februar 1995. Tecaje bodo vadili slovenski društveni vaditelji. Letos bo tudi tecaj snow-boarda. Vpisovanje je na sedezu ZSSDI v Ul. sv. Franciska 20/II v uradnih urah (tel. št. 635627) ter na sedežu SPDT vsak ponedeljek od 20. do 21. ure vključno do 6. januarja 1995. Vabljeni!

SK BRDINA

organizira tecaj za baby skitim, ki bo ob nedeljah. Informacije na sedežu kluba, Proseška ul. 131 na Opcinah vsak ponedeljek od 19. do 21. ure. tel. 212859.

NOGOMET / B LIGA

Udinese (že drevi) tudi v Salernu v okrnjeni postavi

Tujca Kozminski in Helveg doslej razočarala - Kazen za Cosenzo

Udinese bo zaradi televizijskega prenosa po TV postaji Tele +2 ze drevi odigral tekmo 17. kola v Salernu proti Salernitani. Tudi na tem težkem gostovanju (Salernitana je na lestvici tretja in ima točko več od Videmcanov) bo Udinese nastopil v nepopolni postavi. Trener Galeone bo lahko računal na Battistini in Ametrana, vendar pa je Desideri diskvalificiran, Pellegrini, Carnevale, Bertotto in Banchelli pa so poškodovani. Toda pravi problem za Galeoneja predstavljata tujca Kozminski in Helveg. Danec je proti Perugii igral kot krilni branilec, vendar pa je razočaral in ko ga je trener zamenjal, so ga gledalci posteno izzvizgali. Kozminski pa v tej sezoni igra zelo povprečno. Galeone bo začetno postavo brzkone sestavil le v zadnjem hipu.

Medtem se odmeva sklep disciplinske komisije, da Cosenzi odvzame devet točk na lestvici zaradi administrativnih nepravilnosti, ki jih je klub storil, da bi se lahko vpisal v letošnje prvenstvo. Cosenza je iz zlate sredine zdrknila na predzadnje mesto.

Vodita Bruneck in Saima Milan

BOCEN - V 16. kolu italijanske A lige v hokeju na ledu so bili gostje uspešnejši, ena tekma pa s eje končala neodločeno.

Izidi: Asiago - Varese 2:6, Bruneck - Milano Saima 4:5, Fassa - Alleghe 0:2, Gardena - Bolzano 3:7, Devils Milano - Courmayeur 5:5.

Vrstni red: Bolzano in Milano Saima 20, Courmayeur 19, Varese in Devils Milano 17, Gardena 15, Fassa 14, Alleghe 13, Bruneck 11, Asiago 8 točk.

Pievigina boljša od Legnaga

V vanprej igrani tekmi prvega povratnega kola v nogometni meddezelni ligi je Pievigina z 1:0 premagala Legnago. Triestina se bo jutri na Roccu pomerila s Sanvitesejem. Spored 16. kola: Luparense - Bolzano, Montebelluna - Donada, Rovereto - Arzignano, Triestina - Sanviteše, Miranese - Arco, Schio - Treviso, Pro Gorizia - Caerano, Bassano - Sevegliano.

V Trstu skupščina kolesarjev

Danes in jutri bo v Trstu vsedrjavni izredni občni zbor italijanske kolesarske zveze, ki šteje 74.500 članov.

Za predsedniško mesto se potegujejo stiri kandidati, dosedanji predsednik Agostino Omini pa se bo moral najbolj paziti Raffaeleja Carlesse.

Illycaffè - Stefanel: vstopnice razprodane

Vse vstopnice za jutrišnji tekmo košarkarske A1 lige med Illycaffejem in Stefanelom so že razprodane, društvu pa si prizadeva, da bi dobilo dovoljenje, da bi tekmo neposredno prenasala po TV postaji Tele Antenna.

NAMIZNI TENIS / V ZGONIKU

Na deželnih kvalifikacijah še zadnja priložnost za uvrstitev na ekipno DP za mladinske kategorije

Katere ekipe bodo predstavljale Furlanijo-Julijsko krajino na mladinskem državnem prvenstvu, ki bo od 8. do 11. junija v Terniju? Na to vprašanje bo odgovorjeno po deželnem kvalifikacijskem prvenstvu za ekipe mladinskih kategorij. Prvenstvo se bo odvijalo jutri v sportno kulturnem centru v Zgoniku. Pri najmlajših in deklicah si bodo konkurirale ekipe Krasa in Tripovicha, pri dečkih San Marco in San Giovanni, pri narasčajnicah Chiadino in CUS Videm, pri narasčajnikih stiri ekipe, pri mladincih sedem ekip. Pravico do nastopa na državnem prvenstvu pa so si že zagotovile nekatere Krasove ekipe zaradi položaja člana ekipe na državnih jakostnih lestvicah in sicer Krasova ekipa najmlajših fantov, ekipa deklic, narasčajnic in mladink.

Jutri pa se bodo med nastopajočimi izkristalizirale še ostale ekipe, ki bodo smele igrati na državnem finalu.

V Terniju danes in jutri že četrti turnir absolutne kategorije

Krasovi drugokategorniki bodo konec tedna zaposleni na četrtim turnirju absolutne kategorije v Terniju.

Danes bodo začeli s tekmovalci Igor Milic bo igral v paru s Hans Jorgom Tollom (Tramin), Katja Milic pa z Deboro Balboni (A4 Verzuolo), popolnoma domači par pa predstavljata Ana Bersan in Vanja Milic. Prvi dan tekmovalstva se bo zaključil z igro posameznikov v ženski in moški konkurenci.

Jutri bo nastopil Krasov mešan par Igor Milic in Ana Bersan. Popoldanski program predvideva nadaljevanje tekmovalstva za posameznike.

Na predhodnih treh so se nasi pingpongasi zmeraj dobro odrezali in so se vsakokrat vrnili s kaksno medaljo. Upajmo, da bo tudi tokrat tako. (J.J.)

KOŠARKARSKA C1 LIGA / V 14. KOLU

V San Daniele z nožem med zobmi

Jadranovce čaka težka naloga, saj je Digas v zadnjih petih tekmah vedno zmagal

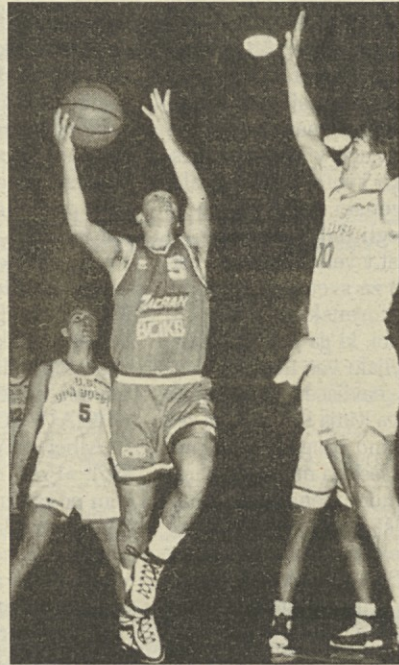
Novo leto, po starem naprej, je glavna želja Jadranovega moštva, ki bo v današnjem 14. kolu košarkarske C1 lige pred zelo težkim izpitom v gosteh pri ekipi Digas San Daniele, ki je po slabem začetku ujela pravi ritem in je leto 1994 končala s serijo petih zaporednih zmag.

Kako so jadranovci trenirali med pocitnicami, kaksna je forma nase združene ekipe po dvotedenski pavzi in kaksne so lastnosti nocojsnjega nasprotnika, so vprašanja, ki smo jih postavili trenerju Jadrana, Valterju Vatovcu.

»Prejšnji teden smo se domenili za tri prostovoljne termine, kjer so se zbrali tudi igralci Bora, Cicibone in Kontovela, tako, da smo lahko izpeljali nekaj dobrih trening - tekem. Od tega ponedeljka dalje pa smo vadili vsak dan, v sredo smo odigrali prijateljsko tekmo s Postojno in po dvehurnem kakovostnem boju zmagali s 6 točkami razlike, dan kasneje smo odigrali prijateljsko tekmo v Miljah z Intermuggio (+20), včeraj pa je bil na vrsti še trening, posvečen metu. K sreči nimamo nobenih težav s poškodbami. Vsi so bili vedno prisotni, tako, da smo s tega vidika za nocojsnjo tekmo res dobro pripravljeni.«

Kaj pa San Daniele?

»To je zelo nevarna ekipa, zlasti na domačih tleh. Tam se vsakic zbere veliko število glasnih navijacev. San Daniele je s 14 točkami na petem mestu. V uvodnem delu prvenstva je igral slabo. V prvih osmih tekmah je kar šestkrat izgubil, zatem pa nanizal kar pet zaporednih uspehov in se tako s predzadnjega mesta prebil v skupino nasih zasledovalcev. V ekipi ni izrazitih zvezd. Ob starejših, izkusenejših in že znanih posameznikih (Chivilò, Di Leo, Jop, Gipponi in Celotti) pa so nekateri dobri mladi igralci (Snaidero, Topaccino in Cabai), ki so v prejšnjih letih tvorili mladinsko postavo A ligasa Libertasa iz Vidma. Prav odkar je trener zaupal tem igralcem, je ekipa pridobila nov elan, kar je razvidno predvsem od rezultatov.«

Kakšna bo torej tekma?

»Nedvomno nas čaka težka naloga. Oni so zelo motivirani. Z zmago proti prvemu na lestvici bi na najboljši način pričeli novo leto. Mislim, da tokrat ni nevarnosti, da bi podcenjevali nasprotnika, saj se bo prav gotovo zbralo veliko občinstva, tako, da imamo priložnost, da pred natrpano dvorano v gosteh potrdimo, koliko veljamo. S taktičnega vidika bomo skušali igrati po že ustaljenih tirnicah, s posebnim poudarkom na pokrivanju njihovih zunanjih igralcev, saj so razni Chivilò, Di Leo in Cabai zelo nevarni tako v prodoru kot pri metih iz razdalje. Ne smemo jim dovoliti, da se razigrajo, saj bi se potem lahko znasli v velikih težavah. Kot običajno bo dosti odvisno od našega playmakerja Deana Oberdana (na sliki), ki se bo tokrat spoprijel s spretnim Cabaie. Doslej je Dean zanesljivo zmagal vse dvoboje s playmakerji nasprotnih moštev, razen na tekmi s Castelfrancom, kar se je močno poznalo in zmago smo si takrat priborili le z veliko težavo po daljšem zasledovanju.

(Vanja Jogan)

SMUČANJE / V DEŽELI

Prve tekme letošnje sezone so žal morali odpovedati Naša društva pridno vadijo

Za prve nastope več kot 30 prijavljenih

Jutri bi se morala v nasi deželi pričeti uradna smučarska tekmovalna sezona FIS, vendar pa so vsa tri tekmovalna prvega dne že odpovedali.

Tako so odpadli slalom za mladince v Saurisu, veleslalom za pionirje na Zoncolanu in veleslalom za babyje in cibane na Piancavallu.

Vse te tekme bodo nadoknadili med tednom v teku januarja meseca. Res škoda, da

jih ni bilo mogoče izvesti, posebno se ce vemo, da je bilo prijavljenih več kot trideset tekmovalcev nasih trzaskih društev (Madina 6, Devin 10, Brdina pa 15), kar predstavlja rekordno udeležbo.

Tekmovalci nasih društev so se vsekakor v tem prazničnem času dobro pripravljali za nastope. Člani SK Brdina bodo se danes vadili na Pohorju, SD Mladina trenira na Pohorju, SK Devin pa v Allegheju.

Etijopec Fita Bayesa 1. na Campacciu

LEGNANO - Klasična dirka v krosu Campaccio je bila tudi letos v rokah Africanov. Zmagal je Etijopec Fita Bayesa, lanski zmagovalec Petih mlinov. Za njim sta se uvrstila Kenijc Moses Tanui (svetovni prvak na 10 tisoč metrov leta 1991) in Paul Tergat.

Vrstni red 39. mednarodnega krosa Campaccio, moški (12 km): 1. Fita Bayesa (Eti) 34:38, 2. Moses Tanui (Ken) 34:39, 3. Paul Tergat (Ken) 34:39, 05, 4. Francesco Panetta (Ita) 34:42, 5. Abebe Addis (Eti) 34:53, 6. Vincenzo Modica (Ita) 34:56, 7. Umberto Pusterla (Ita) 35:05, 8. Eugenio Frangi (Ita) 35:24, 9. Andrea Arlati (Ita) 35:25, 10. Walter Dubrano (Ita) 35:28. Zenske (6 km): 1. Merima Denboba (Eti) 20:28, 2. Pamela Chepchumba (Ken) 20:29, 3. Cristina Misaros (Rom) 20:49, 4. Rosanna Martin (Ita) 21:02, 5. Maria Curatolo (Ita) 21:09.

MOŠKA B2 LIGA / IMSA KMEČKA BANKA DREVI V ŠTANDREŽU

Z zmago proti Cessaltu bi si boljše zavarovali hrbet

Gostje iz Veneta doslej zmagali le enkrat - Brez Simona Černica

Po novoletnem odmoru čaka odbojkarje Imse Kmecke banke domaći nastop proti Cessaltu, ki je v dosedanjih osmih kolih v B2 ligi premagal le Pepelko Lunazzija. Cessalto je stirkirat izgubil s 3:0, zanimivo pa je, da je v uvodnem kolu sele po petih nizih klonil pred tretjevrščenim Bussolengom. Drevisnji gostje se niso brez možnosti v boju za obstanek, saj imata Viserba in Porto Ravenna le dve točki več, iz lige pa bodo na koncu izpadle tri sesterke.

»Za nas je to srečanje zelo pomembno, ker bi si s njo obvarovali hrbet zlasti pred Lunazzijem in samim Cessaltom. Do konca prvega dela nas res čakajo tekme s slabšimi nasprotniki, toda kar stirkirat bomo igrali v gosteh. V Standrežu se bomo pomerili samo z Volley Mestre, ki pa je zelo močna sesterka, odkar bo zanj spet igral tudi Simonato, ki je bil pred leti najboljši italijanski tolkač v A2 ligi. Upam, da bomo zmagali tudi zato, da ne bi nase prvenstvo postalo čista rutina, da bi imeli do konca sezone čimveč razlogov za dobro igro. Zdaj res obžalujem, da ni-

mamo na lestvici vsaj dveh točk več. Če bi ju namreč imeli, bi se lahko se potegovali za sam vrh, čeprav to ni bil naš letošnji cilj in čeprav smo imeli v tem prvem delu sezone celo vrsto težav«, meni trener Stera pred drevisnjo tekmo.

Goriški odbojkarji so imeli med prazniki en teden počitka, v zadnjem tednu pa so delali zelo intenzivno, da bi akumulirali čimveč moči pred nadaljevanjem sezone. Trener meni, da se bo ekipi danes poznal določen padec forme, vendar pa upa, da to ne bo preveč vplivalo na njen učinek. Vsi igralci se počutijo dobro razen Simona Černica, ki si je pretegnil misico in bo moral nekaj časa počivati. Imse Kmečka banka bo tako drevi nastopila brez rezervnega podajaca in upati je, da bo standardnim, to je z Marchesinijem, vse v redu.

V goriškem taboru vedo o Cessaltu povedati bolj malo. Mostvo sestavljajo v glavnem igralci, ki so pred leti že nastopali tudi v B1 ligi, a ne kot člani standardne postave. Le podcenjevali jih ni treba, pa bo menda slo...

Marino Buzzinelli in Aleš Feri

MOŠKA C1 LIGA

V Trentu se za Koimpex obeta izenačen boj

Z Argentariom delijo slogaši na lestvici četrto mesto

Igralce Koimpexa čaka danes se eno težko gostovanje v Trentu proti ekipi Argentario, ki ima na lestvici enako število točk kot slogaši. V Sloginem taboru nimajo veliko informacij o tej ekipi in je niso se videli v igri, ve pa se, da je Argentario druga ekipa v Trentu za S. Miguelom in pred Marzolo in ekipo Motoagricole. To drugo mesto je potrdil tudi v sedmem kolu, ko je premagal mestnega tekmeča Marzolo. Tudi dosednji rezultati te ekipe pričajo o tem, da je izredno nevarna. Nekoliko presenetljiv je le poraz v zadnjem kolu pred prazniki, ko je Argentario izgubil v Trzinu proti Finvolleyu.

Slogaši so se vsekakor

na tekmo dobro pripravili, med prazniki pa so skoraj redno trenirali. Ta teden so odigrali tudi dve prijateljski tekmi (Olympia in Pallavolo Ts). Prisotni bodo vsi igralci, čeprav niso vsi v najboljši formi. Kapetan Sgubin ima namreč probleme z ramo in je zaradi tega treniral nekoliko manj. Božić ima se nekaj težav s kolonom, medtem ko je na srečo Rovere že skoraj popolnoma okreval po poškodbi kolena. Tekma bo torej precej zahtevna, slogaši pa so že dokazali, da lahko premagajo vsakega nasprotnika. Upamo pa, da ne bodo ponavljali nerodnosti, zaradi katerih so na prejšnjih gostovanjih potegnili krajši konec. (A.M.)

ŽENSKA C1 LIGA / OBE NAŠI ŠESTERKI V GOSTEH

Slogašice proti nepremagani Heraclii

Nasprotnice glavni favorit za napredovanje - Borovke ne smejo podcenjevati Porcie

Bor Mercantile in Koimpex bosta prvo tekmo v novem letu odigrala v gosteh. Borovke bodo na gostovanju v Porcii stale pred psihološko zahtevno nalogo, ki pa je s tehničnega vidika dokaj premostljiva, povsem obratno pa velja za slogašice, ki bodo igrale pri prvouvrščenih Heraclii. Začnimo kar pri njih.

Heraclii iz Noventa Padovane (igra pa v San Donaju) je napredovanje že lani uslo samo zaradi slabšega količnika v setih, letos pa je sestavila takšno ekipo, da se ji prestop v visjo ligo ne more ponesreciti. Glavno okrepitev predstavljata 37-letna, a se vedno zelo dobra tolkačica Danila Turchet in pa 25-letna in 177 cm visoka podajateljica Katia Zanetti, ki je z Moglianom že igrala v A2 ligi, lani

pa je v B1 ligi branila barve Imole. Heraclia je doslej premagala vse svoje nasprotnice. Šestkrat je zmagala s 3:0, dvakrat pa je nasprotnicam prepustila set: v prvem kolu proti Codigeseju (!) in v 5. kolu proti solidnim Fontanam. Jasno je, da čaka slogašice drevi skoraj nepremostljiva ovira. Upati je, da se ne bodo že vnaprej predale in da bodo s sproščeno igro čimbolj grenile favorizirani Heraclii pot do zmage, če pa bi se jim ponudila priložnost, da jo celo presenetijo, bo to seveda izredno dobrodošel prvorazredni podvig.

Borovke morajo proti Porcii potrditi, da so po zmagi v Centi dokočno odpravile z negativno usmeritvijo, da igrajo v gosteh proti slabšim tekmicam sila neza-

nesljivo. Porcia je novinec v ligi, ki si je med poletnim prestopnim rokom zelo prizadeval, da bi sestavil kompetitivno sesterko, vendar pa mu to ni preveč uspelo. Doslej je zbrala šest točk z zmagami proti Kennedyju, Tarcentu in Cassoli, zelo dobro pa se je odrezala tudi na težkem gostovanju v Huminu, kjer je izgubila sele po petih setih igre. Edini pravi spodrselj je doživela v 7. kolu, ko je doma gladko klonila pred Vivilom, vendar pa ta poraz pri ekipi ni pustil posledic, če vemo, da je v naslednjem kolu zmagala v S. Giuseppe di Cassoli. Najslabše bi bilo, ko bi borovke mislile, da jih čaka lahko delo. Porcia bo bržkone doma trd oreh, vendar pa smo prepričani, da plavim zmaga ne bo usla, če bodo igrale kot znajo.

ŽENSKA C2 LIGA / V ČEDADU

Sokolovkam lahko samo zmaga še omogoči, da se vmešajo v boj za vrh

Katja Zavadlal (Kmečka banka)

V ženski C2 ligi do sedaj naše ekipe niso dosegle vrhunskih rezultatov. Se najboljše igra Sokol Indules, ki je z desetimi točkami na petem mestu in ga od drugega mesta locita le dve točki. Če se hočejo resnično vmešati v boj za napredovanje, pa morajo sokolovke danes absolutno zmagati. Igrajo namreč v Čedadu proti Asfir, ki ima na lestvici osem točk. Sokolovke so doslej dokazale, da igrajo zelo dobro proti močnim nasprotnikom in da lahko premagajo kogarkoli, že dvakrat pa so razocarale in so po blede igri ostale praznih rok proti ekipam, ki bi jih lahko premagale brez večjih težav. Med prazniki igralke niso redno trenirale, danes pa bi morale biti prisotne vse.

Kmečka banka zadnje case kaže znake prebujanja. V prejšnjem kolu je prvič zmagala v tem prvenstvu, med prazniki pa je uspešno nastopila na turnirju v Città di Castello, kar je prav gotovo pozitivno vplivalo na vzdušje v ekipi. Vedno boljša je tudi uigranost sester Tomasin z ostalimi igralkami. Danes ne bo mogel spremljati ekipe trener Zoran Jerončić zaradi obveznosti s kadetsko reprezentanco Slovenije, nastopila pa bo tudi v okrnjeni postavi. Manjkal bo namreč poškodovani podajac Simon Cernic, medtem ko se bo v ekipi skoraj zanesljivo vrnil Matej Cernic, vsaj na klopi pa bi moral biti prisoten tudi Matej Makuc. Vbu je vsekakor favorit tekme, zato pa lahko igrajo mladi valovci sproščeno in lahko spravijo v težave tudi bolj izkušene goste. (A.M.)

(proti prvemu je zmagal, proti drugemu izgubil). Se ena zmaga v gosteh pa bi goriški združeni ekipi pršla se kako prav na njeni poti proti obstanku.

Breg igra danes v Gradiscu proti Torriani, ki ima osem točk na lestvici, kar je verjetno nekoliko manj, kot je ta ekipa poleti pričakovala, potem ko sta se Sagrado in Torriana združila. Brezanke krvavo porebujejo točke, zanje pa so tudi vse tekme izredno težke. Vazno pa je, da igralke ne popustijo. Z borbeno igro lahko tudi kaznujejo eventualno nasprotnikovo podcenjevanje in ga presejnetijo. Danes bodo vse igralke na razpolago trenerke Slavceve, ki pa med božičnimi počitnicami niso redno trenirale.

V D ligi bi morala Olympia Cerimpex nadaljevati uspešno serijo zmag. Danes igra namreč v Spilimbergu proti ekipi, ki ima na lestvici šest točk. Do sedaj je ta ekipa igrala precej spretno in je nihal v rezultatih, tako da je zmagala ekipe, ki so pred njo na lestvici, zgubila pa je tudi s slabšimi, kot denimo z goriškim Libertasom, ki je prav proti Spilimbergu dosegel svojo edino zmago. Olympia se je na tekmo dobro pripravila, med tednom je odigrala tudi prijateljsko tekmo s Farro. Rahlo si je poškodovala glezenj Lucia Princi, toda poškodba ni zaskrbljujoča, vse ostale igralke pa so zdrave. Gropa pa ni prizanesla trenerki Kristancicevi, ki je morala pet dni ostati v postelji, zelo verjetno pa bo jutri le spremljala ekipo na gostovanju. (A.M.)

MOŠK C2 LIGA / V DOMAČEM SREČANJU PROTI CORNU

Soča Sobema ne bi smela prekiniti serije zmag

Težka naloga za Bor Forttrade in Olympio CDR

D liga: igralci združene ekipe Espego bodo skušali presenetiti favorizirani VBU iz Vidma

V moški C2 ligi so do sedaj moški predstavniki izpolnili ali celo presegli pričakovanja, zato seveda upamo, da bodo tudi v novem letu sli naprej po tej poti. Se nepremagana Soča Sobema igra v sovodenjski telovadnici proti skromni ekipi iz Corna, ki ima na lestvici šest točk. Corno je presenetil v prvem kolu proti Olympii, v sedmem pa proti Maniagu, obakrat v gosteh. Ekipa se torej ne sme podcenjevati, vseeno pa bi morali sočani brez večjih težav zmagati. Med prazniki so trenirali normalno, tako da igralci niso mirovali dalj časa in daljša prekinitev prvenstva ne bi smela pustiti hujših posledic.

Težko gostovanje čaka danes Bor Forttrade v

Buii. Ta ima do sedaj na lestvici deset točk, prav toliko kot borovci. Pred prvenstvom so jo uvrščali v krog favoritov za napredovanje, do sedaj pa ni izpolnila vseh pričakovanj. Na današnji tekmi ni izrazitega favorita, v rahli prednosti so gostitelji zaradi domačega igrišča, verjetno pa tudi bolj potrebujejo točki, saj se vedno ciljajo na prva mesta. Borovci lahko igrajo bolj sproščeno. Do konca prvega dela imajo težji razpored tekem, dober rezultat bi bil že ta, če bi v petih tekmah dosegli dve zmagi. Med prazniki so trenirali skoraj normalno, čeprav ni bila prisotnost vedno optimalna. Na današnji tekmi bo seveda se vedno odsoten Bresich, ki si je

Blok Espego

poškodovao glezenj. Ostali igralci bodo vsi prisotni, trener Cella pa upa, da bodo njegovi igralci pokazali boljše igro v obrambi in v

bloku.

Pred težko nalogo je tudi Olympio CDR, ki se bo na domačem igrišču srečala s Prato. Ta že tradicionalno neugoden nasprotnik ima na lestvici dve točki več od Goricanov in je v zadnjem kolu premagal Bor. Gre vsekakor za solidno ekipo, ki je do sedaj izgubila le proti ekipam z vrha lestvice, odlikujeta pa jo predvsem dobra obramba in blok. Olympio je v zadnjih kolih pokazala precej dobro igro, zato upamo, da novoletni premor ne bo vplival na formo njenih igralcev. Ta teden so Goricani odigrali tudi prijateljsko tekmo, danes pa lahko presenetijo nevarno Prato.

V D ligi je Espego pred težko premostljivo oviro.

V standreski telovadnici se bo namreč srečal z videmskim Vbu-jem. Ta sodi prav gotovo med močnejše ekipe v ligi, do sedaj pa je presenetljivo izgubil le proti Rojaleseju na domačem igrišču. Mlada goriska ekipa bo torej na tej tekmi povsem neobremenjena, nastopila pa bo tudi v okrnjeni postavi. Manjkal bo namreč poškodovani podajac Simon Cernic, medtem ko se bo v ekipi skoraj zanesljivo vrnil Matej Cernic, vsaj na klopi pa bi moral biti prisoten tudi Matej Makuc. Vbu je vsekakor favorit tekme, zato pa lahko igrajo mladi valovci sproščeno in lahko spravijo v težave tudi bolj izkušene goste. (A.M.)

Horoskop

zapisal
B. R. K.

OVEN 21. 3. - 20. 4.: Ker se vam vroča želja ne bo uresničila, boste tarnali kot razvajan otroček. Ko se boste iztarnali, boste spoznali, da ste si v resnici želeli nekaj drugega.

BIK 21. 4. - 20. 5.: Teden dni po slovesni zaobljubi ste pozabili ze na polovico izrecenih besed, preostalo polovico pa ignorirate, kakor da jo je izrekel nekdo drug. Se je čas za popravek.

DVOJČKA 21. 5. - 21. 6.: Občutka utrujenosti nikar ne pripisujete zapoznelim učinkom novoletnega rajanja; težave so globljega izvora. Med vikendom se razgibajte in nadihajte za tri.

RAK 22. 6. - 22. 7.: V želji po spoznanju skritih kotičkov svojega bližnjega boste na trenutke malone nasilni. Ne čudite se torej, če se vam zaprl se bolj. Uberite nežnejšo taktiko.

LEV 23. 7. - 23. 8.: Slaba pričakovanja se ne bodo uresnitila, dobra pa se bodo izjalovila. Izkoristite stanje praznine ter znova pretehtajte svoje motive. Obeta se vam vse najboljše.

DEVICA 24. 8. - 22. 9.: Kljub utrujenosti se boste zvečer podali v okolje, ki naj bi vam pričaralo nekaj izjemnega. Ne boste razočarani, čeprav boste morali vikend preležati.

TEHNIKA 23. 9. - 22. 10.: Ljubezenska pustolovščina vas bo navdala s silno energijo. Mucil vas bo zgolj moralni maček, vendar vam ga bo zlahka uspelo nadomestiti z delovnim.

ŠKORPJON 23. 10. - 22. 11.: Občutek nepopolnosti boste preganjali z vizijo lepše prihodnosti. Pohitite z uresničevanjem načrtov, pa boste popolni vsaj v očeh drugih.

STRELEC 23. 11. - 21. 12.: Ne skrbite, če se vaši načrti ne uresnicujejo tako, kot ste želeli. Najbolje je, da sploh ničesar ne načrtujete, ampak se predate valovom improvizacije.

KOZOROG 22. 12. - 20. 1.: Srečanje z znancem vas bo navdalo z domotozjem. Ne vračajte se k staremu načinu življenja, raje se odprite za novo, pa se boste povsod počutili kot doma.

VODNAR 21. 1. - 19. 2.: Partner se bo izmuznil iz družinskega gnezdeca. Sprva vas bo to jezilo, nato pa mu boste postali kar hvaležni. V trenutkih samote se boste zbližali s seboj.

RIBI 20. 2. - 20. 3.: Osvetlili boste svoje temne misli ter se z olajanjem zazrli v prihodnost. Svojemu novorojenemu optimizmu dodajte še samokritiko.

KRIŽANKA

Vodoravno:

1. sposobnost hotenja, 6. glavni stevnik, 9. roman ruskega pisatelja Dostojevskega, 10. kitajska utezna enota, 11. glas pisalke, 12. ime igralka Serbedzije, 13. nemski filozof (Georg), 14. oddaljenost, do katere se lahko z iztegnjeno roko dotikamo predmetov, 15. avtomobilska oznaka Benetk, 16. velika azijska država, 17. nekdanji britanski politik (George N.), 19. Vis v antiki, 20. glavno mesto Norveške, 24. ženitovanjski kruh podgovate oblike, 26. pustna sema s Ptujskega polja, 29. začetnici italijanskega skladatelja Tartinija, 30. temnopolti beneski vojaški poveljnik, naslovni junak Shakespeareove tragedije, 31. egipčanski bog, varuh rokodelcev in umetnikov, 32. staroslovanska boginja lepote in ljubezni, 33. nekdanja izraelska ministrska predsednica (Golda), 34. otok grške mitološke carovnice Kirke, 35. nestabilni osnovni delci, 36. mik, privlačnost, 37. trojski sadež.

Navpično:

1. prebivalci kraja pod Nanosom, 2. grški mitološki junak pred Trojo, Laertov sin, 3. del knjige, 4. izraz zalosti, 5. arabski zrebec, 6. nekdanja vzhodnonemška tajna policija, 7. eden od Kristusovih apostolov, Juda, 8. jezero na jugu Karelije v Rusiji, 12. nataliteta, 14. spodnji del posode, 16. nekdanja španska kraljica, 18. kracica Republike Slovenije, 21. kemijski znak za samarij, 22. zgornji dom v norveškem parlamentu, 23. kanadska provinca ob Velikih jezerih, 25. nekdanji japonski telovadeč (Takasi), 26. sladko pecivo, 27. prikritje za služka pred davkarijo, 28. oseba, ki vzdržuje red, 31. južnoameriški dinar, 33. ime ameriške filmske igralkе Farrow, 35. začetnici filmske igralkе Monroe.

1	2	3	4	5		6	7	8
9						10		
11					12			
13				14				
15			16					
17		18						
19					20	21	22	23
			24	25				
26	27	28				29		
30						31		
32					33			
34					35			
36					37			

RESITETV
Vodopravno: volja, sto, idiot, tan, pick, Rade, Ast, do-
seg, VE, Indija, Curzon, Issa, Oslo, bosman, kurent,
GT, Otelo, Pta, Lada, Meir, Aja, miont, car, mango.

Kombinacijska križanka s števili

Spodnja stevila je treba s pravilnim kombiniranjem razvrstiti v lik tako, da boste na označenih poljih dobili stevili, sestavljeni iz samih enakih števk.

82158841	658842	89101	4582	288
38882520	610205	85201	1026	268
6210021	562600	80910	732	265
3762187	469047	75432	609	261
3216444	421646	57548	491	221
2001678	368332	54372	441	200
840021	358721	8883	372	191
754327	264421	7610	347	71
724706	181048	7410	300	32

RESITEL VODOTAVNO: 3762187, 54372, 6210021, 75432, 840021, 358721, 372, 658842, 300, 8888, 441, 265, 8888, 268, 754327, 191, 264421, 562600, 80910, 3216444, 89101, 2001678

ŠAH

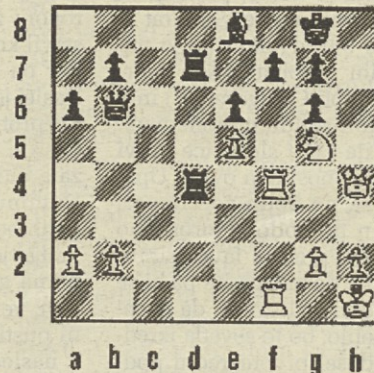
Rozentalis - P.Nikolić /OI Moskva 1994

Crni se je v francoski obrambi vseskozi boril za izenačenje in z zadnjo potezo (Td4): je vzel belega kmeta na polju d4. Beli, ki je zasedel f linijo in preko polja h7 vdira v crno rokado, pa se ne zmeni za podarjenega kmeta, saj z efektivno kombinacijo postavi črnega pred mat ali pa v velike materialne izgube. Crnemu ni več rešitve!

Rešitev naloge

S sahi na h liniji beli najprej prežene črnega kralja pod udar belih trdnjav. 1.Dh7+ Kf8 2.Dh8+ Ke7 3.Tf7+ / sedaj odloci napad belega po odprti liniji / 3...Kd8. Ko je je črni upal, da je spravi svojega kralja na varno pa sledi poanta kombinacije s potezo 4.De8+!! in črni se je vdal! Na 4...Ke8: 5.Tf8+ Ke7 6.Tf7 mat! V kolikor črni ne vzame dame 4...Kc7 sledi 5.Se6+ z veliko prednostjo belega!

Silvo Kovac

SKANDINAVSKA KRIŽANKA

178	SLOVANSKO JEZIKO-SLOVJE	SODOBNI SL. PESNIK (+SVINCENE ZVEZDE+)	DALJŠE OBDOBJE	TRACNICA	HRVASKI SKLADATELJ KRSTO	PEVEC	NATASA DOLENC	RIM. VOJSKO-VODJA, KI JE PREMAGAL ATILO	VNASANJE	MEJNA REKA MED NEMČUJO IN POLJSKO	JULES ROMAINS	VSAKDANJOST, PRAVILNOST, OBICAJNOST	BLOMDAHO-VA OPERA Z ELEKTR. GLASBO	AVTOR: SIMON BIZJAK	MILAJSA ZELEZNA DOBA	MESTO V SEVERNI NIGERIJI	 ZVITOREPKA		PREPIR, PREREKANJE, PRETEP	VNETJE USESA	NIZKA POSODA ZA CVRENJE	POVRŠINSKA MERA
SPOPAD VELIKIH RAZSEZNOSTI														IGRALKA DAGOVER				VELIK KUP DRŽAVA V Z. AFRIKI				
IZUMRLO DREVO, LUSKAVEC														VRSTA KROKODILA AM. VIOLINIST (ISAAC)								
VETROVKA							TRENJE				SL. SKLADATELJ FRIDE-RIK SIRCA											OSKAR NEDBAL
ČUT ZA ZAZNAVANJE VONJA				KONRAD ADENAUER			IT. IGRALKA MIRANDA LOJNA BULA				DEJSTVO, DA JE ŽENSKA MATI KRAJ PRI TRSTU											
SL. IGRALKA IDA KRAVANJA (RINA)				BORIS NOVKOVIC	ČUDIPOV OČE NEM. FIZIK (ERNST)				TANCICA, PAJCOLAN, NARECNO	DEL OČESA, IRIS PRIJETEN VONJ									NOGOMETAS RUSH BERILO			
SLAVKO AVSENIK			PRAPREB, BRITANJE NEODLOČEN IZID					PRODAJ. BLA-GA NA VATLE ZILA DOVODNICA							NATRIJ ZNAK ZA GLAS			CUSIN SILVA RAJKO LOTRIC			TRAVA PRVE KOSNJE	MOCNATA JED KEPA-STE OBLIKE
IND. MESTO V ROMUNJI POD BER-DAPOM												NIKOLAJ CERKASOV DRAGO TRSAR				GRSKI BOG VETROV	KONEC POLOTOKA JUZNOAM. KUKAVICA			STANKO CAJINKAR GUG		
MESTO V ZAHODNI NIGERIJI				VAROVALO PRED STRELO IZTOK JEREB									ČUT ZA STVARNOST IVAN POTRC									
STROKOV-NJAK ZA VEDO O SNOVEH						LASTNO IME												ALKOHOLNA PIJACA IZ GROZDJA				
OPERNI SPEV						MIRAN ALISIC			STAR SLOVAN				JEZIK INDUSKEGA SREDNJEGA VEKA					ARKADA, SVOD				

SHELL / IGRE V PESKOVNIKU

Najboljši podmladek je prišel iz Hongkonga

Simulacija, s katero iščejo novo generacijo poslovnježev

HAAG - Enaindvajsetletni študent je decembra v določenem smislu postal direktor ene največjih svetovnih družb. Trideset študentov je v zelo resni simulacijski igri vodilo naftno družbo Royal Dutch Shell. V vsakoletni simulaciji, ki jo pripravlja Shell, so se mostva študentov iz Velike Britanije, Hong Konga, Norveske, Francije, Nemčije in Nizozemske soočile s položajem, ki bi nastal, če bi celotna vodilna ekipa enega od podjetij naftnega giganta skrivnostno izginila.

»Tekmovanje ni le navidezno - tukaj kraljuje prava napekost,« je razložil Sven Gudde, vodja kadrovske službe pri Shellu, ki vsako leto sprejme v službo približno dvesto diplomirancev iz vse Evrope.

V igri Priloznost morajo študentje voditi prave uslužbenice Shella pri reševanju različnih zapletenih problemov na vseh ravneh podjetja. Udeleženci sprejemajo strateške odločitve glede zavarovanja in gradnje naftnih polj, pri tem pa morajo upoštevati tudi politične razmere in vprašanja varstva okolja. Študentje so bili »vrženi« tudi v trda pogajanja z izkusenimi naftnimi trgovci in borznimi posredniki, ki niso ravno

vljudni poslovneži. Pogled na skupine študentov med dvodnevним tekmovanjem je pokazal tudi klasične razlike med kulturami. Ekipa z oxfordske univerze, ki je branila naslov, je bila živčna in prepotena. Norvežani so hladnokrvno preucevali računalniške grafične prikaze, Nizozemci so duhoviti gledali trženja in Francozi so iz srca gestikulirali. Nemci so bili globoko zaničljivi, ekipa iz Hong Konga, v kateri so prevladovala ženske, pa se je smehljala in ni izdajala svojih malih skrivnosti. Študentje iz Hong Konga so na koncu tudi zmagali, vsak član ekipe pa je dobil praktične nagrade v vrednosti tisoč dolarjev.

»Nikdar nisem mislila, da je lahko naftna industrija tako vznemirljiva,« je bila po koncu »spopada« navdušena Losa Yee, enaindvajsetletna študentka organizacije poslovanja. »Mislim sem, da je Shell samo kup naftnih stolpov, sedaj pa razmišljam, da bi zaprosila za službo.« Hongkonska ekipa se je ukvarjala s prodajo nafte in naftnih derivatov. Prav zaradi resnosti simulacije pa so študentje naredili veliko napako. Ker so hoteli doseči čim večji dobiček, so študentje prodajali nafto, ko je bila cena visoka, in kupovali, ko je cena padla, vendar pa so pozabili preveriti, koliko nafte je dosegljive na trgu, ker jih na to podrobnost ni nihče opozoril. »Nismo vedeli, da ima prodajalec zgornjo mejo. Hoteli smo kupiti osemsto ton nafte, prodajalec pa nam jo je lahko prodal le tisto sto ton. To je bila velika napaka - nismo imeli nafte za predelavo v rafineriji,« se spominja Losa Yee.

Po Guddejevem mnenju je glavni cilj simulacije pokazati študentom, kaksne možnosti se jim ponujajo v družbi Shell, in spremeniti predstavo o naftnem velikanu, ki ga nekateri imenujejo Veliki mehkužec (-shell v anglescini pomeni školjka, ki je tudi simbol firme Shell), po kateri je podjetje birokratski monolit brez obraza, katerega uslužbenici so ali delavci na naftnih vrtnah ali pa črpalkarji. Igra je tudi del procesa za spoznavanje potencialnih bodočih menedžerjev.

June Tang, ki je vodila hongkongsko ekipo, je bila zadovoljna predvsem zato, ker je lahko v praksi uporabila svoje znanje s fakultete: »Uporabljamo zargon, ki so nam ga vcepili na univerzi - štirje F: fast, focused, flexible, friendly (hiter, osredotočen, prožen in prijeteljski). Na predavanjih to zveni prazno, tukaj pa so te besede v pravem okolju.«

Sara Henley / Reuter

GENIJI V ŠOLSKIH KLOPEH

Albert Einstein (1879-1955)

Se posebej je bila mlademu Einsteinu odvrtna sleherna misel na to, da bo moral, ko bo odrasel, v vojsko suknjo. Nekoč mu je oče, ko sta gledala spreved vojakov z vojaško godbo, mimogrede omenil, da bo moral tudi sam takole korakati, ko bo odrasel. Odvrnil je: »Ko bom velik, nimam namena soditi k tem ubogim ljudem.« Sprico tega pa je bilo povsem razumljivo, da je bil vesel, ko mu je oče lepega dne - star je bil kakih petnajst let - sporočil, da mora zaradi slabih gospodarskih rezultatov opustiti trgovino in da se bodo preselili k sorodnikom v Milano. Mladi Einstein se je tako v hipu znebil osovražene sole in strahu, da bo tudi sam postal del »teh ubogih ljudi«. Vendar pa je bilo veselje preuranjeno. Kajti oče je brz pristavil se to, da je pri sorodnikih v Milanu prostora le za starše in mlajšo sestro, mladi Albert pa da bo moral počakati v Münchnu najmanj se kakšno leto, torej vsaj do mature. In tako se je tudi zgodilo. Einstein je poslej zivel, kot so ziveli študentje v tistem času, v podnajemniški sobici. V soli ga je zanimala samo se matematika, z drugimi predmeti pa se ni več mucil. V prostem času pa si je skoval načrt, s pomočjo katerega naj bi izsilili selitev v Milano. S pomočjo prijatelja, ki je bil zdravnikov sin, je dobil potrdilo, da je živčno razrvan in da potrebuje zato pol leta dopusta od sole. V Luitpoldovi gimnaziji so bili seveda takoj za to in Einstein je odpotoval v Milano; v Luitpoldovo gimnazijo se ni več vrnil.

Se nadaljuje

Zoper korupcijo najbolj zaležeta pravna država in javno mnenje (4)

»Govoriti o drugem valu pomeni, da smo si ustvarili nekaj bogastva, ki smo si ga pripravljali razdeliti,« pravi Juan Llach, pomemben predstavnik Menemove skupine ekonomistov. »Zal pa je drugi val zavajajoč.«

Ali je res? Niti približno ne tako narobe, kot če bi opustili celoten program gospodarske reforme. Ker pa bodo prihodnjega maja v Argentini potekale volitve, bo izsiljevanje tista ključna točka razprave, ki ji bodo namenili se kako veliko pozornost. Vsekakor pa je bolje uvesti zakone, ki bodo zaščitili dobičke gospodarskega razvoja pred prilascanjem peščice izbrancev - kar pomeni boj proti korupciji.

Kaksen boj? Na nek način se je sedanja tako imenovana liberalna gospodarska reforma izkazala kot uspešna. Nacionalizirane industrije - od Haitija pa do Ukrajine - izsiljevalcem predstavljajo tradicionalni vir dobička. »Državna podjetja,« pravi Lewis Preston, predsednik Svetovne banke, »predstavljajo področje, kjer je korupcija od nekdaj uspevala.« Lastninjenje podjetij bi lahko pripeljalo do tega, čemur nek ruski ekonomist pravi »kapitalizem Divjega zahoda«, vendar pa je druga možnost se slabša.

Bogate dežele morajo - in bi morale - uzakoniti predpise, ki svojim podjetjem prepovedujejo podkupovanje tujih vlad. V nekaterih državah to niti ni nezakonito, država to celo spodbuja. Po nekaterih podatkih odrinejo nemška podjetja na leto kar od 500 do 600 milijonov mark za podkupnine poslovnim partnerjem oz. za pridobivanje poslov. Ves ta denar bi se sicer moral steči v državno blagajno kot del davka od dobička podjetij, vendar ga ta v svojih bilancah vključijo v postavko »nujni stroški«. Chalker pravi, da ameriški zakon o podkupovanju tujcev (American Foreign Corrupt Practices Act) ne uspeva dobro, ker nikjer drugod nimajo takšnega zakona. Vendar pa se to utegne spreminjati. Po mnenju Daniela Tarrulle, pomočnika ameriškega ministra za zunanje zadeve, je bila nemška vlada pripravljena pomagati pri posredovanju letosnjega sporazuma med bogatimi državami, da bi sprejeli zakonodajo, ki prepoveduje podkupovanje tujih vladnih predstavnikov.

Kakorkoli ze, bitka proti korupciji se bo dogajala v državah v razvoju in ne v razvitem bogatem svetu. Obstajajo spodbudne novice: Tajska, Zimbabve in druge države so ustanovile protikorupcijske komisije, ceprav vedno ne izpolnijo obljubljenega. Od Rusije do Venezuele novinarji dobesedno tvegajo svoja življenja, da bi prisli na sled pristinim zgodbicam o korupciji. V Argentini in tudi

drugod se odvetniki, ki so včasih reševali primere zlorabe državljskih pravic, sedaj bojujejo proti korupciji.

Včasih pa se v dejanjih prenašajo. Nedavno tega so na Kitajskem javni tožilci sponzorirali razstavo dokaznega materiala petsto protikorupcijskih primerov, ki so jih uspešno reševali vse od leta 1990. Za tisoče birokratov je bila prisotnost obvezna - in organizatorji so brez opozorila potrožili ceno vstopnic. V Svetovni banki in na univerzah skušajo znanstveniki ugotoviti, zakaj nekatere dežele - ne vse - lahko pripravijo protikorupcijsko kampanjo, ki nima uničevalnih posledic.

Novi besedi, ki se sedaj pogosto slisita, sta »nadzorstvo« in »civilna ureditev«. Če se udeležis seminarja načrtovalcev gospodarskega razvoja, bos slisal to, o čemer pred petimi leti ne bi niti premisljevali, namreč o pomembnosti samostojnega sodstva, o izvajanju zakona o postenih volitvah in o svobodnem tisku. Tisti, ki se bojujejo proti izsiljevanju v deželah v razvoju, poudarjajo, da se morajo ekonomisti prav tako naučiti politike. »Ne sme priti do kratkega stika med uspešno zacrtano razvojno politiko in dobro oblastjo,« pravi Sergio Aguayo, direktor mehiškega civilnega združenja (Civic Alliance). In dobra oblast ne bi smela pasti pod vpliv krajevnih kapitalistov. Jorge Zepeda, urednik mehiškega časopisa Siglo 21 (21. stoletje), zatrjuje, da je Kostarika »čista«, ker sledi tradicionalnim načelom ljudske demokracije, kot jo je zagovarjal francoski politik Charles Tocqueville.

To je morda vse res. Knjiga, ki je nedavno tega spravila na noge vso skupnost, ki se ukvarja z gospodarskim razvojem, je studija italijanskega političnega življenja, ki jo je napisal Robert Putnam s harvardske univerze. Putnam prepričljivo zatrjuje, da imajo različne italijanske pokrajine različno razvito demokracijo in tudi gospodarski razvoj predvsem zaradi korenin, ki segajo 600 let nazaj. Tradicija severa so majhna ljudska združenja, kot so zborovska združenja in rokodelski cehi, Jug pa je imel diktatorsko vlado in mafijo. Sever se zdi veliko spretnejši pri oblikovanju moderne in čiste družbe kot pa jug. Razvijanje takšne tradicije v različnih delih sveta, kjer so od vsega začetka poznali samo revščino in diktaturo, ne bo lahko. Vendar pa je svet kot celota v zadnjih dvajsetih letih doživel presenetljivo gospodarsko rast. Brez odločnega in trdnega boja pa utegne črv korupcije se naprej glodati to jabolko.

Newsweek

Dorinda Elliott, Tim Padgett, Joseph Contreras, Ron Moreau

MEH ZA SMEH

Judovske šale

Dva Juda sedita v gostilni, eden od njiju je slep. »Hoces kozarec mleka?« vpraša zdravi slepega. »Povej mi no, kaksno je videti mleko!« prosi slepi. »Mleko - to je bela tekočina.« »Aha. In kaksna je bela barva?« »No, bel je naprimer labod.« »Aha. In kaj je to labod?« »Labod? Labod je ptica z dolgim krivim vratom.« »Dobro. Ampak ka je to: kriv?« »Kriv? Prav, upognil bom roko, ti jo bos otipal in potem bos vedel, kako je, ce je nekaj krivo.« Slepce natanko otipa roko od enega konca do drugega in nazaj ter na koncu zmagovalno vzklikne: »No, zdaj končno vem, kaksno je videti mleko.«

Trgovski svetnik Levy praznuje petdesetletnico obstoja svojega podjetja in pravi prokuristu Krotoschinerju: »Poslušajte, rad bi slavil petdeseto obletnico podjetja. S slovesnostjo je treba pritegniti pozornost, moji uslužbenici se morajo veseliti, stati pa ne sme nič.« Na to Krotoschiner: »Gospod direktor, najbolje bo, če se obesite. Pritegnili boste pozornost, vasi uslužbenici se bodo na vso moč veselili, stalo pa ne bo nič.«

M O J S T R I D E T E K T I V I

Maurice
Leblanc

Arsène Lupin (4)

Ob pol devetih zvečer je služabnike odslavlil. Stanovali so v krilu, ki je vodilo na cesto, vendar v ozadju in cisto na koncu gradu. Ko je bil sam, je previdno odprl vsa stiri vrata. Kmalu potem je zaslišal blizajoče se korake.

Ganimard je predstavil svoja pomočnika, velika, močna fanta bikovskih vratov in krepkih rok; potem je zaprosil za nekaj pojasnil. Ko si je ustvaril predstavo o legi bivališca, je skrbno zaklenil in zapahnil dohode, koder je bilo moč priti v ogrojeni sobani. Preiskal je zidove, pogledal za stenske preproge in nazadnje pomočnika namestil na hodnik.

»Nobenih neumnosti, velja? Nismo prišli sem spat. Pri najmanjšem znaku, da je kaj narobe, odprta okno na dvorišče in me poklicita. Pazita tudi na rečno stran. Vrag njegovega kalibra se ne ustraši niti deset metrov visoke strome obale.«

Zaklenil ju je na hodnik, vzal ključe s sabo in rekel baronu: »Zdaj greva pa midva na svoje mesto.«

Izbral je sobico, ki je bila vgrajena v krožno obzidje med obema glavnima vratima in je bila svojčas strazarnica. Skozi eno lino je bilo videti most, skozi drugo dvorišče. V kotu je bila odprta nekdanja vodnjaka.

»Rekli ste, gospod baron, da je bilo samo skozi ta vodnjak moč priti do kletnega prehoda, in da je zazidan, že odkar ljudje pomnijo.«

»Da.«

»Ce ne obstaja noben drug vhod, za katerega bi vedel samo Arsène Lupin, kar se zdi malce dvomljivo, sva lahko brez skrbi.«

V vrsto je postavil tri stole, se nanje udobno namestil, prižgal pipo in zavzdihnil:

»Zares, gospod baron, najbrž me zelo mika, da bi hišico, v kateri bom prebil svoje zadnje dni, dvignil za eno nadstropje, sicer ne bi bil prevzel tako smešne naloge. Ko bom zgodbo pripovedoval prijatelju Lupinu, se bo od smeha drzal za trebuh.«

Baron se ni smejal. Napetih uses je

vse bolj nemirno prisluskoval v tišino. Vsake toliko se je sklonil nad vodnjak in zaskrbljeno pogledal v zijajočo luknjo.

B'lo je enajsto uro, polnoc, eno.

Nenadoma je zgrabil za roko Ganimarda, ki je planil iz spanja.

»Slisite?«

»Ja.«

»Kaj je to?«

»Jaz sem, smrčim.«

»Toda ne, poslušajte vendar ...«

»Pa res, avtomobilska troblja.«

»In?«

»In nič! Prav nič ni verjetno, da bi Lupin namesto ovna uporabil avto in vam z njim poskusal vdreti v grad. Zato bi na vašem mestu, gospod baron, zaspal, tako kot bom imel zdaj jaz cast storiti. Lahko noč.«

Potem ni bilo nobenega hrupa več. Ganimard je spet zaspal in baron je slisal samo se njegovo globoko, enakomerno smrčanje.

Ob zori sta stopila iz celice. Grad je obdajal popoln, globok mir, kakrsen ob jutrih vlada na rečnih bregovih. Cahorn,

ki je zarel od veselja, in Ganimard, kot vedno tih in umirjen, sta odšla po po stopnicah navzdol. Nobenega suma. Nič sumljivega.

»Kaj sem vam rekel, gospod baron? Pravzaprav naloge sploh ne bi bil smel prevzeti. Sram me je.«

Iz zepa je potegnil ključe in stopil na hodnik.

Pomočnika sta bila zvita na dveh stoli, roke so jima visele proti tlem, in trdno sta spala.

»Prekleto!« je zabrundal inspektor.

Isti hip je baron zakrčkal:

»Slike! Kredencial!«

Dusilo ga je, ječlal je in z roko kazal prazne prostore, gole stene, s katerih so strelili prazni zebli in visele prerezane vrvice za obesanje. Watteau izginil! Rubens ukraden! Tapiserije snete s sten! Vitrine oropane okrasnih predmetov!

»Pa moji svecniki Ludvika XVI.! In kajzerjevi svecniki! In moja Devica iz dvanajstega stoletja!« Pretresen in obupan je tekal iz kota v kot. V zmedenih in nejasnih besedah in raztrganih stavkih

se je spomnjal cen in sesteval izgube. Z nogami je topotal po tleh, obraz se mu je krčevito pacil, od besa in bolečine je bil ves iz sebe. Clovek bi si mislil, da je popolnoma uničen in da mu preostane samo se strel v glavo.

Ko bi ga bilo sploh kaj lahko potolazilo, bi bil to pogled na Ganimardov osupli obraz. V nasprotju z baronom se inspektor sploh ni premaknil. Zdel se je okamenel, topo je gledal okoli sebe. Okna? Zaprta. Ključavnice na vratih? Nedotaknjene. V stopu nobene razpoke. V tleh nobene luknje. Povsod brezhiben red. Očitno je bilo vse izvedeno metodično, po neizprosno logičnem načrtu.

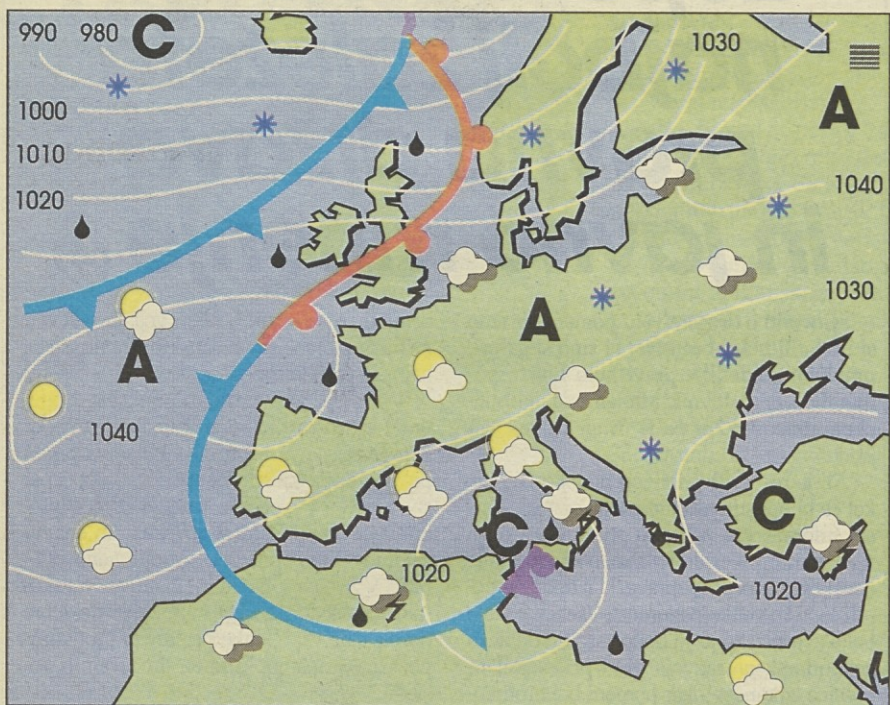
»Arsène Lupin ...« je pobito zamrmral. Nenadoma je skočil k pomočnikom, kot bi ga bila končno le zgrabila jeza, besno ju je stresal in psoval. Pa se nista prebudila! »Hudica,« je rekel, »morda ...«

Sklonil se je nadnju in enega za drugim skrbno opazoval. Spala sta, toda spanje ni bilo naravno.

Se nadaljuje

EVROPA / V SREDOZEMLJU PADAVINE

Vremenska slika:

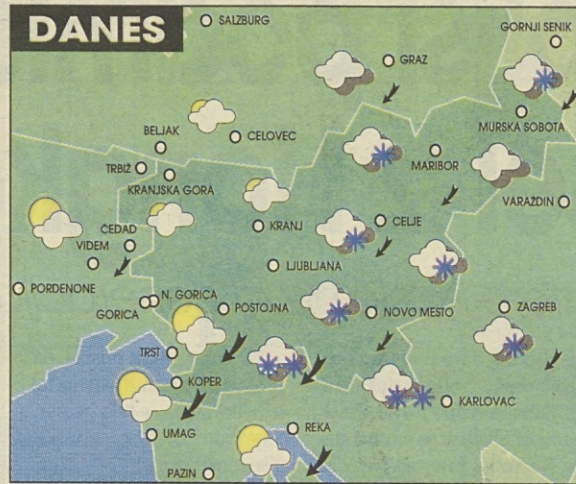
Nad vzhodno Evropo je območje visokega zračnega pritiska, nad Sredozemljem pa ciklonsko območje. K nam doteka s severovzhodnimi vetrovi mrzel in razmeroma vlažen zrak.

Podatke pripravlja in posreduje Hidrometeorološki zavod.

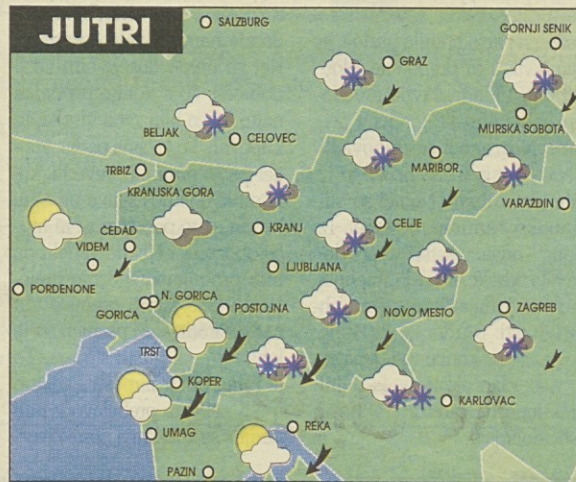
ALPE JADRAN / NA VZHODU SNEG

OBLACNOST	DEZ/SNEG mm na dan
pod 10%	pod 5
10-30%	5-10
30-50%	10-30
50-80%	30-60
nad 80%	nad 60
VETER	NEVIHTE
5-10 m/s	MEGLA
nad 10 m/s	

Slovenija: Zmerno do pretežno oblačno, ob morju jasno. V notranjosti, vzhodno in južno bo se naletaval sneg. Dnevne temperature od -3 do 0°, ob morju 4 °C.

Sosednje pokrajine: Na zahodu bo pretežno jasno. Drugod bo zmerno do pretežno oblačno, ponekod bo občasno snežilo. Burja ob Jadranu se bo znova okrepila.

JUTRI

V Sloveniji: V nedeljo se bo nadaljevalo podobno vreme kot danes.

Obeti:

V ponedeljek se ne bo večje spremembe vremena.

TEMPERATURE
ALPE JADRAN

včeraj ob 7. in ob 13. uri

LJUBLJANA.....	-2/-1
TRST.....	-2/4
CELOVEC.....	-6/-3
BRNIK.....	-3/-1
MARIBOR.....	-3/-2
CELJE.....	-3/-1
NOVO MESTO.....	-3/-2
NOVA GORICA.....	1/-
MUR. SOBOTA.....	-3/-2
PORTOROŽ.....	1/4
POSTOJNA.....	-4/-2
ILIRSKA BISTRICA.....	-2/1
KOČEVJE.....	-4/-4
CRNOMELJ.....	-3/-2
SLOV. GRADEC.....	-5/-2
RATEČE.....	-8/-5
VOGEL.....	-10/-9
KREDARICA.....	-15/-11
VIDEM.....	1/4
GRADEC.....	-5/-3
MONOSTER.....	-6/-2
ZAGREB.....	-1/-1
REKA.....	-3/-3

TEMPERATURE
PO EVROPI

včeraj ob 7. in ob 13. uri

HELSINKI.....	-2/1
STOCKHOLM.....	-6/-2
MOSKVA.....	-7/-2
BERLIN.....	-7/-5
VARŠAVA.....	-10/-7
LONDON.....	2/5
AMSTERDAM.....	-4/-2
BRUSELJ.....	-4/-1
PARIZ.....	-3/-1
DUNAJ.....	-10/-4
ZÜRICH.....	-17/-7
ZENEVA.....	-10/-4
RIM.....	2/7
MILAN.....	-5/7
BEOGRAD.....	-3/2
BARCELONA.....	5/8
ISTAMBUL.....	4/10
MADRID.....	2/12
LIZBONA.....	12/16
ATENE.....	10/15
BUCAREST.....	-6/-2
MALTA.....	5/10
PRAGA.....	-15/-8

BIOPROGNOZA

Večini ljudi vreme ne bo povzročalo opaznejših težav, le vremensko najbolj občutljivi se bodo težje koncentrirali.

RAZMERE NA CESTAH

Za ceste preko mejnih prehodov Jezersko, Ljubelj, Koroško sedlo in Rateče je obvezna zimska oprema.

SNEŽNE RAZMERE dne 6. 1. ob 8. 30 uri

Rogla	87	Kanin	20 do 50
Kope	do 50	Logarska Dolina	20 - 30
Krvavec	do 30	Kobla	do 30
Vogel	45	Kandrase	do 40
Kranjska Gora	20 - 40	Zelenica	20 - 50
Mariborsko Pohorje	10 na 65	Liboje	8 na 30
Kalic	do 20	Cerkno	30 - 40
Rog Crmosnjice	20 - 40	Soriska Planina	do 50

Na omenjenih smučiscih naprave obratujejo. Na Kaninu je urejeno smučisce Sedlo, na Kobli smučisce urejajo. Tekaske proge so urejene na Soriski Planini, Rogli, Kopah, Cerknem in Rogu - Crmosnjice, na Mar. Pohorju jih urejajo. Dostop na Mar. Pohorje, Roglo, Zelenico, Liboje, Kope in Rog-Crmosnjice je mogoč samo z zimsko opremo. Avtobus vozi na Mar. Pohorje, Roglo in Cerkno, ne vozi pa na Zelenico.

PLIMOVANJE

Danes: ob 1.21 najvišje 34 cm, ob 7.39 najnižje -9 cm, ob 12.25 najvišje 9 cm, ob 18.45 najnižje -30 cm.

Jutri: ob 2.09 najvišje 31 cm, ob 9.16 najnižje -10 cm, ob 13.29 najvišje -2 cm, ob 19.15 najnižje -19 cm.

SVET / SLIKA PRI SLIKI...ZGODBA PRI ZGODBI...PA ŠE RES JE

Drži se ga kot mame

10-mesečni koali je paznik nadomestil umrlo mamo. (AP)

Raziskava o vzrokih pedofilije

SYDNEY - Raziskovalci adelaidske univerze so ugotovili z anketo med obtoženci zaradi spolnih zlorab do mladoletnih, ki prestajajo kazni v različnih avstralskih kaznilnicah, da je kar 90% teh oseb v otroštvu doživelo podobne zlorabe. V polovici primerov so te zlorabe zagrešili predstojniki v katoliških zavodih in solah (duhovniki in kateheti). Raziskovalci so obenem ugotovili, da so dečke zlorabljali tisti ljudje, ki so jih v otroštvu morda zlorabljali, deklice pa tisti, ki so bili v otroštvu žrtev nasilnih ali pohotnih zensk.

Veličasten praznik tokijskih gasilcev

Gasilci japonske prestolnice so za svoj praznik včeraj pokazali kaj zmorejo, so pa poskrbeli tudi za enkratno vodomet s svojimi gasilskimi brizgalkami. (Telefoto AP)

V trebuhu imel zarodek svojega brata

SANGHAI - Huang Juyu je imel v trebušni votlini kar 59 let mrtev zarodek svojega brata dvojčka. Zaradi bolečin v trebuhu in hiranja se je zglasil pri zdravniku, ki ga je napotil v bolnišnico. Tu so zdravniki najprej diagnosticirali raka, kasneje pa so ugotovili, da je domnevna rakasta bula mrtev fetus Juyujevega brata.

Noče v Italijo, raje ostane v tajskem zaporu

TURIN - Turinčan Pietro Bubani, ki ga je pred petimi leti neko tajsko sodišče zaradi posesti mamil obsodilo na dolgo zaporno kazen, noče premestitve v kak italijanski zapor, ker je življenje v tajskih zaporih za uziivalce mamil sprejemljivejše kot v italijanskih. V pismi materi je zahteval, naj italijansko pravosodno ministrstvo nanj kar pozabi.

Teroristom bodo rezali desne roke

TUNIS - Savdski notranji minister Najef Ibn Abdelaziz je na ministrskem vrhu devetnajstih islamskih držav v tunizijskem glavnem mestu zagrozil, da bodo odslej odrezali desno roko, vsem, ki bodo ogrozili varnost države ali državljana. Princ Najef je poudaril, da je taka kazen za teroriste v skladu s šario.

Prizadeti proti Južnemu tečaju

Skupina treh prizadetih oseb, se na smučeh približuje Južnemu tečaju. (Telefoto AP)

V spomin na Marilyn Monroe
znamka za 32 centov

NEW YORK - Generalni direktor ameriške pošte Marvin Runyon (na sliki AP) je v newyorskimi restavraciji Planet Hollywood predstavil novo znamko za 32 centov, na kateri je podoba Marilyn Monroe.

